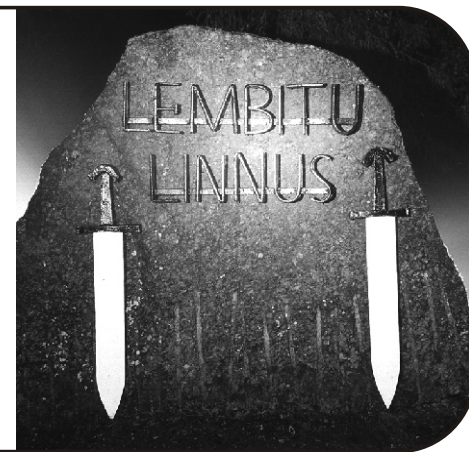

Suure-Jaani
valla
ajaleht

Nr 6 (87)
Juuni 2007

LEOLE

JUUNI Aastal 2007

Suvi on kohe-kohe käes.

Lastel algab koolivaheaeg ja paljudel täiskasvanutelgi on puhkus ees. Ees ootavad suvised tööd-tegemised ja võib-olla ka pisut rohkem meelelahutust kui talvel.

Tegelikult oli lauljatel-tantsijatel esimene suurem pidu juba mai viimasel nädalavahetusel - toimusid ajaloolise Viljandimaa 8. Sakala mängud „Üksteist peab hoidma”. Mõõduvõtt sportlastele ning tantsu- ja laulu- pidu. Sportlikus jõukatsumises saavutas Suure-Jaani vald suurte omavalitsuste hulgas Viljandi linna järel teise koha. Laulmises ja tantsimises küll kohti ei jagatud, aga oli päris uhke tunne, kui meie esinejate rivi rongkäigus ei tahtnudki lõppeda - tantsijaid oli peol kolme naisrühma, kahe segarühma ning nelja laste tantsurühma jagu, lauljaid neljast mudilaskoorist, kolmest lastekoorist ja kahest segakoorist, puhkpilli- orkestreidki kaks - kokku üle 400 inimese.

Juuni esimesed päevad viivad Suure-Jaani Gümnaasiumi puhkpilli juba neljandat korda Poola Bialystoki linna rahvusvahelisele noorte puhkpilli- orkestrite festivalile „Wersal Podlaski”.

Ega puhkpillipoisid-tüdrukud naastes pikalt hõlpu saa, järgmisel nädalavahetusel ootab Suure-Jaani külla Viljandimaa ja kaugemaltki pärit puhkpilli- orkestreid - toimub 12. Viljandimaa puhkpillimuusika päev.

16. juunil algab aga Suure-Jaani üks esindusüritustest - muusikafestival. Seekord lisab pidulikkust, et festival toimub juba kümnendat korda! Valik on lai: Villem Kapist kuni vene vaimuliku muusika ja rahvamuusikast kuni Mozartini. Esitajateks nii Eesti Riiklik Sümfooniaorkester kui Metsatöll Loodetavasti suudame head muusikat oma inimestele n.ö koju kätte tuues harjutada ka oma noored väärtmuusikat kuulama.

Ilusat suvealgust kõigile!

Leili Kuusk
leili@suure-jaani.ee

Ilmatar juba 120

No näete, kui kiiresti aeg läheb - Ilmatari selts nagu nipsti 120 aastat vana. Mälestuskivi sai ka pandud. Tegelikult oleks pidanud selle kivi panema juba 100. aastaks, aga siis oli ju vene aeg ja kes seda teab, kas oleks lubatudki. Nüüd aga on tänav Ilmatari, plats Ilmatari ja koor ka Ilmatar.

Sel puhul sai koolimaja aulas kontsert maha peetud. Külalisi sai kutsutud ja äkki ei oleks kultuurimaja äragi mahtunud. Sellel juubelipäeval olid õnnitlejad naabrid Olustvere Lehola, Vöhma Leelo, Vändra Hobikoora ja Koit Viljandist. Omad sõbrad pasunamehed ja tantsurühm Loits. „Partei ja valitsus” olid ka lilledega kohal ja nende targal suunamisel ning dirigentide juhtimisel sai see kontsert jumala abiga ka peetud. Kontsert oli vaheldusrikas ja ei muutunud üksluiseks, sest ega jõuagi ju keegi seda koorilaulu nii palju kuulata. Kaks laulu koori algusaegadest, kaks pillilugu orkestrilt ja kaks tantsu Loitsult. Solist Grete Mankin esitas oma tuntud headuses laulu Suure-Jaanist - sõnad Sikemäe, meloodia Jüriado. Ja nii ta lõpuni läks, ikka vaheldumisi laulu, pillimängu ja tantsuga. Konfereeris Margus Mankin - seda tööd peabki tegema üks ilus, pikk ja sirge poiss. Lõpetuseks kutsuti lavale kõik, kes laulda oskasid ja tehti ühislaul, milleks oli Ta lendab mesipuu poole. Lilli oli palju, nanni natuke ka; tänati kõiki, kes asjale kaasa aitasid ja edasi tuli „vastuvõtt”, mis venis nii pikaks, kui keegi just parasjagu jõudis.

Ilmatar-i seltsi juhatus ütleb kõigile, kes nõu ja jõuga aitasid meid selle ürituse läbiviimisel - aitäh!

Uno Jürisson

Kildu Ööbik2007 -Egle Adams

FOTO: Leili Kuusk

Kaunil kevadpäeval, 24. mail oli Vastemõisa Rahvamaja taas täis laste rõõmsaid kilkeid, naeru ja laulu. Toimus 14. laulukonkurs Kildu Ööbik. Võistlustulle läks 55 laululindu.

4-7-aastaste seas oli 11 osavõtjat, kes kõik said tunnustuse osaliseks. Esikohale laulis end Gerda Ainsalu, teise koha väärilised olid Gerliin Ainsalu, Kevin Voit, Grete Uba ja Liisa Kiis, kolmanda koha sai Laura Aas.

8-9-aastaste lauljate parimaks osutus Kristjan Luik lauluga „Vikerkaar”. Tema emotsionaalne ja pingevaba esit-

lus meeldis nii publikule kui žüriile. Teise koha said Kalev Valk ja Katariina Kuum ning kolmanda Erik Uba.

10-11-aastaste võitjaks tunnistati Laura Rahnu lauluga „Mõista, mõista”. Tore ja julge esinemine! Teise koha said Braien Vahemaa ja Kaisa Tsäro ning kolmanda koha Andra Kabanen.

12-13-aastaste laulutase oli ühtlaselt kõrge. Nii publikut kui žüriid võlusid vahvad noormehed. Esikoha saavutas Tanel Säde lauluga „Kikilips”. Taneli valis ka publik oma lemmikuks. Teise koha ja ühtlasi ka tiitli „Tõusev täht” pä-

Kildu Ööbik 2007

vis Kristjan Johanson. Kolmanda koha said Mall Kalmann, Gerda Tomson ja Tatjana Krölova.

14-16-aastaste lauljate hulgas polnud kahjaks ühtegi noormeest, kuid häid ja andekaid neid oli mitu. Esikoha ja publiku lemmiku tiitli omanikuks sai Eva Kuum. Tema stiilne ja emotsionaalne esinemine väärivad igati kiitust. Teise koha said Taive Murd ja Triinu Lauk, kolmanda koha Marilyn Säde. Samast vanusegrupist valiti ka üldvõitja - Kildu Ööbik 2007 on Egle Adams, kes esitas laulu „Aarete saar”.

Zürri töötas koosseisus Riina Trumm (esimees), Sirje Fedjuk, Kaja Tamsar, Rein Luup, Prit Toobal ja Leili Kuusk.

Kõik laulud õpetas lastele selgeks Kildu kooli muusikaõpetaja Valli Pang, kel jätkus tähelepanu ja julgustavat sõna iga esineja jaoks. Ürituse lõpus tänas ta nii lapsi, õpetajaid, sponsoreid kui žüriid koostöö ja abi eest. Tänu täheks talle kaunid kevadlilled laululastelt, kooli direktor Enn Siimerilt ja vallavalitsuse ning rahvamaja esindajatelt.

Zürri esinaine Riina Trumm kiitis nii lauljaid, kui ka nende õpetajat ning arvas, et üritus oli igati kordalainud. Publik oli tore, elas lastele kaasa ja aitas teha päeva meelde jäävaks.

Ilusat kevadet ja uute kohtumisteni!

Kaja Tamsar
zürri liige

Sotsiaalminister külastas Suure-Jaani Ravikeskust

Edasijõudmise saladuseks on alustamine.

Alustamise saladuseks on oma keerukate, suurte ülesannete lammutamine väikesteks osadeks ja siis selle esimese otsaga alustamine.

Mark Twain

23. mai pärastlõunal külastas AS Suure-Jaani Ravikeskust sotsiaalminister Maret Maripuu. Temaga olid kohtuma tulnud vallavolikogu esimees Arnold Pastak, valla majandus- ja ehitusosakonna juhataja Are Aua, sotsiaal-osakonna juhataja Aave Toomsalu, ravikeskuse nõukogu esimees Lembit Kruuse, reformierakonna Suure-Jaani piirkonna juht Urve Mukk koos abikaasaga, OÜ Arendusteenus juhatus liige Karl Ömblus ja ravikeskuse juhtkond.

Ravikeskust tutvustas ministrile juhatus liige Matti Zirk. Tema sõnul on ravikeskust jõudnud oma arengus sellisesse faasi, mis nii Eesti üldisest tervishoiupoliitikast kui ka kohalikust tervishoiuteenus turusituatsioonist tulenevalt nõuab julget seisukohavõttu ja aktiivset tegevust nii riiklikul kui ka omavalitsuse tasandil. Nii valmib vastavalt ravikeskuse arengukavale käesoleva aasta 1. juuniks ravikeskuse vana haiglahoone rekonstrueerimise ja uusehituse projekt. Seejärel on tarvis välja

kuulutada riigihange ehitaja leidmiseks. Ehitustöödega peaks saama alustada 2008. aasta I poolal.

Minister, tutvunud kohapealse olukorraga, nõustus, et olemasolev hoone vajab rekonstrueerimist ja arvestades

valla elanikkonna kiiret vananemist on tingimata vaja ajakohast juurdeehitust. Kohvilauas arutati põhjalikult võimalusi ehitustööde rahastamiseks. "Ainult kõigi osapoolte koostöö viib sihile", toonitas minister Maret Maripuu lahkumisel.

Matti Zirk
AS Suure-Jaani Ravikeskuse
juhatus liige

Suure-Jaani vallavolikogu esimees Arnold Pastak, sotsiaalminister Maret Maripuu, Suure-Jaani vallavalitsuse sotsiaal-osakonna juhataja Aave Toomsalu ja AS Suure-Jaani Ravikeskuse juhatus liige Matti Zirk. FOTO: Marko Reimann

OMAVALITSUSINFO

Suure-Jaani Vallavolikogu

31.05.2007

Kehtestati valla aukodaniku staatus;

kinnitati Suure-Jaani valla laste-aedades lastevanemate poolt kaetava osa määr;

vastati eitavalt Võhma Linnavolikogu ettepanekule piiride muutmise kohta;

vabastati Tõnu Aavasalu volikogu aseesimehe ametikohalt ja valiti uueks aseesimeheks Andres Vinni;

loeti esimest korda Suure-Jaani valla 2007 - 2015 aasta arengukava;

loeti esimest korda Suure-Jaani valla jäätmehoolduseeskirja;

kinnitati Suure-Jaani valla 2006. majandusaasta aruanne;

kinnitati Kildu Põhikooli arengukava;

määrati Metsküla külas asuva vaba põllumaa nr 26, suurusega ligikaudu 5,95 ha, sihtotstarbeks maatulundusmaa ning Ilbaku külas asuva riigi omandisse taotletava 4,67 ha suurusega maatüki sihtotstarbeks maatulundusmaa;

otsustati müüa Lõhavere ja Roometi alajaamade kinnistud;

algatati Jaama 31 detailplaneering. Planeeringu eesmärgiks on krundi senise ehitusõiguse muutmise ning täiendava kütusemahuti ning müügihoone püstitamiseks ehitusõiguse, hoonestuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine. Planeeritava ala pindala on ca 0,4 ha ning see hõlmab olemasoleva bensiinjaaama krundi;

anti seisukoht Kusta kruusakarjääris maavara kaevandamise loa taotlusele. Suure-Jaani Vallavolikogul ei ole vastuväiteid loa andmiseks kohaliku tähtsusega Kusta kruusamaardla piirkonnas Kusta kruusakarjääri mäeeraldisel ehituskruusa kaevandamiseks keskmise aastamääraga 3000 m³.

Suure-Jaani Vallavalitsus

02.05.2007

Vastemõisa rahvamaja juurde viivate teedele paigaldatakse kaks liikluskirki 573 „Oueala“ ja kaks liikluskirki 574 „Oueala lõpp“;

Vello Tammistole erastatakse ostu-eesõigusega Elevere-Juhani katastriüksus suurusega 2,50 ha Jälevere külas;

Leili Koodresele, OÜ Paalale, Lembit Ivaskile, Oie-Maie Valmsenile, Valter Glükile, Laine Leiterile ja Anneliis Koodresele erastatakse korteriomandi seadmise teel Keskuse 16 katastriüksus Reegoldi külas;

moodustati komisjon esseevõistluse „Suure-Jaani vald, kus ma tahan elada“ ja joonistusvõistluse „Minu kodukoha Suure-Jaani valla olevik ja tulevik“ tulemuste

väljaselgitamiseks koos isik Maie Käba, Leili Kuusk, Aino Viinapuu, Jüri Hansen, Priit Toobal ja Anneli Kundla;

Suure-Jaani valla elarveste riigieelarvest laekunud vahenditest määrati toimetulekutoetust 34 349 krooni;

raske puudega isikule määrata hooldaja ning hooldajale hooldajatoetus;

vallavolikogu sotsiaalkomisjoni ettepanekul maksti Suure-Jaani valla sotsiaaltoetuse vahenditest ühekordseid sotsiaaltoetusi;

keelduti nõusoleku andmisest alacalisel kuuluv vara kasutamiseks;

Interneti teel välja kuulutatud vallale kuuluva bussi Volkswagen-Caravelle enampakkumise võitjaks tunnistati Meelis Põlakese;

bussi Mercedes Bens LS 913 müügi enampakkumise tunnistati nurjunuks pakkumiste puudumise tõttu ja otsustati korraldada uus avalik enampakkumine Interneti teel, bussi alghinnaks määrati 1000 krooni;

Suure-Jaani valla elarvest maksitakse tegevustoetust MTÜ Tääksi Jahimeeste Seltsile, MTÜ Suure-Jaani Jahiseltsile ja MTÜ-le Lehola 2005;

ehitusluba väljastati EMT AS Evardi tugijaama elektrivarustuse püstitamiseks Võivaku külas.

08.05.2007

Esseevõistluse „Suure-Jaani vald, kus ma tahan elada“ võitjale, Suure-Jaani Gümnaasiumi 7. klassi õpilasele Karl-Jürgen Kivile anti tänukiri ja meene. Joonistusvõistluse „Minu kodukoha Suure-Jaani valla olevik ja tulevik“ komisjoni poolt äramärgitud osalejatele Anna Liisa Säasele (Olustvere lasteaed Piilu), Joonas Simuste, Marten Ritsonile, Gerthrud Tintsile, Kristel Uusile, Kadri Johansonile, Taavi Siimule, Merit Klettenbergile ja Maret Saaremsale (kõik Suure-Jaani Gümnaasiumi õpilased) anti tänukirjad ja meened. Suure-Jaani Gümnaasiumi II klassile, kes esitas joonistusvõistlusele klassi poolt tehtud ühisjoonistuse, korraldatakse ühepäevane ekskursioon Pärnu Tervise paradiisi. Suure-Jaani Gümnaasiumi õpetajatele Reeda Sadamale, Ulle Piirile, Avika Maisalule, Kersti Vendelinile ja Sirje Urbelile anti tänukirjad joonistus- ja esseevõistlusele osalemine eest;

toetati Viljandi Noorte Huvikeskuse S-Studio tantsijate Keily Helimetsa, Leanika Mändma ja treeneri Sirli Mändma osalemist Euroopa tänavantsu meistri- võistlustel, mis toimuvad 27. juunist kuni 3. juulini 2007. a Austrias;

avaliku ürituse luba väljastati 12. mail 2007. a Suure-Jaani järve

ääres kiigeplatsil korraldatavale avalikule üritusele „Värvid valda“; konkursi „Kaunis Kodu“ 2007. a ülevaatusel läbiviimiseks ja tulemuste väljaselgitamiseks nimetati hindamiskomisjon koosseisus Ilvi Herronen, Urve Jõeveer, Leili Kuusk, Mari-Liis Kõuts, Aarne Ots, Tiit Siim ja Tiit Umal. Komisjoni esimeheks nimetati Tiit Umal;

Birgit Ellermäele erastatakse ostu-eesõigusega Kascoja katastriüksus Võivaku külas;

Suure-Jaani Kultuurimaja direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatakse avaliku konkursi läbiviimiseks kinnitati komisjon koosseisus Priit Toobal, Leili Kuusk, Aino Viinapuu, Maie Käba ja Maret Aaboja. Komisjoni esimeheks kinnitati Priit Toobal;

Andres Mäkinenile anti kirjalik nõusolek Andrese talu territooriumil kuuri lammutamiseks ja Ago Reilale Käärdi majavalduse territooriumil aida lammutamiseks;

Lauri Soolole makstakse toetust võistluste stardimaksude tasumiseks;

ehitusluba väljastatakse Suure-Jaani kiriku fassaadi valgustuse ehitamiseks ja Sürgavere meteoroloogilise radaritorni ehitamiseks Sürgavere külas;

raske puudega isikule määrati hooldaja ja hooldajale hooldajatoetus;

toetatakse Kildu Põhikooli osalemist kooliteatrite algatava riigifestivalil, mis toimub 11. ja 12. mail Orissaares.

16.05.2007

Vee erikasutusloa väljastamiseks anti nõusolek Hüdrolektrijaam Tamme OU-le;

vastuväiteid ei esitata FIE Kristjan Saarele loa andmiseks kohaliku tähtsusega Kusta kruusamaardla piirkonnas Kusta kruusakarjääri mäeeraldisel ehituskruusa kaevandamiseks keskmise aastamääraga 3000 m³;

algatamata jäetakse projekti „Rahastamistoetuse koostamine Viljandi maakonna veemajandusprojektil“ keskkonnamoju strateegiline hindamine, kuna projekti üldiseks eesmärgiks on projekti- piirkonna asulate elanike varustamine kvaliteetse joogiveega ning reo- ja sademetevee käitluse nõuetäitmine;

ehitusluba väljastatakse Ilmatari 6 korteri 1 rekonstrueerimiseks Suure-Jaani linnas ja Ringpuistes 11 elumaja laiendamiseks Suure-Jaani linnas;

raske ja sügava puudega isikutele määrati hooldajad ning hooldajatele hooldajatoetused;

laekunud avalduste alusel otsustati paigutada isikud AS Suure-Jaani Ravikeskuse hoolduskohale;

hanke „Heliloojate Kappide majamuuseumi kuuri rekonstrueerimine“ edukaks pakkumiseks tunnistati LT Grupp Ehitus OU pakkumine;

seoses X Suure-Jaani Muusikafestivali avamisega tuleb heisata 16. juunil 2007. a Eesti lipp Suure-Jaani linnas elu-, äri- ja büroohoonetel;

Suure-Jaani Kultuurimaja direktori vaba ametikoha täitmiseks kuulatakse välja avalik konkurss, mille kohta avaldatakse teade ajalehes Sakala, Postimees ja valla koduleheküljel;

kuulati informatsiooni riigieelarvest sihtotstarbeliselt elarveste laekunud summade kasutamise kohta;

projekteerimistingimused määrati Karjasoo külas Hüpassaare talu puurkaevu projekti eesmärgiks, Olustvere alevikus Jaama tn 18 üksiklamu rekonstrueerimise ehitusprojekti koostamiseks ja Võlli külas Söödi talu üksiklamu uuehituse ehitusprojekti koostamiseks.

22.05.2007

Ehitusloa väljastati Pärna talu laululava 0,4 kV õhukaabli ja liitumiskilbi püstitamiseks Taevere külas ja AS Sakala Saeveski puidukuivati püstitamiseks Kõidama külas;

kasutusloa anti AS Eerungile kuuluvale katlamajale Sürgavere külas ja Lahmuse Koolile kuuluvale Lahmuse mõisa aida põhi- ja katusekorrusele Lahmuse külas;

Suure-Jaani valla elarveste riigieelarvest laekunud vahenditest määrati toimetulekutoetust 24 662 krooni ja täiendavat sotsiaaltoetust 800 krooni;

avaliku ürituse loa anti 1. juunil 2007. a Suure-Jaani Lembitu platsil toimuvale avalikule üritusele „Kooli Lõpuaktus“ ja Suure-Jaani Ilmatari platsil toimuvale avalikule üritusele „Laste Oma Päev“; 9. juunil 2007. a Suure-Jaani Ilmatari platsil toimuvale avalikule üritusele „Viljandimaa XII Puhkpillimuusika päev“ ning 25.-26. mail 2007. a Suure-Jaani Noortekeskuse parklas toimuvale avalikule üritusele „Tõeline Eesti Pidu“;

toetati Rauno Raidi osalemist noorjalgpallurite koondvõistkonnas koosseisus jalgpalliturniiril, mis toimub 07.-16-08.2007. a Austrias Gafenzis;

alates 1. juunist 2007. a kehtestati Heliloojate Kappide Majamuuseumi külastajatele piletihinnaks 15 krooni täiskasvanutele ja 10 krooni pensionäridele, õpilastele ja üliõpilastele. Suure-Jaani valla haridusametustes õppivad lapsed saavad külastada muuseumi tasuta;

Einar Kruggulsonile erastati ostu-eesõigusega Sarapiku katastriüksus

suure Taevere külas, Aivar Pärnmaale Tiigi 6 katastriüksus Ulde külas ja Tõnis Mallale Hansu katastriüksus Võivaku külas;

Enn-Martin Ljigile väljastati projekteerimistingimused Roometi talus asuva üksiklamu uuehituse ning sahtkaevu ja kanalisatsiooni-süsteemi ehitusprojekti koostamiseks;

Ilutulestiku Keskuse Arnika OÜ-le anti luba ilutulestiku korraldamiseks 25. mail 2007. a ajavahemiku 23.00-00.00 Vanaõue Puhkekeskuse juures;

liikumispuudega isikule väljastati parkimiskaart;

AS Suure-Jaani Haldusele anti nõusolek vee erikasutusloa väljastamiseks;

kehtestati 2007. a Suure-Jaani valla poolt korraldatud laste suvelaagrite osalustasud;

Puhkelaager „Mürsikud“ I vahe- tus 100 krooni;

Puhkelaager „Mürsikud“ II vahe- tus 400 krooni;

Töölaager „Noortelt noortele“ 120 krooni;

Jalgpallilaager 120 krooni; Korvpallilaager 150 krooni;

Tennisekoole suvelaager 100 krooni;

Seikluslaager „Tea, et suudan“ 400 krooni;

Kunstilaager 100 krooni.

29.05.2007

Raigo Paimlale ja Liivi Sedrikule erastatakse kaasomandisse ostu-eesõigusega Tõigaste katastriüksus Päraküla külas;

Avaliku ürituse luba anti avaliku ürituse „Ohutsoon 2007“ korraldamiseks 1. ja 2. juunil 2007. a kohvik Arturi Juures väliterassil ja „Telefoniraamatu „Kontakt“ jaotamiseks“ 9. juunil 2007. a Suure-Jaani bussijaamas;

raske ja sügava puudega isikutele määrati hooldajad ja hooldajatele hooldajatoetus;

Paala Rahvamaja aida ehitustööde hankel tunnistati edukaks pakkumiseks OU Rümene Ehitus pak- kumine, Sürgavere lasteaia mängu- väljaku aia ehitustööde hankel OU Sungate Security pakkumine ja Sürgavere Põhikooli keldrikorruse viimistlustööd hankel OU Raidmar Ehitus pakkumine;

kiideti heaks maanõuniku ettepanek „Suure-Jaani keskinna kvartalite 41, 42 ja 43 osa detailplaneeringule“;

Metsküla külas asuva Sooba-Aadu kinnistu jagamisel tekkinud katastriüksuste nimedeks määrati Sooba-Aadu ja Oodre;

toetati MTU Täaksi Külaseltsi poolt 07.05.2007-21.06.2007. a läbiviidavat „Suure-Jaani valla pikaajalist töötute tööharjutuse projekti“.

Kooliaasta läbi ning uus suvi algamas

Pikk pime aeg on otsa saanud ning koolilastel algab väljateenitud suvepuhkus. Päevad on küll pikemaks läinud, kuid peaksmeeles pidama, et helkurit tuleb ka suveperioodil kanda. Liikluseeskirja järgi peab helkurit kandma pimedal ajal või helva nähtavuse korral kõnniteeta ja valgustamata teel. Miinimum trahvisumma võib alata 180 kroonist ning kasvada kuni 600 kroonini. Ka suvel tekitab helkurita jalakäija liiklusohutlikke olukordi. Sellisel juhul võib trahvisumma olla kümme korda suurem - kuni 6 000 krooni. Muretsege kindlasti omale helkur, sest odavamad elukindlustust tõesti ei ole.

Ilusate ilmade saabumisega hakkavad tänavale järjest rohkem liikuma jalgrattad ja moopedid. Jalgrattaga liigeldes soovime kanda kaitsekiivrit, kuid mopeedi juhtimise korral on see lausa kohustuslik. 14-15-aastane mopeedi juht peab omama nõuetekoha-

selt ka juhiluba.

Liikluseeskirja § 2 (28) ütleb: Mopeed on kahe- või kolmerattaline sõiduk, mille seisepõlemismootori töömaht ei ületa 50 cm³ ja valmistajakiirus ei ületa 45 km/h.

Liiklusseadus § 10 (2): Mopeedi võib juhtida vähemalt 14-aastane isik.

Liiklusseadus § 10 (3): ...14-15-aastaselt mopeedi juhul peab sõiduteel sõitmisel olema kaasas vastav juhiluba.

Mopeedi- ja jalgrattajuhtidele soovime turvaliseks liiklemiseks ereda värvilist riietust, kaitsekiivrit ja muu turvarustuse kasutamist.

Kiiver pähe ja esituli põlema! Edukat liiklemist!

Tuletame kõigele elanikele meelde, et alkoholi juu- teel ja mopeedi juhtimine keelatud. Nende nõuete eiramine toob kaasa väärteoprotokolli ning karistus võib ulatuda kuni 6 000 kroo-

nini.

Lapsevanemad peaks täpselt teadma, millega nende järeltulijad tegelevad. Praktikas ei ole harvad juhud, kus lapsevanemad on üllatunud, kui politsei on nende last karistanud juba tõsisema väärteo eest. Lapsevanemad, olge valvsad ja tundke oma laste vastu huvi - kus nad viibivad ning millega nad tegelevad.

Järjest sagedamini on juhtumeid, kus alacalised on hankinud endale vanu mootorsõidukeid ja püüdnud neid korda teha, et teedel kiirsõitu proovida. Maanteedel liikudes on nii mõnigi tähelepanelik kodanik märganud kruusakattega teedel suuri vagusid, mis on jäetud just nu tõmmete tegemisel. Sellised vaod on tekkinud teedele noorte sõidukijuhtide rallisõidu tulemusel. Siinkohal tuletan veel kord kõigile lapsevanematele meelde, et mootorsõiduki juhtimiseks peab olema ka noorel juhul vastava kate-

goria mootorsõiduki juhiluba. Samuti peab sõiduk olema läbinud nõuetekohase tehnilise ülevaatus- e ja omama kehtivat liikluskindlustust.

Üha enam on levinud joo- bes olekus sõiduki juhtimine. Tävaliselt roolijoodik ennast kurjategi- jaks ei pea. Noorte seas võib purjus peaga sõitnu kõva poiss olla, kuid ühiskonna jaoks on ta juba ohtlik ning teeb võidujooksu sur- maga. Kui autojuht jääb alkoholi- joo- bes juhtimise eest vahele, siis järgneb rahatrahv kuni 18 000 krooni. Kui ühe aasta jooksul teistkordselt purjuspäi roolis tabatakse, siis järgneb kriminaalme- netlus ning kohus võib rikkujat ju- ba vanglusesse saata, kuigi mõnikord määratakse selle asemel rahaline karistus.

Praktikas on roolijoodikud saan- nud kohtus karistuse kokkuleppe- menetluse korras, kuid see ei ole purjuspäi autoroolist tabatute hul-

ka vähendanud.

Käesoleva aasta 5 kuuga on Suure-Jaani vallas toimunud 6 tõsisemat liiklusõnnetust, milles on vigastada saanud kuus inimest sh kaks last.

Tulemas on jaanipäev: Eesti- maa kõige pikem päev ja kõige lühem öö aastas. Noorte seas levib ütlus, et veeta jaaniöö kainenena on sama, et „homme hakkab õppi- ma“. Mõelge siis eelnevalt ette ning liituge kampaaniaga „selge grupijuht“, mille idee on lihtne: kes sõidab, see sõidab ning kes võtab, see võtab. Kolmandat varianti olla ei saa. Ole valmis vastutama nii iseenda kui oma sõprade eest, et jaaniöö mõõdukas kõigile meile lõbusalt, meeldejäädvalt - ilma pahanduste ja karistusteta.

Harry Andresson
Suure-Jaani
konstaablijaoskonna
komissar

X Suure-Jaani Muusikafestival on ukse ees

16.-23. juuni 2007

Kui 1998. aastal Suure-Jaanis kolmel öhtul järjest Kappide ja Saare loomingut ette kantakse - sealhulgas Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri, Oratooriumikoori ja Eesti Rahvusmeeskoori ühisettekandes - oskas vaevalt keegi aimata, et nii vägevalt alanud ettevõtmine kestab aastaid ja kasvab rohkem kui nädala vältavaks festivaliks. Ega osanud siis vist festivali kunstiline juht Andres Uibogi veel ette näha, kuhu täpselt siinsest kandist pärit suurkujude kammer-, orel- ja sümfoonia muusika juurest liigutakse.

Aastatega on lisandunud autoreid, esinejaid ja esinemiskohti. Kantakse ette maailmaklassikat - alates Artur Kapi suurest eeskujust Bachist kuni vanade kirikulauludeni, aga toimuvad ka tänaste autorite teoste esmaettekanded ja võib kuulda rahvamuusikatki. Traditsioonilistele esinemiskohtadele kirikus ja saalides on võrtsi lisandunud Hüpasaare rabasaar ja Lõhavere linnamägi.

2003. aastast lisandus festivalile üks tänuväärne ettevõtmine - lõunatunnid heliloojate ja muusikutega Arturi Juures. Kohviku õdususes räägivad heliloojad oma loomingust ning interpreedid tutvustavad pille ja oma tööd. Teadmisi andev nii lastele kui täiskasvanutele.

Festivalil on aastatega üles astunud paljud interpreedid, mitmed neist rohkem kui korra: Aare Tammesalu, Mati Palm, Andres Mustonen, Neeme Punder, Vardo Rumessen, Aare-Paul Lattik, jt - aga ka helilooja Urmas Sisask. Kõige rohkem - kaheksal aastal üheksast - on osalenud viiuldaja Maano Mäni - solistina, Tobiase keelpillikvarteti liikmena, Soo-orkestri koosseisus, Strauss-orkestri kapellmeistrina. Igal aastal on vähemalt ühel kontserdil orelitaha istunud festivali kunstiline juht, orelkunstnik Andres Uibo.

Festivali Suure-Jaani poolse peakorraldajana alustas Tiit Siim, aastast 2004 on seda tööd teinud Maret Aaboja. Eesti Kontserdi poolt aitab ladusale korraldusele kaasa Elle Himma.

Mis ootab ees kümnenda festivali külalastajat?

Esimene päev algab fotonäituse avamisega. Vaatame Jaanus Siimu fotode abil tagasi - üheksandale festivalile.

Avamine traditsiooniliselt Kappide muuseumis. Noored lauljad esitavad Mozartit. Loodetavasti sama nooruslik ja kaasahaarav kui eelmise - Mozarti - aasta kontsert. Loodame, et ilm on ilus ja kõik soovijad saavad võimaluse muuseumi aias kaasa elada.

Esimese päeva lõpetuseks saab gümnaasiumi uuest spordisaalist kontsertsaal. Eesti Riiklikku Sümfooniaorkestrit juhatab Paul Mägi. Tasub kohale tulla, sest ettekanded tuleb ka kohaliku mehe - Villem Kapi - paljude muusikainimeste poolt väga kõrgelt hinnatud ja tema loomingu paremiku arvatud Sümfoonia nr 2.

Pühapäeva võib nimetada Ehala päevaks. Lõunatunnis saab tutvuda helilooja filmimuusikaga, õhtusel kontserdil on Kiigelaulukuubi kõrval kaastegevad Evelin Pang, Priit Voigemast, Andero Ermel ja Hele Kõre.

Esmaspäev on noorte lauljate mõõduvõtmise päev - toimub esimene Mart Saare nimeline laulukonkurss. Osaleda soovijaid on kirjas rohkem kui kaks

tosinat. Kahes konkursivoorus saab seega kindlasti kuulda päris paljusid Mart Saare soololaule.

Optina Pustõn

FOTO: Jaanus Siim

Teisipäev - Optina Pustõni päev. Staazikas festivalikülalastaja mäletab Peterburi mungakloostri koori esinemist aastast 2005. Lõunatundi on oodatud ka need, kes vene keelest aru ei saa - toimub tõlkimine eesti keelde. Öhtul kontsert suurepärase akustikaga õigeusu kirikus.

Kolmapäeva võib tinglikult nimetada rahvamuusika päevaks. Lõunatunnis kohtub huvilistega noor Viljandi Kultuuriakadeemia lõpetanud lõotsamees - Tarmo Noormaa. Akadeemia lõpetamisel uuris Tarmo Noormaa oma diplomitöös August Teppo lõõtsapilli. Mängib ta ju ise ka teppo pillil ning oma töös püüdis ta leida vastust küsimusele: „Mis teeb teppo pilli nii eriliseks?“ Allkirjutanu isiklik kogemus ütleb, et see lõunatund võiks n.ö lõunatundide püsikülalastajate kõrval huvi pakkuda ka kõigile neile, kes ise lõõtsa või akordiooni mängivad - kuulajate huvi korral on esinejal juttu ja huvitavaid muusikanäiteid kauaks jätkunud.

Öhtul ootab nii nooremaid kui kindlasti ka vanemaid kuulajaid festivali kõige „raskem“ kontsert - folk-metal-tormis. Lõhavere linnamäel neavad metalli Metsatõlli ja Eesti Rahvusmeeskoor. Metsatõllist kirjutades on ajakirjanduses kasutatud väljendeid: „ürgrock“, „muinaseestlase hingega öeldud sõnad“. Kuhu veel kui muistse eestlaste juhi Lembitu linnamäele nad esinema sobiks. Et 54 meest ning Markus, Atso, Lauri ja Kuriraivo parimal viisil kõigi vaatajate-kuulajateni jõuaks, taritakse mäele hulk tehnikat ning varustatakse viimane kui üks mees peamikrofoniga. Meeleolu aitavad luua Saaremaa sepad. Lubatakse tuulele sobivat kehakinnitustki. Kontserdile tasuks kohale tulla pisut varem ning kui olete autoga, siis tuleks järgida viitu ning parkimise korraldajate märguandeid. Ning tähelepanu festivali passi ostnud - Lõhavere linnamäe kontserdile tuleb kõigil soovijatel pilet osta, passiga (käepaelaga) sinna ei pääse

Rahvusvaheline Artur Kapi Ühingu peab juba aastaid plaane, kuidas tuua linnamäel taas välja Villem Kapi ooper Lembitu. Kuuekümnendate aastatega võrreldes on publiku ootused pisut teised, aga sel festivalil linnamäel toimuv kontsert peaks näitama kuidas rasketes ja muinsuskaitse piirangutega paigas tänase tehnikaga hakka saada. Loodetavasti jõutakse lähiaastatel ka Lembituni.

Neljapäeval saab lõunatunnis kuulata, mida Mati Palm räägib oma pikast lavateest. Lisaks meenutusis helis ja pildis.

Öhtusel Tobiase Keelpillikvarteti kontserdil Suure-Jaani

kirikus kõlab 21. sajandi muusika - kaks teost tuleb ka esitettekandele.

Reedel saab lõunatunnis

kuulda suurepäraselt saksofonimängijat Villu Veskit. Võib-olla selgub seegi, miks omal ajal Nõukogude Liidus öeldi, et saksofonimängust ei ole riigireetmiseni pikktee.

Öhtul musitseerib Villu Veski koos akordionist Tiit Kallustega kirikus. Põhjala saarte hääled - meeleolukas muusikaline reisikiri.

Jahimaja terrassil kuuleme Aavo Otsa Muusikastuudiot. Nii Tallinna Muusikaakadeemia dotsent Aavo Ots kui tema õpilased peaksid olema suurejaanilastele tuttavad - toimub ju Trompeti Suveakadeemia ja selles osalejate kontserdid Suure-Jaanis juba mitu aastat.

Muusikafestivali viimane päev algab vara. Tasuta bussid Hüpasaarde väljuvad Suure-Jaani keskvaljakult kell 00.30. Autoga tulejad peaksid kindlasti järgima parkimise korraldajate märguandeid, et kitsastel metsateedel ei tekiks ummikuid. Et vältida järjekordi, soovime piletit osta eelmüügist. Laudteed mööda rabasaarele minemiseks soovime panna selga sobivad riided ja võtta kaasa taskulamp, samuti midagi istumise alla. Meeles tuleb pidada sedagi, et kõik rabasse toodu tuleks lahkudes kaasa võtta. Traditsiooniks kujunenud sookontserdil võime tõdeda, et inime ja tema poolt loodu on looduse osa. Päike tõuseb seegi kord Griegi aegumatute helide saatel. Esinejateks Soo-orkester ja Hendrik Relve.

Kell kaks ootab kõiki kirikus Pärnu Linnaorkester. Dirigent Jüri Alperen tähistab oma 50ndat juubelit. Ühe palana esitamisele tuleb Artur Kapi Fugato ja Andante Cantabile on teos, mida mängiti ka esimesel Suure-Jaani Muusikafestivalil. Pärnu Linnaorkester on hetkel ilmselt parimas vormis - esineti ju aprilli lõpus koos viulivirtuoos Sarah Changiga. Proovid koos suure meistriga ning ainuke kontsert Eestis andsid kindlasti orkestrile palju kogemusi ning uut hingamist.

Festivali lõppkontserdil esineb ETV Tütarlastekoor - dirigendiks Viljandist pärit Aarne Saluveer. Tütarlastekoori kontserdid on neid viinud paljudesse riikidesse Euroopas kui ka ookeani taha. Koori repertuaar on mitmekülgne, ulatudes keskagsetest koraalidest dzässini.

Järgneb jaanituli, mille süttab sel aastal festivali kunstiline juht Andres Uibo.

Et muusikahuviline kohalik inimene saaks võimalikult paljust pakutavast osa, on festivali võimalik külastada passiga (mis festivali ajal vahetatakse käepaela vastu), mille hind on väga soodne. Passid ja piletid on juba müügis.

Kohtumiseni festivalil!

Leili Kuusk

KAVA

16. juuni 2007

kell 12 Artur Kapi Ühingu majas (Kõleri 2)

Jaanus Siimu FOTONÄITUSE "Suure-Jaani Muusikafestival 2006" avamine.....TASUTA

kell 15 Heliloojate Kappide majamuuseumis

AVAMINE JA KONTSERT..... TASUTA

Stseenid W. A. Mozarti koomilisest ooperist "Teeseldud lihtsameelsus" Esitavad EMTA ooperistuudio üliõpilased, juhendaja Ene Rindesalu

kell 17 Suure-Jaani kalmistul

MÄLESTUSHETK

kell 20 Suure-Jaani Gümnaasiumi uues spordihoones

AVAKONTSERT.....100.-/50.-* Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, dirigent Paul Mägi. Solist Peep Lasmann (klaver).

Artur Kapp Sümfoonia avamäng "Don Carlos", Villem Kapp Sümfoonia nr 2, Eduard Grieg Klaverikontsert a-moll op 16, Eugen Kapp Süit "Kalevipoeg"

17. juuni 2007

kell 11 Suure-Jaani kirikus

JUMALATEENISTUS-KONTSERT..... TASUTA Esinevad Aare Tammesalu (tsello), Andres Uibo (orel), Ka Bo Chan (kontratenor)

kell 13 Kohvikus Arturi Juures

LÕUNATUND helilooja Olav Ehala ..... 50.-/30.-* Teemaks filmimuusika. Näited filmidest "Eine murul", "Nukitsamees", "Papa Carlo", "Jaagup ja surm", "Tallinna legendid" jt

kell 19 Kohviku Arturi Juures välilaval

OLAV EHALA KAUNIMAD LAULUD 60.-/30.-*

18. juuni 2007

kell 13 Heliloojate Kappide majamuuseumis

MART SAARE NIMELINE LAULUKONKURSS, I VOOR..... TASUTA

kell 18 Heliloojate Kappide majamuuseumis

MART SAARE NIM LAULUKONKURSS, II VOOR - LÕPPKONTSERT..... 50.-/30.-*

kell 22 Suure-Jaani kirikus

DIETRICH BUXTEHUDE (1637-1707) 50.-/30.-*

Esinevad Kristel Eeroja-Põldoja (viul), Aare Tammesalu (tsello), Lembit Orgse (klavessiin), Andres Uibo (orel)

19. juuni 2007

kell 13 Kohvikus Arturi Juures

LÕUNATUND OPTINA PUSTÕNIGA 50.-/30.-*

Tõlge eesti keelde

kell 22 Suure-Jaani õigeusu kirikus

PETERBURI MUNGAKLOOSTRI KOOR OPTINA PUSTÕN..... 100.-/50.-*

20. juuni 2007

kell 13 Kohvikus Arturi Juures

LÕUNATUND LÕÕTSPILLIMÄNGLJA TARMO NOORMAAGA..... 50.-/30.-*

kell 20 Lõhavere linnamäel

RAUA NEEDMINE 250.-/150.-*

Metsatõlli ja Eesti Rahvusmeeskoor, dirigent Mihhail Gerts

NB! Kontserdile ei pääse festivali passiga (käepaelaga).

21. juuni 2007

kell 13 Kohvikus Arturi Juures

LÕUNATUND MATI PALMIGA 50.-/30.-*

kell 20 Suure-Jaani kirikus

TOBIASE KEELPILLIKVARTETT 50.-/30.-*

Maano Mäni (viul), Kristjan Hallik (viul), Toomas Nestor (viola), Aare Tammesalu (tsello)

Pärt, Kõrvits, Garsnek, Grigorjeva, Uibo

22. juuni 2007

kell 13 Kohvikus Arturi Juures

LÕUNATUND SAKSOFONIST VILLU VESKIGA 50.-/30.-*

kell 17 Suure-Jaani jahimaja terrassil (Halva ilma korral jahimajas)

AAVO OTSA MUUSIKASTUUDIO 60.-/40.-*

Kontserdil kõlab erinevate maade rahvalik meeleolumuusika.

kell 21 Suure-Jaani kirikus

PÕHJALA SAARTE HÄÄLED 80.-/50.-*

Villu Veski (saksofonid), Tiit Kalluste (akordion)

23. juuni 2007

kell 03 Hüpasaare soosaarel

Tasuta bussid väljuvad Suure-Jaani keskvaljakult kell 00.30

PÄIKESETÕUSUKONTSERT ..... 125.-/allameetri meestele tasuta

Soo-orkester ja Hendrik Relve.

Palume Hüpasaares kohal olla vähemalt tund enne kontserdi algust. Järjekordade vältimiseks ostke pilet eelmüügist. Kasutage ühistranspordi teenuseid. Soosaarele viib kaks umbes kilomeetri pikkust laudteed. Valige sobiv riietus ja jalanõud. võtke kaasa taskulamp ja midagi istumise alla. Soe tee kulub marjaks ära. Kogu tekkinud prügi võtke palun soost lahkudes kaasa.

kell 14 Suure-Jaani kirikus

JÜRI ALPERTEN 50 ..... 60.-/30.-*

Pärnu Linnaorkester, dirigent Jüri Alperen. Solistid: Jüri Alperen (klaver), Kristel Eeroja-Põldoja (viul), Aare Tammesalu (tsello)

Artur Kapp Fugato ja Andante Cantabile op 56, Beethoven Kolmikontsert C-duur

kell 17 Suure-Jaani laululaval

LÕPPKONTSERT 60.-/30.-*

ETV Tütarlastekoor, dirigent Aarne Saluveer

kell 21 Suure-Jaani laululaval

JAANITULI ..... TASUTA

TULE SUUTAB Andres Uibo

* - Sooduspiletid kuni 18-aastastele ja pensionäridele vastava tunnustuse ettenäitamisel

FESTIVALI PASS 250.-, sooduspäss kuni 18-aastastele ja pensionäridele 175.- krooni.

Passid vahetatakse alates 16. juunist festivali infopunktis ja tund enne kontserte piletimüügis käepaela vastu, millega saab külastada kõiki festivali kontserte välja arvatud 20. juuni Lõhavere linnamäe kontserti.

Passid ja piletid müügil Eesti Kontserdi kassades ja Piletimaailma müügipunktides ning tund enne kontserte koha peal. Passid müügil ka Heliloojate Kappide majamuuseumis, Suure-Jaani vallavalitsuses, kohvikus Arturi Juures, Olustvere turismiinfokeskuses, Sürgavere raamatukogus ja Vastemõisa raamatukogus.

Auhinnati Suure-Jaani torne

Laura võidutöö

Eesti Muinsuskaitse Seltsi korraldatud üleriigilisel 7. Muinas-Julle võistlusel „Torni sõnum“ auhinnati peapreemia vääriliselt Suure-Jaani Gümnaasiumi 2. klassi õpilase Laura Johansonini joonistust Suure-Jaani tornidest. III koha sai oma joonistu-

sega Andrea-Maris Aule, samuti 2. klassist.

26. mail käisid Laura ja tema juhendaja Kersti Vendelin Tallinnas Kodulinna Majas auhindade üleandmisel.

Anneli Kundla

Suure-Jaani Gümnaasium osales metsamängus

15. mail oli meil tore päev, sest käisime koos 1. klassiga metsas. Hommikul kooli tulles oli ilm pilves ja vihmane. Teise tunni ajal läks klass järsku hoopis pimedaks. Kohale oli jõudnud suur äikesepilv. Müristas kõvasti ja löi välku. Aga kui me metsa minema hakkasime, oli äike möödunud. Tibus ainult natuke.

Kõigepealt käisime Sakala teel jalgimatkal. Tee ääres nägime õitsvaid mustikaid ja jänesekepsaid. Laagriplatsile jõudes algas tegevus "Otsi Otti". Saime teada, mida peab tegema, kui oled metsas ära eksinud. Alguses soovitati puud kallistada. Siis ei satu

sügavamale metsa. Siis õpetati, kuidas metsas öö üle elada. Kõigepealt tuleb teha endale istumiskoht ja pärast enn ehitada. Ka tuleks endast ohumärke maha jätta. Märkideks sobivad kommipaberid ja käbid. Metsa minnes tuleks kindlasti kaasa võtta vile ja mõned lutsukommid.

Õpetaja jagas meile ka töölehed. Pidime ruudustikust leidma puude nimetusi ja joonistama ühe laagriplatsil leiduva puu. Ürituse lõpus pakuti meile saiakesi ja teed. Iga osavõtja sai endale tunnistus. Oli lahe päev!

Deivid Tali
2. klassi õpilane

Koduteel

FOTO: Kersti Vendelin

Õpilased on usinad uurimistööid kirjutama

Igal aastal toimub mitmeid üleriigilisi uurimistööde konkursse, millest õpilased osa võtta saavad. Üheks väarikamaks võistluseks on õpilaste teadustööde riiklik konkurss, mida korraldab SA Archimedes. Tänavusele konkursile laekus 51 tööd, neist 12 põhikooli ja 39 gümnaasiumi tasemel. Suure-Jaani Gümnaasiumist esitati kolm tööd:

Tiina Soopa "Sürgavere kool 1921-1990", juhendajad Vello Aleksejev ja Endla Reimann;

Katri Pindsoo "Konfliktid ja nende lahendamine", juhendaja Aili Umda;

Siim Ots "Lindude rōngastamine

Sürgavere rōngastusgrupi poolt aastatel 1973-2005", juhendajad Ly Valdmaaja Aarne Ots.

Sihtasutuse Archimedes eripreemia sai Siim Ots oma pikaajalise ja huvitava uurimuse eest ning ta saab ainsana Eestist osaleda rahvusvahelises loodusuurijate laagris Šveitsi Alpides. SA Archimedes katab kõik kulud.

Sellised preemiad peaks innustama nii noori loodushuvilisi kui ka teisi teadustööga tegelema.

Ly Valdmaa
Suure-Jaani Gümnaasiumi
õpetaja-metoodik

Projektireis Saksamaale

Suure-Jaani Gümnaasium on kaks aastat osalenud rahvusvahelises Comeniuse projektis. Möödunud sügisel võtsime oma koolis vastu Saksamaa ja Hispaania noori. 22.-27. aprillil viibisid kõik projektis osalejad Saksamaal Mindenis.

Meie kooli esindus koosseis Liis Toomsalu, Kerttu Olesk, Kristin Sepp, Tanel Voormansik, Ott Toomsalu, Harder Kink, Heldur Loode ja alla kirjutanu õpetajate Aili Umda ja Reet Võlu mägi ga asus 22. aprilli hommikul Olustverrest teele, et sõita Saksamaale õppima kuidas lahendada konflikte. Ootasime reisi põnevusega, sest lisaks kõigele polnud enam meist enne lennukiga lennanud.

Lõpuks kohale jõudnud, kohtusime meid majutavate peredega ning saime üksteisega tuttavaks. Pered olid väga toredad ja sõbralikud ning tundsid suurt huvi Eesti vastu.

Järgmisel päeval tutvusime kooliga ja külastasime paari tundi. Koolimaja oli suur ja õpi-

lasi palju - kokku 32-st riigist. Pärastlõunal näidati meile linna ning toimus vastuvõtt linna nape juures. Vabal ajal tutvustasid meie pered meile ka erinevaid vaatamisväärsusi. Minul õnnestus küllastada ka kirikut, kus toimus parasjagu suur üritus „Jesus House“, mille käigus külastasid kirikut paljud noored, kes käisid seal koos grillimas ja muusikat kuulamas.

Teisipäeval ja kolmapäeval toimusid noortekeskuses koolitused, mis olid saksa ja inglise keeles. Meile selgitati, mida peab üks tugipõilane kaasõpilaste tüli lahendamiseks teadma ja tegema. Et kõigest paremini aru saada, mängisime kõik rollid ise läbi. Et pikad õppused ära ei väsitaks, mängisime vahepeal. Õhtuti veetsime aega koos Saksa ja Hispaania õpilastega, et üksteisega paremini tuttavaks saada. Kõik olid väga avatud ja lõbusad inimesed, kellega oli tore nii bowlingut mängida kui ka lihtsalt väljas jalutada.

Viimane päev oli kõige tore-

dam. Hommikupooliku veetsime tundides ja siis suundusime jõe äärde, et kanuudega sõitma minna. Kohale jõudnud, jagati meid gruppidesse ja tehti selgeks mõned põhitõed. Kuna ilm oli lausa suvine (ligi 30 kraadi), siis oli jões päris palav. Hiljem toimus sealsamas ühine õhtusöök koos külaliste, õpetajate ja majutavate peredega. Pärast õhtusööki mängisime võrkpalli. Kui tuli aeg hüvasti jätta, olid mõnel lausa pisarad silmas, sest nii kurb oli lahkuda. Et veel koos aega veeta, otsustasime mängida ringmänge, mis olid väga naljakad, sest olime erinevatest rahvustest ja mängud olid võrad. Lõpuks sai siiski hüvasti jätud ja laiali mindud.

Kui me 27. aprillil lõpuks koju jõudsim, oli kõigil hea meel, et saime selles projektis osaleda, sest õppisime suhtlemist, saime uusi sõpru ning unustamatuid elamusi.

Merit Tõkke
Suure-Jaani Gümnaasiumi
9. b õpilane

Mindeni kohtumisel osalenud viimast korda kõik koos

FOTO: Erakogust

Üleriigiline keskkonnauurimuste konverents Suure-Jaanis

4. - 5. mail toimus Suure-Jaani Gümnaasiumis GLOBE-i uurimistööde konverents. Sellest võtsid osa õpilased, kes saatsid oma tööd üleriigilisele GLOBE-i keskkonnauurimuste võistlusele, ning nende juhendajad. Uurimistööde konverentsi korraldab mõni programmiga liitunud koolidest. Viljandimaal on konverents varem toimunud Jakobsoni Gümnaasiumis.

Konverentsi pidulikul avamisel võtsid sõna ka Suure-Jaani Gümnaasiumi direktor Peeter Sadam ja vallavanem Maie Käba. Uurimistööde võistlusele laekus 35 tööd 52 õpilaselt, palju oli töid ka vene õppekeele koolidest. Teemade valik oli väga lai - alates muusikariistade helivõnkumiste uurimisest kuni katlakivi tekke vähendamiseni magnetseadmega. Suure-Jaani Gümnaasiumi õpilastest osales uurimistööde võistlusel ja konverentsil Siim Ots ("Lindude rōngastamine Sürgavere rōn-

gastusgrupi poolt aastatel 1973-2007") ja Mari-Ann Hindriks ("Kaksikute meetodist geneetikas"). Mõlemaid töid juhendas õpetaja Ly Valdmaa.

Ettekanded jätkusid veel pärastlõunal. Õhtupoolikul viidi külalised ekskursioonile Olustverre ning Lõhavere linnamäele. Esma l t va ad a t i Olustvere mõisa ja selle parki, kus tehti giidi juhtimisel väike tiir. Lõhavere linnamäel korraldas meie kooli vilistlane ja GLOBE-i aktiivist Martin Pentson õpilastele mitmesuguseid haaravaid mänge. Jaheda ilma tõttu olid liikumismängud omal kohal, kuna aitasid nii mõnelgi külmatundest võitu saada ja teineteist paremini tundma õppida. Õhtu jätkus diskoga õpilastele ja nõupidamisega õpetajatele.

5. mai hommikul esines konverentsil külalisena Rohe-liste Erakonna juht Marek Strandberg, kes rääkis üleilm-

sest keskkonna- ja energiaajalgeolekust. Edasi jätkasid õpilased oma ettekannetega uurimistöödest. Pärast lõunat autasustati paremaid töid ja tehti konverentsi lõpetavad sõnavõttud.

Suure-Jaani Gümnaasiumi õpetajatest oli konverentsi korraldamise taga Ly Valdmaa ning suur osa ürituse läbiviimises oli kindlasti ka konverentsi päevajuhil, 11. klassi õpilasel Mihkel Mägeril, kes oma huumorika jutuga osalejatel tuju üleva hoidis.

Need kaks päeva möödusid tõrgeteta ja jätsid kindlasti osalejatele häid mälestusi. Ühtlasi sai meie kool näidata oma võimekust selliste üleriigiliste ürituste korraldamisel.

Konverentsi läbiviimist toetas Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Tanel Voormansik
10. a klassi õpilane,
GLOBE aktivist

Olustvere koorilaul kestab

Volbriõhtul olid koorilaulu-huvilised oodatud Olustvere lossi. Esines kolm koori. Kontserdi avasid Olustvere Põhikooli mudilased, kelle esituses kõlasid röömsad laulud Buratiinost, pesapuust ja nõiamoorist.

Põhikooli lastekoor esitas suvise laulupeo kava lugusid. Noorte esinemises oli tunda kindlust, sest oldi kõvasti harjutatud laulupeole pääsemise konkursiks. See oli nende debüütkontsert. Kaasa laulma pandi ka publik. Loodame, et ka peale Tallinna laulupidu säilib tahtmine koorilauluga tegeleda.

Kontserdi viimases blokis astus rahva ette segakoor "Lehola" oma tuntud headu-

ses. Kuid ega nad kaua üksinda laulnudki, esinema paluti ka mudilas- ja lastekoor. Esmakordselt laulis Olustvere lossis ühendkoor, mille koosseisus oli mitu põlvkonda. Eriti võimsalt kõlas viimane laul Kadri Hunt "Üksteist peab hoidma", mis tõi pealtvaatajatele liigutuspeirad silma. Aitäh lauljatele, koorijuhtidele Agnes Kurele ja Aita Tammperele ning organiseerijatele ilusa kontserdi eest.

Peale esinemist ütles Aita Tammpere tordilauas istuvatele lastele: "Lastekoor oli tänase õhtu kangelane, mudilaskoorist saab tulevane kangelane." Jääb vaid loota, et koorilaul Olustveres kestab.

**Pealtvaatajate nimel
Liivi Lindemann**

Kuidas kavatseme veeta suvevaheajaga

Tääksi kooli 3. klassi õpilased kirjutasid sellest, kuidas suve veeta plaanivad.

Mina lähen suvel nädalaks Tallinnasse laulu- ja tantsupeole. Kui ilmad on ilusad, tahaksin minna Pärnusse ujuma ja päevitama. Külastan sõpru ja käin nende sünnipäevadel. Mulle meeldib ka kala püüda, arvatavasti käin palju kalal.

Andrei Korbolin

Mina lähen suvel jalgpallilaagrisse ja Vembu-Tembumaale. Tahen palju olla koos sõpradega ja käia ujumas. Tahen minna oma ema juurde Soome. Kindlasti külastan oma parimat sõpra Reinu.

Henri Ilumets

Ootan, et suvi tuleks soe ja ilus. Mulle meeldib väga reisida. Me läheme suvel koos perega Hiiu- ja Pärnusse. Nädal aega oleme Tallinnas tantsu- ja laulupeol. Mulle meeldib ka väga kodus olla, mängida sõpradega ja kutsikatega ning palju puhata ja ujuda. Loodan, et minu suvi saab olema ilus soe ja pikk.

Marta Mikkor

Olen suviti käinud erinevates laagrites. Tahen ka sel suvel laagrisse minna. Olen hästi palju õues, päevitan, sõidan rattaga. Väga tahaksin minna kusagile randa. Mu lemmik aastaajaks on suvi, saab reisida ja puhata.

Triin Kingisepp

Mina lähen suvel jalgpallilaagrisse, Tallinnasse vanaema ja vanaisa juurde ning Rakverre tädi juurde. Tahen veel minna Jänedale, Tartu, Pärnu ja Ülenurme laadale. Kui ilm lubab, lähen kindlasti Pärnu randa. Kavatsen külastada ka oma sõpru Andreid ja Henrit ning augustikuus pidada isa sünnipäeva. Sõidan palju rattaga, käin kalal ja toimetan kodus.

Märt Kivipõld

Mina tahen suvel reisida Rootsi või Norrassa. Tahen kindlasti ära proovida kiikingu. Eestimaal on samuti kauneid kohti ja heameelega käiksin Saaremaal ja Pärnus mere

ääres. Tahen meisterdada vibusid ja nooli ja siis märki lasta. Külastan kindlasti oma vanema ja vanaisa, ujun ja päevitan. Sõidan jalgrattaga ja mängin oma kassiga. Vihmaste ilmadega loen raamatuid ja pranglin.

Laura Rink

Mina tahen suvel minna Udumäe ujuma. Jalutan koe-raga metsas ja käin palju kalal. Ma oskan ise kala puhastada ja praadida. Teen kodus tööd: niidan muru, tassin puid, koristan tube ja kuuri, söödan jäneseid.

Tiit Kahila

Minu vanaema elab Tääksi järve ääres. Ma lähen suvel kindlasti Tääksi järve ujuma. Kavatsen sõita palju jalgrattaga. Oleme eelmisel suvedel perega palju reisinud. Oleme käinud Tallinnas, Ida-Virumaal, Hiiu- ja Pärnusse. Kevadel käisime perega Rootsis. Sel suvel tahen reisida Saaremaale, Kauksisse ja Haapsalusse. Tahen minna suvel koos perega välismaale.

Brita Randaru

Meie paneme suvel koduõue telgi, seal on nii mõnus soojadel suveöödel magada. Ma lähen puhkelaagrisse ja augustikuus kooli juurde tööle. Lähen sugulastele külla. Nädal aega olen Tallinnas tantsimas.

Marja Hiimäe

Ma saan jalgrattajuhiloa. Nüüd saan jalgrattaga Suure-Jaani sõita. Olen palju õues, söödan jäneseid, niidan muru ja mängin. Isa teeb mulle vibu ja nooled. Lähen Laurale külla ja hakkame täpsust laskma.

Eero Vallistu

Mina lähen suvel Soome õele külla. Minu õde elab Helsingis. Kui isa saab autojuhiloa, siis me läheme Jõgevale vennale külla. Tahen koos isaga minna veel Kõosse ja Palamusele. Palamusel elavad mu sugulased. Ma olen kogu talve püüdnud hästi tantsida ja nüüd saan suvel Tallinnasse tantsupeole. Ma ootan väga suve.

Sander Saar

Tuluõhtu

Iga-aastane LC Suure-Jaani tuluõhtu toimus tänavu Vastemõisa rahvamajas ühendatuna kohaliku rahva tavapärase tantsupeoga. Jalga keerutati Jüri Homenja laulu ja kitarrimängu saatel. Vahepalaks esitasid Kildu põhikooli lapsed huvitavalt seatud armsa tantsukava.

Meelelahutajana väljakuulutatud humorist Raimo Aas jäi aga peole tulemata. Ta palus rahvale edasi

õelda oma vabandused, sest samal ajal Tallinnas toimunud vandaliismiaktide tõttu muutus tal kodust lahkumine problemaatiliseks. Osaliselt võttis tema ülesanded enda kanda Vastemõisa rahvamaja juhataja Rein Luup, juhtides tuluõhtu oksjonit. Tema vaimukad repliigid põhjustasid hulgaliselt naerupahvakuid ja andsid võistupakkumisele hoogu.

Oksjonilt saadud tulu 11 250 krooni annetati Kildu põhikoolile.

Kildu kooli edu

Kildu Põhikooli võistkond oli tubli vabariigi maapõhikoolide 4.-5. klasside kergejõustikuvõistlustel. Pärast pikka vaheajaga toimus Väätsal maapõhikoolide kergejõustiku võistlus, kus võisteldi mitmevõistluses (60 meetri jooks, kaugshüpe, pallivise ja tüdrukutel 500 meetri ning poistel 800 meetri jooks). Koolidel läksid arvesse 3 parema tüdruku ja 3 poisi punktide summa. Osales 7 kooli. Kildu õpilastest võitis Tatjana Krõlova tüdrukute 500 m jooksu ja oli mitmevõistluses 4. Poistest saavutas Aivar Braks 50 meetrise viskega

3. koha palliviskes ja oli mitmevõistluses 6. Ott Šeffler saavutas 3. koha poiste 800 m jooksus. Kõik võistlejad pingutasid hoolega ja tänuks sai Kildu kool üldkokkuvõttes 3. koha karika. Võitis Vana-Vigala põhikool. Õnnestunud võistlus andis kindlasti indu edaspidiseks harjutamiseks.

**Malle Poska
õpetaja**

Ökokratt Kildu koolis

Sellel kevadel alates aprilli kuust tegutses meie koolis Ökokratt

Killukesi koolielust Sürgaveres

27. aprillil toimus C. R. Jakobsoni nim Gümnaasiumis mudilaskooride kategooriasse laulmine. Meie kooli mudilaskoor sai I kategooria. Väga hästi on pannud poisid-tüdrukud laulma õpetaja Helve Tähis. Mudilaskoor läheb Tallinnasse laulupeole.

2. mail külastasid 1. - 5. klassi õpilased Kurgja talumuuseumi. Giid jutustas Carl Robert Jakobsoni elulugu. Käidi majas, mis sai valmis pärast Jakobsoni surma. Tutvuti algse eluaseme - saunaga. Käidi saeveskis, uuriti loomi, töllakuuri. Päeva lõpus joodi piima ja söödi karaskit ning kohupiimakooki.

Algklassid

2. mail käisime õppepäeval Heimtalis. Alustasime reisi pärastlõunal ning jõudsime tagasi õhtuks. Heimtalisse sõitsime bussiga, kus olid õpilased 6.-9. klassist. 1. - 5. klassi õpilased sõitsid hoopistükki Kurgjale. Bussis suhtlesime elavalt ja võibolla liigagi elavalt, sest bussijuht oli sunnitud meid mõnel korral keelama.

Esimesena külastasime muuseumi. Meile räägiti, et muuseumis oli varem asunud kool ja tutvustati ka veidike kooli ajalugu. Vaatasime

vanu riideid, eriti just mulkide riideid, vanu tööriistu ja talupoegade kirjutatud märkmikke. See oli päris põnev, saime teada nii mõndagi huvitavat.

Hiljem moodustasime muuseumi võistkonnad - pidime lahendamada meile antud ülesandeid. Ülesanneteks olid näiteks vanade tööriistade äratundmine, vanas kirjas oleva teksti ümberkirjutamine ja matemaatikaülesanded. Ülesannete lahendamisel olid ka väikesed reeglid: kalkulaatorit kasutada ei lubatud. Ülesanded olid väga erinevatest valdkondadest ja üldiselt meile meeldis neid lahendada.

Käisime ka Raudna koolis, kus räägiti kooli ajaloo. Koolis asus kunagi mõisahooned. Saime teada selle mõisnikest ja üldse muust Raudna kooliga seonduvast. Raudna kooli ajaloo tutvumine ei kestnud väga kaua, sest kõneleja sai aru, et olime väsinud.

Päev läks üldiselt korda ja suuri kurtmisi ei olnud. Võibolla oleksime võinud alustada reisi kohe hommikul, sest siis oleksime olnud erksamad. Nii muuseumis kui ka koolis oli tegelikult tore ja on hea, et õpetajatel tuli mõte selline õppepäev korraldada.

**Merli Mändul
6. klass**

Suure-Jaani lionid tänavad kõiki toetajaid.

Sport

Eesti Lions-klubide korvpalliturniiril saavutas LC Suure-Jaani võistkond juba seitsmendat korda esikoha.

Liivia Tohvelmann

„Mets õpetab“. Toimusid mitmed erinevad ettevõtmised: jälgisime kevade saabumist looduses, õuetunnid erinevatel teemadel, maastikumängud, õppekäigud, osalemine Maa päeva õpilaskonverentsil Tartus, kaitsealade päev Soomaal, ühisüritus Vastemõisa lasteaia ja lõpuks meisterdasid kõik klassid ka oma Õuepuu.

2.-4. klassi õpilased osalesid ka Vabariiklikul Ökokrati projekti lõpupeol Luke pargis.

Projekti raames toimunud üritustest esitati kokkuvõtte kooli üldkogunemisel.

**Ene Adams
huvijuht**

11. mai õhtupoolikul olid koolimajja kutsutud emadepäeva kontserdile vanaemad ja emad, kelle laps ed-lapse laps ed käivad Sürgavere lasteaia Vembu või koolis. Külalised nautisid kontserti kohvilauas. Kontserdil lauldi, tantsiti, mängiti pille, esitati ingliskeelne näitemäng, loeti luuletusi. Esinemisnumbreid aitasid selgeks saada õpetajad Katrin Hommik, Helve Tähis, Urve Leiten, Eike Kass, Anneli Vösa, Riina Kukk ja Merle Laane. Pilte kontserdist saate vaadata kooli kodulehelt aadressil: www.syrpk.vil.ee

Üritust toetas Kultuurkapitali Viljandimaa ekspertgrupp. Täname kõik pidulisi ja ettevalmistajaid.

**Imbi Suurpere
õppealajuhataja**

25. mail tulid meile külla Surju Põhikooli õpetajad. Kohal oli ka Kalle Küttis, et läbi viia meeskonnakoolitus. Õppusel viidi läbi mõned huvitavad ja põnevad testid, mis ütlesid osalejatele endi kohta nii mõndagi.

Kahe kooli koostööle oli see õhtu tore algus. Kõlama jäi lubadus, et sügisel kohtume uuesti - seekord juba Surju koolis.

**Aires Pöder
direktor**

Emadepäeva kontsert

FOTO: Aires Pöder

Tänuõnad

Olen juba 8 aastat elanud Olustveres, kuid tunnen end siiski külalisena, kes näeb ja hindab seda, millega võib-olla paljud on harjunud. Imetlen muidugi ajaloolist õhustikku, kauneid pargialleesid ja loodust, kuid samavõrra ka neid inimesi, kes tegelevad selle kõige säilitamise eest. Nii korras ja pidevalt arendatavat mõisakompleksi ja parki ei kohta sugugi igal pool.

Kahtlemata on see väga suurte entusiastide ja meeskonnatöö vili. Imetusväärne on, kui lossi sisse

astuda, kui lahkelt suheldakse ja kui hästi, põhjalikult ning etikettkohaselt korraldatakse kursusi või pidusid nii sepikojas, kui mõisahoones. Kui maitsvad on road ja kui kenasti teenivad noored kelderid. Tore on olnud seegi, et Olustveres enamik lapsi teretab iga vastutulijat.

Tahan seega väga tunnustada ja kiita kõiki häid ja töökaid inimesi ning soovida teile edu ka tulevikuks. Aitäh!

Külli Saat
Olustvere elanik

Usu endasse

Jutuvõistluse Inetu pardipoeg I koht

Oli ilus suveõhtu. Merit istus koduõuel ja näppis telefoni. Ta oli kurb ja õnnetu, kuid samas põnev. Tema uus kooliaasta algab uues koolis. Kõik Meriti sõbrad, kellega ta alati koos oli, jäävad maha. Aga ta oli kindel, et leiab uued kaaslased.

Kätte jõudis 1. septembri hommik. Merit seisis peegli ees. Talle vaatas vastu lühike suurte lokkis juustega, natuke paksuke tüdruk, kes oli alati rõõmsameelne kaaslane ja hea õpilane. Uues koolis ei olnud Meritil ühtegi tuttavat, aga ta lootis, et natuke aja pärast leiab ta endale sõbrad.

Päevad möödusid, aga Meritil oli uue kooliga raske harjuda. Hinded läksid halvemaks ja sõpru ei olnud ikka. Klassi keskmine tase oli kõrge ning Meriti klassikaaslastele ei meeldinud, et uuel tüdrukul halvad hinded on.

Ühel päeval, kui Merit taas kooli poole läks, nägi ta oma klassiõdesid. Ta tahtis nii väga nendega sõbraks saada. Tüdruk hakkas nende poole minema, kuid teised hõikasid juba kaugel: "Tere, häbiplakk! Sa ei saa kunagi meie sõbraks. Miks sa tahad meie klassi mainet rikkuda? Mine tagasi sinna, kust sa tulid!"

Merit oli väga kohkunud, kuid läks ikkagi edasi, lootes, et teised klassikaaslased nii ei mõtle. Ta ei olnud ju midagi halvasti teinud, ta tahtis ainult natuke mõistmist ja sõprust. Aga kui Merit kooli jõudis, nähvasid tere asemel teisedki, et Merit on nende klassi häbiplakk ja nad vihkavad teda.

Tüdruk oli nii õnnetu, hakkas nutma ning jooksis kaugemale ära.

Tal oli kadunud viimnegi lootus uues koolis kohaneda ja sõpru leida. See oli Meritile uus kogemus. Vanas koolis olid tal sõbrad, hea õppeained ja kõik oli hästi...

Tüdruku lohutuseks olid tal vanad sõbrad Internetis, kes ütlesid, et nende jaoks on ta ikka seesama tore ja hea sõber nagu enne. Ta peab endasse uskuma ja hakkama saama. Varsti on kõik jälle korras.

Kuigi Merit tundis ennast üksikuna, harjus ta sellega ära. Ta lõpetas koos teistega põhikooli ja nende teed läksid lahku. Merit läks uude kooli edasi õppima. Alguses ta natuke kartis. Aga varsti leidis tüdruk endale sõpru, kellega koos väljas, huvialaringides ja trennis käia. Järjest rohkem hakkas Meritile koolis jälle meeldima ja ta tundis ennast hästi.

Möödus paar aastat... Ühel päeval sai Merit kutse endise klassi kokkutulekule. Oma mõtetes oli Merit klassikaaslastele nende käitumise andeks andnud. Ta seisis enne minekut peegli ees. Ta oli endaga rahul.

Pidu oli juba alanud, kui uksest astus sisse pikk ilusate juuste ja kauni naeratusega tüdruk. Temast oli saanud aktiivne, enesekindel ja väga hea õpilane. Alguses ei tundud teda ära, kuid siis saadi aru, et see ongi Merit, keda kõik olid tõrjunud. Kui tüdrukud kuulsid, et tal läheb uues koolis väga hästi, on nelja-viieks õpilane ning käib koos sõpradega paljudes huvialaringides, siis järsku tahtsid nad kõik temaga koos olla.

Kuigi Merit oli neile juba ammu andestanud, tundis ta, et tema tõelised sõbrad ei ole siin.

Evelin Varblane
Sürgaverere Põhikool
6. klass

Naised Kaitseliidus

Naiskodukaitse on Kaitseliidu eriorganisatsioon, see liidab isamaalisi ja teotahelisi naisi üle Eestimaa. Meie liikmed kuuluvad erinevatesse vanusegruppidesse kõigvõimalikest isamaa punktidest, kõigvõimalikelt elualadelt. Ühtsed eesmärgid seovad meid tugevalt. Naiskodukaitse pakub kõikidele midagi, vaata lähemalt

www.naiskodukaitse.ee

Naiskodukaitse Suure-Jaani jaoskonna lahtiste uste päev toimub sügisel. Kellel on juba praegu küsimusi, võtke ühendust jaoskonna esinaise Vika Laanega telefonil 5347 0505.

Kerstin Käärik
Naiskodukaitse Sakala ringkonna juhatusel liige

Vika ja Egle koormusmatkal

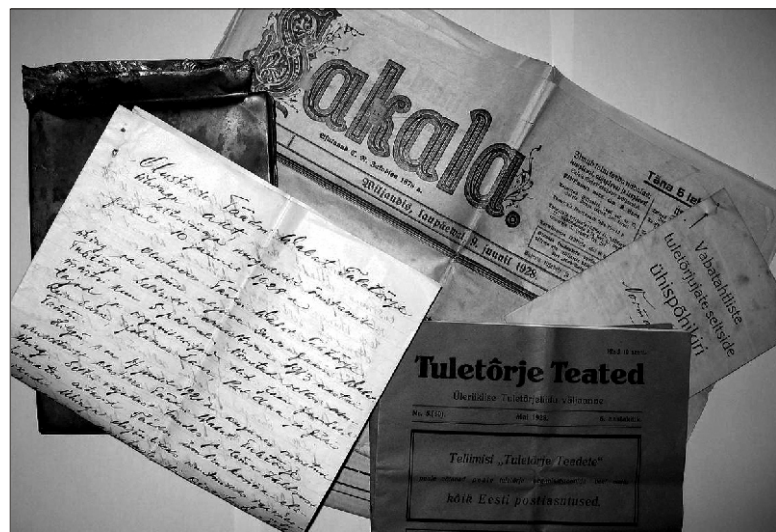
FOTO: Erakogust

Tääksi 425. aastapäeva ootuses

Täna ei ole meil täpselt võimalik tuvastada, mis asjaoludel otsustasid meie esivanemad luua oma kodu tänase Tääksi küla aladele. See polegi nii oluline. Tähtsam on mulle teadmine, et neile meeldis siin - nagu mullegi - maad harida ja lapsi kasvatada. Kuigi meie elusaatused on olnud erinevad, ühendavad meid ja meie eelkäijaid koos läbi elatud sündmused ja seda nii heas kui halvast. See on meid - ka mujal elavaid tääksilasi - sidunud oma kodukandiga ja andnud jõudu alustada siin ikka ja jälle uute ettevõtmistega.

Võtame või näiteks mind. Tääksi oli minu kodu esimesed 18 eluaastat, kuid tugev positiivne side oma kodukohaga pole mul vaatamata ühes Eesti suurlinnas veedetud aastatele kuhugi kadunud. Vastupidi, ma tegevdsin seda sidet, ostes 2005. aastal emotsioonide ajel Tääksi jahuveski varemed ja täisvarustuses villaveski. Selle ostu põhjused olid järgmised: esiteks oli naaberkrundil asunud jahuveski minu poisikesepõlve lahutamatu osa ja sellega seondub minu esimene sõit liftiga jahuveski torni. Mällu on sööbinud ka 10. juuli öö 1980. aastal, mil jahuveski kõrge leegiga maha põles; teiseks arutlesime juba toona vend Madisega, mida kõike võiks veskiga ette võtta, kui see oleks meie teha ja otsustada ja kolmandaks - minu pilku hakkas ajapikku, kui Tääkis ema külastasin, ühe rohkem riivama ilusa järve ääres olev rämmas objekt.

„Veskimehc“ roll äratas minus

Tääksi rahvamaja nurgakivi kapsli sisu

FOTO: Erakogust

ka sügavama huvi oma lapsepõlvkodu ajaloo vastu. Rõõmuga istun päevi ja tunde internetis ning arhiivides - nina tolmustes dokumentides - ja räägin kodukandi rahvaga. Täiendavat indu uurimisega edasi minna süstis minusse k.a aprillis toimunud Tääksi küla üldkoosolek, millel arutati küla arenguvõimalusi ning otsustati 2008. aasta suvel tähistada Tääksi küla 425. aastapäeva. Teadaolevalt mainitakse just 1583. aastal Tääkist (toonane Taigisth) esimest korda kirjasõnas ja ühtlasi leidis ta kindla koha geograafiliste nimede seas maailmakaardil.

Seoses ees seisva suursündmusega kutsun kõiki asjast huvitatuid kaasa mõtlema, et anda juba täna oma panus aastapäeva õnnestumisse. Minu palve on lihtne: kui teil on Tääksi kandi külaeluga seotud esemeid, fotosid või dokumente ja te olete valmis neid välja laenutama küla juubeliks korraldataval väljapanekul, siis palun

kirjutage või helistage mulle. Säilinud esemete kaardistamisega olen juba algust teinud. Nimelt on mul teada Tääksi rahvamajaga seotud kahe eseme - selle nurgakivi kapsli ja Olustvere valla vabatahtliku tuletõrjeühingu lipu asukoht.

Niisama kõrgelt kui esemelist pärandit, hindan ka mälestusi. Kui olete valmis neid jagama, on nad teretulnud, sest kannavad lisaks teabele väga palju emotsionaalset väärtust.

Edasistest plaanidest aastapäevaga seoses informeeritakse teid ajalehtede kaudu, kuid infot saab ka otse minu käest.

E-kiri: tonu.randaru@regio.ee, kiri: J. Kuperjanovi 48-2, 50409 Tartu või Tääksi küla pk.47, Suure-Jaani vald, Viljandimaa. Telefon 505 7395.

Suured tänud juba kõigile ette.

Tõnu Randaru
Tääksi aastapäeva algatusgrupi liige

Malehooaeg on lõppenud

Turniiri nimetus Suure-Jaani valla meistrivõistlused males.

Korraldaja Suure-Jaani Vallavalitsus

Toimus 22.11.2006 - 10.04.2007

Nr	Nimi	ELO	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Punkte	Koht
1	Tõnis Lainevoog	1500	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	12.
2	Valdeko Alliksaar	1671	0	1	1/2	0	1/2	1	0	0	1	0	0	0	4	9.
3	Ülo Soolo	1751	1	0	0	0	1/2	1/2	0	+	1	0	0	4	10.	
4	Hans Mikk	1737	1	1/2	1	0	0	1	0	1	1	1	0	7 1/2	III	
5	Hugo Hommik	2034	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	10 1/2	I	
6	Jüri Siimer	1846	1	1/2	1/2	0	0	0	1	1	0	1	1	6 1/2	4.	
7	Jaak Ibrus	1874	1	0	1/2	1	0	0	0	1	1	1/2	1/2	5 1/2	6.	
8	Berni Elbing	1774	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	6	5.	
9	Ants Valdmann	1609	1	1	0	0	1	0	1	0	1/2	1	0	5 1/2	7.	
10	Margus Siimer	1500	1	0	0	0	0	0	0	0	1/2	0	0	1 1/2	11.	
11	Erki Jürgen	1704	1	1	1	0	0	0	1/2	0	0	1	0	4 1/2	8.	
12	Jüri Hansen	2017	1	1	1	1	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	9 1/2	II	

Käesoleva hooajamalemängud on selleks korraks mängitud. Võistlustega tegime algust eelmise aasta novembri keskel ja aprilli kuuga sai asi ühele poole. Võib öelda, et ega meid vähe ei olnudki, aga kindlasti jäid kõrvale päris mitmed vallas elavad maletajad. Põhjused võivad olla erinevad, kellele aeg ei sobinud ja kes lihtsalt pelgas võistlustele mängima tulla. Igal juhul sügisel alustame uuesti ja oodatud on ka kõik uued huvilised.

Minu meelest selle aasta kõige suuremaks saavutuseks tuleb pidada seda, et me suutsime läbi mängida nn pika mõtlemisajaga turniiri. Elutempo on läinud kiiremaks ja üha rohkem on levinud vaid kiir- ja vältturniirid. Me mängisime 12 osavõtjaga turniiri, kus mõtlemisega üheks partiiks oli kummalgi mängijal 2 tundi. Sellise mõtlemisajaga mäng tahab esialgu harjumist ja nii mõnigi suutis ikka teha kiirustades sel-

liseid kiirmale eksimusi. Turniiri tulemused on ülal olevas tabelis.

Mängisime ka kiirmalet mõtlemisajaga 15 minutit partiile. See turniir oli kõige pikem ja ka kõige osavõturohkem. Kokku osales 18 maletajat. Mängisime seitse ringi, millest arvesse läks igal võistlejal viis paremat tulemust. Kokkuvõttes olid 6 paremat:

1. Jüri Hansen 117
2. Hugo Hommik 115
3. Hillar Kuhi 113
4. Aadu Tomson 107
5. Rein Vahtra 105,5
6. Jaan Sengbusch 86

Vätkturniiril, mõtlemisajaga 5 minutit, osales kokku 13 mängijat. Nii mõnedki pidasid seda mänguviisi liiga kiireks. Samas on kiiresti mängimise oskus vajalik ka teistel turniiridel, sest partii lõpp kipub ikka kiireks minema. Vätkturniiril mängiti viis ringi ja arvesse läks neli paremat tulemust. Turniiril oli omaette

klassist Hugo Hommik. Tabeli tipp näeb välja selline:

1. Hugo Hommik 100
2. Jüri Hansen 89
3. Hillar Kuhi 89
4. Mart Raudsepp 81,5
5. Jüri Siimer 76,5
6. Hans Mikk 70,5

24. aprillil toimus meil sõpruskohtumine Võhma maletajatega. Kui Suure-Jaani maleelus oli vahepeal umbes 20 aastane seisak, siis Võhma mehed on igal aastal oma turniirid maha pidanud. See andis tunda ka tulemuses. Mängisime 12 laual, igauks kaks partiid. Tulemuseks jäi 17:7 Võhma kasuks. Meil on veel arenguruumi. Suure-Jaani maletajatest suutis oma vastase kahel korral alistada vaid Hillar Kuhi.

Sügisel uuesti malelaudade tahta.

Jüri Hansen
võistluste korraldaja

Kes või mis mind tegelikult mõjutavad?

Tavaline inimene mõtleb vaid enesega toimuvale ega märka maailma üldiselt. Kuna meie planeet on pidevas muutuses, siis tuleb meil aga mõelda kuidas edasi tegutseda. Peame natu- rita meie imelist loodust, kuniks seda meil veel on. Et aeglustada keskkonnaga toimuvat, peame hoidma oma vaimust elukohustusest. Üha süvenev tarbimine muudab meid agavaid tuimemaks ning seetõttu ei suuda me märgata muutusi, mis meie elu mõjutavad. Meil tuleb valida, kellel või millel me end juhtidaseme.

Kõik siin Maa peal on omavalhelistes seoses. Ajades planeedi tasa kaalust välja, hakkavad meie ümber toimuma muutused, mis paratamatult mõjutavad ka meid endid. Nii on näiteks tänapäeva kõige suurem mure globaalne soojenemine. Selle tõttu on paljudes maailma paikades hakanud toimuma drastilised kliimakatastroofid, nagu näiteks metsapõlenud Austraalias, orkaanid Ameerikas või üleujutused Euroopas, mis kokkuvõttes mõjuvad meie kõige elu. Ka siin samas

Suure-Jaanis on seda tunda lähemate ja lühevaeste talvede või siis jällegi kuumade suvede näol. Mina isiklikult ei saa pikalt tegelda ühe oma lemmiktegevuse - suusatamisega. Seega ei lähe need muutused kellestki meist ringiga mööda.

Hoides loodust, hoiame ka iseenast. Kui tagame keskkonna normaalse talituse, võimaldame endale paiga, kus saame ennast igapäevastest pingetest maandada, sest kõik meie energia pärineb loodusest, see toidab meid. Ma naudin looduses viibimist, sest seal võib alati näha midagi imelist, midagi mille laadset sa kunagi näinud pole. Näiteks on minu jaoks üks kõige meelikõitvamaid vaatepilte see, kui talvehommikul on kõik hämmas ja valge või kui kevadel on kõik kirkasroheline. Selline vaatepilt paneb alati mõtlema kui võrd me loodust, kui rahu paika, tegelikult vajame ning seda nähes kaovad vähemalt mõneks ajaks meelest argipäeva mured.

Et tänapäeva muutuv maailmas püsima jääda, peame sõnastama meie planeedi tarvis

uue mõtteviisi. Seda aga on võimalised tegema vaid need, kes suudavad märgata meie loodusega toimuvat. Praeguse aja Eesti tipp-poliitikud on keskendunud põhiliselt inimeste majanduslike vajaduste rahuldamisega, mõtlema, kuidas meie elukeskkonda säilitada. Keeldutakse rohelise energia kasutuselevõttust, öeldes, et see on liiga kallis. Kuid kumb on meile tähtsam, kas hea elu praegu või elupaik tulevikus? Mina isiklikult pooldan siin kohal rohelisi, sest nad on uus põlvkond, kes on nõus tulevase elukeskkonna säilimise nimel kulutama vajalikke summasid. Just need võivad olla meie võti tulevikku.

Praegusel ajal ohustab eestlaste identiteeti kõige enam Ameerika Ühendriikidest tulenev madalate moraalinormidega lääneline elustiil, mis on mõjutanud meie kõiki eluvaldkondi. Me kasutame oma kõnes mitmeid meie mitte omaseid väljendeid; sööme kiirtoitu, kuna peame kogu aeg igale poole õigeaegselt jõudma ning meie liikluskultuur ei ole veel kunagi nii madalal tasemel olnud. Tarbimine, mida

see läänekultuur soosib, ei anna meile aga mitte midagi, sest soetatud asjad tagavad meile vaid ajutist rahulolu, enne kui me need ära viskame. Kui me ei suuda oma identiteeti hoida, seguneme nii nimetatud „halli massi“, kellele ei lähe korda enese ümber toimuv ning kes huvituvad vaid tarbimisest.

Muutused toimuvad siin samas meie silme all ning kõik me oleme neist mõjutatud. Ma ei saa öelda, et ma ei huvitu tarbimisest, kuid samas suudan ma märgata, mis minu ümber toimub. Seda on aidanud mul mõista rohelisi, kes erinevalt tavapäraistest inimestest soovivad meie planeedi püsijäämist. Tähtis on inimese mõistmine oma vastutuse suurusel looduse ees, mis eeldab eelkõige meie endi olemise mõistmist. Just loodus on see koht, kust saame oma energia ning minu jaoks on see ka paik, kus ennast maksimaalselt teostada.

Siim Ots
Suure-Jaani Gümnaasiumi
12. a klass

Rahulolu läbi Mainori Kõrgkooli

Inimene on üks rahulolematu hing. Mitte kunagi ei oska me kõigea rahul olla. Ei iseenda, oma pere, ei ilma ega aastaajaga, oma tööga ammugi mitte. See pidev rahulolematuse tekitab tusk ja stressi, teeb meid tujukaks. Lumepall muudkui veereb, pinged kasvavad. Mida siis ikkagi peale hakata, kui me millegi rahul pole?

Iseenda ja oma kodu muutmise saame hea tahtmise juures hakkama. Ilma ja aastaajadega võime ju ka rahule jääda ja leppida selle kui meeldiva paratamatusega. Hoopis raskem lugu on tööga. Kuna suurema

osa oma päevadest veedame töö seltsis, siis see pidev vaenukirve vedamine tekitab tohutult hulgal mõttetuid lisapingeid. Miks, kallid inimesed, teete te tööd, mis teile ei meeldi?

Tavaline vastus on, et muud tööd ei ole. Aga miks ei ole? Kas sellepärast, et kodu läheduses ei ole muid töökohti, või sellepärast, et muud tööd teha ei oska?

Oskamisega on paraku nii, et ega keegi meist oskajana sündinud pole. Kõik me õpime, kes vähem, kes rohkem. Praegune aeg nõuab tööturule asjalikke ja nutikaid inimesi. Paljudel meist on kooliaeg ammugi möödas ja tarkuski juba kulunud. Aga tarkust saab ju alati juurde nõutada, tuleb lihtsalt õppima hakata. Kui juba sügaval südamesopis tekib mõte, et peaks kusa- gile midagi õppima minema, siis

varem või hiljem inimene ka selle sammu astub.

Õppimisvõimalusi on mitmeid. On olemas suur hulk kõikevõimalikke kursusi, kus saab teadmisi omandada paarist tunnist aastateni. On kümnete kampa kõige erinevamaid erialasid pakkuvaid koole, kuhu hea tahtmise korral võiks õppima asuda. Valik on teie.

Kui olete jõudnud eneses arusaamiseni, et teid huvitab **majandus** (finantsjuhtimine, majandusõigus, turundus, kinnisvaraarendus, tootmisjuhtimine, logistika, ettevõttejuhtimine, turismiettevõtlus) või **rakenduspsühholoogia** (teenindusjuhtimine, personalijuh- timine) või **infotehnoloogia** (IKT haldamine, veebitehnoloogia) või **disainerialad** (rõiva- disain, sisekujundus) siis kut-

sun Teid õppima **Mainori Kõrgkooli Viljandi õppekesk- sse**. Õppimisvõimalused on meil paremad kui nii mõneski pealinna koolis ja õppejõud toome Tallinna ja Tartu suurtuulidest koju kätte. Praegused tudengid tunduvad igatahes rahul olevat.

Vastuvõtukatsed Mainori Kõrgkooli Viljandi õppekesk- ses toimuvad 28. juuni kell 14 (võimalus kandideerida tasuta õpikohtadele) ning 16. augustil kell 14.

Oleme valmis vastama kõiki- dele Teie küsimustele, infot saate meie kodulehelt www.mk.ee või tulge läbi õppekeskusest.

Markus Stein
Mainori Kõrgkooli Viljandi
õppekeskuse juhataja

Suure-Jaani Gümnaasiumi vilistlaste kokkutulek

Suure-Jaani Gümnaasiumi vilistlasteks on kõik inimesed, kes on lõpetanud kooli põhikooli- ja/või keskkooli- (gümnaasiumi) astme päevases, õhtuses vormis või kaugõppes.

Hariduselu 320. aasta- päeva üritused Suure-Jaani Gümnaasiumis kulmineeruvad 15. septembril 2007. a vilistlaste kokkutulekuga.

Registreerimine osalemiseks:

Tallinnat. 24

Suure-Jaani 71502

posti teel või samas sekretäri juures või telefonidel:
437 2051, 5649 0702

või aadressil: kool@sjg.edu.ee.

Registreerimisel teatada:

1. Ees- ja perekonnanimi (neiu- põlvenimi)
2. Lõpetamise aasta ja lend
3. Klassijuhataja(d).

Osalustasu:

1. Kondase kooli vilistlastel (kuni 1961) - hea meeleolu ja rõõm taaskohtumistest.
2. Pensionäridel - **75.- krooni**.
3. Kutsetega külalistel - hea meeleolu ja sõbralikud soovid.
4. Vilistlastel - kuni **31. augustini - 150.- krooni**, alates **01. septembrist - 200.- krooni**.

Tasuda on võimalik:

1. a/a 102 200 505 040 12 SEB Ühispank - märgusõna "VILISTLANE"

2. Suure-Jaani Gümnaasiumi sekretärile. Suvel töötab kantselei kell 9.00 - 14.00

Osalustasu eest saab:

1. Soojad, valged ja puhtad ruumid,
2. voldiku,
3. pastapliiatsi,
4. osaleja rinnasildi,
5. postkaardi gümnaasiumi pildiga,
6. kontserdi,
7. tantsumuusika, ansamblid.
8. Jm

OMA-LOOMINGUT

Kodukant

Tundke maad, mis Lemmakõnnust ja naaberkülalt Ivaskist, kus kodutalud, metsad, põllud on välja Lubjassaareni.

Seal Kõõbral Kõler ilmavalgust näinud ja palju kuulsust meile toond. Tä maalid ajalukku läinud, mis pintsel tema käes on loond.

On külaseltsiks koondund külad siin Lemmakõnnu, Ivaski... See „Rukkilill“ - küll hästi kõlab - nii nimeks talle ristiti.

Saand lipuvärviks sinitaevas ja sümboliks õrn rukkilill. Tä lehvib kodukandipäeval kui rahvas koos ja mängib pill.

Euroaul

Milleks kuulata laulu millest me aru ei saa? Nii nende laulude kaudu suhtleb ju taevast ja maa.

Võõras keeles meie ajal kõlab euroaul. Hinges valusasti kõlab - rikutud on meie au.

Nõnda kaobki emakeel - meie rahva uhkus. Kui veel kaob ka Eesti meel, siis kadunud on rahvus.

Aeg igavikku kaob

Represseeritute kohvilauas meenutame möödunud aegu. Neid, kes ammugi on haaus - siin või stepimulda maetud.

Lahkunud need, kes omal ajal kasvatasid, toitsid meid. Mõni üksik kepi najal koduhoovis ringi käib.

Nii aastaid igavikku kaob, sest ajaratas kiirelt veereb. Kell eluõhtutunde taob, kuid möödunu on ikka meeles.

Ei tule enam kordustrukki - ei enam miskit muuta saa. See kõik võib muutuda nii äkki et oma rüppe võtab maa.

Vaid Sinule

Kevadpäikesest killukese, suvest vikerkaare võlu sügisvaiba tillukese raagus puudelt talveilt.

Tooksin Sulle vaikselt põues õösel pimeduse varjus siis kui Nähtamatu õues liigub ringi nagu kerjus.

Unenäos ma tahaks jälle käia läbi lapsepõlveraad, unehmate õödest Sulle tuua tükikese maad.

Aadu Tomson

TÄHELEPANU!

Vastavalt Suure-Jaani Vallavalitsuse korraldusele heisata Suure-Jaani linnas elu-, äri- ja büroohoonetel seoses X Suure-Jaani Muusikafestivali avamisega **16. juunil 2007 Eesti lipp**. Lipp heisatakse päikesetõusul ja langetatakse kell 22.

TÄNAME neid,

kes on teinud annetuse Kondase kuju paigutamiseks Suure-Jaani paisjärve nõlvale. Tuletame meelde, et annetused on oodatud kuni **1. juulini 2007**. Arvelduskontod SEB Eesti Ühispangas nr 10302008800000, Hansapangas nr 1120223591. Märkusõna „Annetus - Kondase büst”.

Suure-Jaani Vallavalitsus

TÄNAME

kõiki Sakala mängudest osavõtnuid.

Suure-Jaani Vallavalitsus

Olustvere lasteaia Piilu lapsed **tänavad ACROPOLIS AS** onusid, kes tõid meie lasteaia liivakasti puhta ja mõnusa mänguliiva.

Kildu Põhikooli Õpilasesindus ja huvijuht

TÄNAVAD oma toetajaid: OÜ Kruuse, Expert Baltic OÜ, Peeter Kuum, Urmas Nurmsalu

Kaunist suve ja meeldiva koostööni uuel õppeaastal!

Paala eakate klubi Rukkiräak

TÄNAB

Rein Türnerit toetuse eest klubi kevadpeo korraldamisel

TÄNAN abilisi

Suure-Jaani Vallavalitsus, Kildu Põhikool, Vastemõisa Rahvamaja, ansambel Pange Põisid, Peeter Kuum, Expert Baltic OÜ, Lembit Kruuse, ZEP Eesti OÜ, Margit Kirss, Ain Pöder, Mari-Ann Kolga, Mivar Viva, AS Vilmix, Kookla Seemnekeskus OÜ, perekond Univer, Marika Täigla ja Karin, Kersti, Ene ning Janis.

Valli Pang

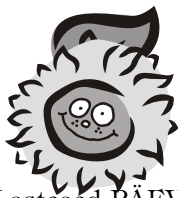

22. juunil Lubjassaares

JAANIÕHTU

18.00 Spordiprogramm
20.00 Kultuuriprogramm
21.00 ansambel "TUULEST VIIDUD"
Õösel disko - DJ ALDO
Puhvet, šašlõkk, hobusesõit, tordioksjon.

Suure-Jaani Gümnaasiumi **lõpuaktused** toimuvad:
9. klassid 16. juunil kell 12.00
12. klassid 22. juunil kell 15.00

Vastemõisa Lasteaed PÄEVALILL (asukoht Vastemõisa küla, Suure-Jaani vald) kuulutab välja konkursi järgmistele ametikohtadele:

Lasteaiaõpetaja - 1,0 koormusega
Muusikaõpetaja - 0,25 koormusega

Nõuded: vastavus koolieelse lasteasutuse õpetaja kvalifikatsiooninõuetele (haridusministri 26.08.2002 määrus nr.65 „Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded”).

Kandideerimiseks esitada kirjalik avaldus, CV ja ametikoha nõuetele vastavust tõendav dokumentide koopiad hiljemalt 25. juuniks 2007. a Vastemõisa Lasteaeda PÄEVALILL.

Lisainfo telefonidel 439 7295, 5656 7221 või e-posti aadressil la.vastemoisa@suure-jaani.ee

Pakun alates juuli algusest Suure-Jaani vallas **tööd** naisterahvale.
Täpsem info telefonil 5645 9998

JUUKSUR, KOSMEETIK,
MASSAAZ, SOLAARIUM,
GEELKÜÜNED

NB! Müügil juuksehooldusvahendid, solaariumikreemid ja kinkekaardid!

Pärnu tn 3 Suure-Jaani
Telefon 5332 7606

Autoremont, varuosad, diagnostika, Autokeemia, autopesu (sise+välispesu). Lahtised õlid.

Motorollerid, jalgrattad (remont+varuosad).

Kinnitusvahendid (WÜRTH),

Liikluskindlustus (SALVA),

LEHOLA VARAHALDUS OÜ

Pärnu tn 10 Suure-Jaani

Telefonid 437 2222, 505 4710

www.fixusnet.ee

Õnnitleme lapse sünnipuhul!

Agne Russkil

sündis 19. aprillil tütar **LISANDRA**

Raili Klettenbergil ja Ants Vaiklal sündis 06. mail poeg **HANS MATIS** Vaikla

Tatjana Pitertseval ja Gert Grünbaumil sündis 12. mail tütar **KARMEN** Grünbaum

Seidi Kuldverel ja Ain Arulal sündis 13. mail poeg **AINAR** Arula

Mälestame

HERMAN TOMINGAS	17.09.1923 - 02.05.2007
HAARAND MITT	11.08.1938 - 06.05.2007
RAIMUND PÄHKLEMÄE	13.05.1934 - 13.05.2007
KALJO VARE	28.03.1930 - 14.05.2007
ALBERT KOLOMETS	07.08.1937 - 30.05.2007

ÕNNITLEME SÜNNIPÄEVALAPSI!

SELMA JÜRGENSTEIN

29.06.1907 100

PILVI MIKK	19.06.1913	94
SELMA KUNDLA	28.06.1915	92
ALMA NOOT	16.06.1915	92
OLGA ORAV	30.06.1917	90
LINDA VABA	17.06.1917	90
SELMA JÜRISSE	20.06.1919	88
HILDA VINGISAAR	29.06.1920	87
HELMİ PENTSON	11.06.1920	87
MARTA JÕEMAA	25.06.1921	86
SALME VIRIT	24.06.1922	85
ROSIINE SAAR	23.06.1923	84
ILGA HEIN	20.06.1923	84
HERTA MAAS	10.06.1923	84
NAIMA MOORATS	20.06.1924	83
HELGA ORU	05.06.1924	83
VELLI OLVI	23.06.1925	82
NAIMA LEPIK	22.06.1925	82
ELKA-HELENE LILLIORG	15.06.1925	82

ENDLA JAANUS	07.06.1925	82
ELFRIEDE KUNDLA	07.06.1925	82
HILDA BELJAKOV	29.06.1926	81
ENDEL PÄEVA	22.06.1926	81
VALENTINA SAARNIK	21.06.1927	80
SALME NÕMMELO	20.06.1927	80
ELLA VENTSEL	29.06.1932	75
ENDEL MIKKOR	27.06.1932	75
RAIMOND KIMMEL	08.06.1932	75
PÄRJA ASU	08.06.1932	75
ERNA SENKEL	03.06.1932	75
JAAN SULG	30.06.1937	70
HEINO ALLIK	21.06.1937	70
HELMİ OOLE	17.06.1937	70
HERTA IBRUS	15.06.1937	70
ANATOLI MIHNO	04.06.1937	70
TÕNIS VAHTRA	30.06.1942	65
LEIDA KÄBA	27.06.1942	65
JAAN GOLDING	26.06.1942	65
JAAN AULE	24.06.1942	65
VALVE SUBI	21.06.1942	65
TÕNU SIIMSOO	19.06.1942	65
ANTONINA IVANOVA	19.06.1942	65
AIME RANDMÄE	12.06.1942	65
MARE ANDREI	10.06.1942	65
ANNE KOOVIT	01.06.1942	65
JUTA UUS	25.06.1947	60
HEINRICH JÜRНА	22.06.1947	60
ANNE KÕRGESAAR	20.06.1947	60
AARE TEDER	09.06.1947	60
VELLO MÄNNI	29.06.1952	55
AITA SAIK	29.06.1952	55
SULEV NODAPERА	16.06.1952	55
HEIKI HELIMETS	04.06.1952	55
REIN AIDAK	04.06.1952	55
SIRJE PÕDRA	03.06.1952	55
VELJO SEPP	27.06.1957	50
TIINA TAMMANN	23.06.1957	50
MARINA KOORT	23.06.1957	50
HELGI HUNT	14.06.1957	50
ÜLO KAHU	07.06.1957	50
KOIT GRÜNBERG	06.06.1957	50

Reklaamkuulutuse (kuni 250 tähemärki) hind: ettevõtjal 150 krooni, eraisikul 15 krooni. Avaldame vaid reklaami, mille eest on eelneva kuu viimaseks tööpäevaks tasutud.

Ootame materjale hiljemalt eelneva kuu 26. kuupäevaks. Toimetusel on õigus artiklite teksti redigeerida-lühendada.

Toimetaja
Leili Kuusk 526 9089
Lembitu pst 42, Suure-Jaani
tel 435 5433
leili.kuusk@suure-jaani.ee

Küljendus
Külliky Lohu
5345 3423
kiky@s-jaani.ee

Trükk
OÜ Vali Press
Pajusi mnt 22, Põltsamaa
tel 775 2491
vali@estpak.ee

LEOLE Suure-Jaani valla infoleht ilmub 1 kord kuus

e-post: leole@suure-jaani.ee http://www.suure-jaani.ee/leole

SPORT

EKSL-i korvpalli finaaloistlused Sürgaveres

Esimesed viis kuud käesolevast aastast on läbi ning seega üsna paras aeg teha väike tagasisivaade spordivallas toimunud. Kõiki võistlusi, kus selle aja jooksul on osaletud, ei suuda siinkohal loetleda - neid on lihtsalt nii palju. Lisaks väga mitmel alal toimunud Suure-Jaani valla meistrivõistlustele on agaralt osa võetud ka maakondlikest, vabariiklikest ning rahvusvahelistest võistlustestki. Viimasel ja väga emotsionaalsel suurvõistlusel, kus osaleti - 8. Sakala mängudel, saavutati kokkuvõttes suurte omavalitsusüksuste arvestuses Viljandi linna järel väga hinnatav 2. koht. Lõpptulemusest tähtsam on aga siiras heameel kõigi osalenute üle - olgu siis võistlejad või nn abipersonal staadionil, kelle jaoks oli tähtsuseindada Suure-Jaani valda ja anda endast parim. Suur-suur tänu kõigile, kes Sakala mängude õnnestumisse oma panuse andsid!

Käesoleva lehega teeme algust meie valla tublide noorte sportlaste tutvustamisega. Täna saate lähemalt tuttavaks vibusportlase Andres Ossi ning jalgpallur Rauno Raidiga. Andres, kes jagab oma muljeid

Egiptuses toimunud treeninglaagrist, osaleb juunis Portugalis toimuvatel Euroopa meistrivõistlustel vibusportis. Järgmises lehenumbris saavad sõna meie noored rattaspordiga tegelejad, kes on samuti aastatepikkuse töö tulemusena saavutanud märkimisväärset edu.

Olles ise suuremal või vähemal määral osa saanud kõigest spordivallas toimuvast, võin kinnitada, et Suure-Jaani vallavalitsus püüab maksimaalselt toetada kogu sporditegevust ja selle arendamist. Midagi pole aga parata - valla territooriumil on kokku 53 spordiobjekti ning -rajatist ja on selge, et kõigi nende korras hoidmiseks on vaja suurt raha. Tööd, tõsiselt tööd selle eesmärgi täitmise nimel tehakse aga iga päev. Väga palju on nähtud vaeva projektide kirjutamise ja elluviimisega, plaane edasiseks on veel kuhjaga.

Täna veelkord kõiki, nii sportlasi, treenereid, õpetajaid, spordiklubisid, fanaatikuid kui lapsevanemaid, kes mõistvalt ja heatahtlikult on spordi edendamisele kaasa aidanud!

Mati Adamson

Võrkpalliturniir
Joutsas

05. mail 2007 osales meie võrkpallimeeskond võrkpalliturniiril Soomes Joutsas. Turniirist võttis osa viis võistkonda. Väga tasavägises konkurentsias saavutas meie võistkond II koha, kaotades esikoha vaid ühe punktiga. Meie võistkonnas mängisid Allar Uuetoa, Hando-Renee Uuetoa, Karli Ots, Heiki Adamson, Ott Aavasalu ja Toomas Aavasalu. Turniir oli sel korral pühendatud uue spordihoone avamisele Joutsas. Meie poolt oli kingituseks kaasa võetud puidust välja saetud metssea skulptuur, mis leidis Soomes palju kiidusõnu. Täname skulptuuri valmistamise rahalist toetajat Leo Putrolaineni.

Aprillikarikas
pidas juubelit

28. aprillil 2007 toimus traditsiooniline (seekord kümnes) Aprillikarika turniir võrkpallis. Viimased viis korda on see võistlus toimunud Tääksi Põhikooli võimlas. Sel aastal osales turniiril viis võistkonda - Viljandist, Tallinnast ja Suure-Jaani vallast. Läbi aegade tasavägiseima turniiri võitis seekord Tallinna võistkond A-Team, II koha saavutas SK Tääksi võistkond koosseisus: Lennart Sova, Karli Ots, Taavi Aavasalu, Toomas Aavasalu, Erla Soots. Kolmandaks platseerus Viljandi võistkond.

SK Tääksi juhataja
Toomas Aavasalu

Võrkpalli sariturniir

Veebruaris lõpule jõudnud üheksa Suure-Jaani valla meeste võrkpalliturniir andis võidu Sürgavere esindusele. Kaheksa meeskonna osavõtul Sürgavere spordihoones aset leidnud võistlused kestsid viis kuud. Igas kuus peeti kahe mängupäeva jooksul üks etapp, mille järel jagati kohapunkte.

Viies etapist kogus enim punkte, 53, Sürgavere võistkond. 43 punktiga lõpetas teisena Partner Viljandist ja 37 punktiga oli kolmas

Saarepeedi vald.

Esikolmikule järgnesid Acropolis Viljandist (26 punkti), Kõo vald (25 punkti), Veteranid Viljandist (23 punkti) ja Aimla (14 punkti). Turniiri peakohtunik Arne Miilen tõstis osalejate seast esile tänava kokkuvõttes küll viimasena lõpetanud Aimla esindust. „Võistkonda kuulid noored mängijad, kes loodetavasti juba järgmistel turniiridel meestele tuule alla teevad,“ ütles ta. „Poisid jätsid oma mänguga sümpaatse mulje.“

Külade
võrkpalliturniiri
I etapi tulemused

Suured külad
1. Põhja-Suure-Jaani
2. Sürgavere
3. Lõuna-Suure-Jaani
4. Reegoldi

Väikesed külad
1. Kildu
2. Aimla
3. Kootsi
4. Tääksi

Viljandi maakonna
korvpalli
meistrivõistlused

14 võistkonna osalusel peetud maakondlikest meistrivõistlustest korvpallis võttis Suure-Jaani vald osa kahe võistkonnaga - seega kokku 30 meie valla korvpallurit. Suure-Jaani I võistkond saavutas 4. koha, nii hästi ei läinud Suure-Jaani II esindusel, kus mängis ka mitmeid noori ja veel väheste kogemustega mängumehi.

Mati Adamson

23.-24. aprillil toimusid Sürgaveres Eesti Koolispordi Liidu maakoolide liiga korvpalli finaaloistlused. Finaalini jõudmiseks võitis Sürgavere Põhikooli võistkond kõigepealt maakonnasise võistluse, kust pääsesime edasi järgmisesse vooru. Ning lõpuks - läbi lohutusringi - olid ka finaaltorniiri ukseid meie ees valla. Nii kõrgel tasemel polegi veel Sürgavere korvpall kunagi esinenud. Saanud EKSList nõusoleku korraldada finaaltorniir oma kodus, oli meil selle üle suur heameel - olime seda salamahti ise lootnud.

Turniiri mänguline tase oli kõrge, kohal olid kuus antud hetke Eesti parimat maakooli.

Turniiri meistririkas viis koju Surju kooli võistkond. Teise ja kolmanda koha saavutasid vastavalt Kihelkonna ja Sõmerpalu kool. Lohutustur-

niiril Sõmerpalu kooli võitnud Sürgavere korvpallipoisid pidid finaalis siiski tunnistama sõmerpalulaste paremust. Sellele vaatamata ei saa alahinnata saavutatud neljandat kohta. Uhkusega võib öelda, oleme vabariigis neljandad.

Viienda ja kuuenda koha saavutasid turniiril Kambja ja Roela kooli võistkonnad.

Turniiri hea käekäigu eest tänan Sürgavere Spordihoone juhatajat Arne Miilenit, kes võttis külalisi meeldivalt vastu ja pakkus osalejatele majutust.

Täna kooli kokkasid, kes toitsid noori mehi korralikult.

Kohtunikebrigaadid pidasid need kaks pikka päeva vapralt vastu, suur tänu teile. Läbi mitme turniiri aitasid mängu ohjata ja jälgida Aino Viinapuu, Laura Aidak, Triinu Toobal, Allan Leiaru, Kalev Kurvits ja Taavi Randoja.

Organiseerimise poole pealt oli abiks ja nõuandjaks Mati Adamson. Aitäh, Mati!

Agar erilise tänu ja tunnustuse tahan edastada poiste treener Mart Saarele, kes on suutnud vormida Sürgavere koolipoistest omaealiste vabariigi finaaltorniiri tasemega korvpallurid. Aitäh Sulle, Mart!

Meie võistkonnas mängisid: Tarmo Varblane, Juhan Piir, Peeter Piir, Mihkel Suurpere, Kristo Kraaner, Joel Järvik, Toivo Aadu, Arko Akenpärg, Siim Varblane, Raiko Puu, Esko Jänes.

Kas saame rääkida juba tekitavast Sürgavere korvpalli koolkonnast? Loodan väga, et see on püsiv väärtus ja alles oma tee alguses.

Aires Pöder
Sürgavere Põhikooli
direktor

Viljandi maakonna meistrivõistlused sulgpallis

21. aprillil 2007 toimusid Tääksi Põhikooli võimlas Viljandi maakonna meistrivõistlused sulgpalli paarismängudes. Võistluse korraldajaks oli SK Tääksi, üritust toetas Suure-Jaani Vallavalitsus. Osalejaid oli seekord vaid kahest klubist - Viljandi Sulelistega võtsid esimest korda mõõtu Suure-Jaani valla sulgpallurid, kes esindasid Tääksi spordiklubi. Põnevust ja mängu ilu sai nautida sellest hoolimata. Esikolmikusse mahtusid järgmised paarid:

NAISPAARID
1. Eve Jänes - Janica Sepp (Viljandi Sulelised)
2. Reet Mutso - Tiina Aule (SK Tääksi)

(SK Tääksi)
3. Virge Pesti - Anneli Kundla (SK Tääksi)

MEESPAARID
1. Heimar Mirka - Tõnno Habicht (Viljandi Sulelised)

2. Virko Lepmets - Toomas Viigand (Viljandi Sulelised)

3. Madis Mutso - Heino Johanson (SK Tääksi)

SEGAPAARID
1. Riina Tobias - Heimar Mirka (Viljandi Sulelised)

2. Virge Pesti - Toomas Aavasalu (SK Tääksi)

3. Marju Lepmets - Virko Lepmets (Viljandi Sulelised)

Medalid parimatele pani välja Viljandimaa Spordiliit, meistrisärgid Suure-Jaani Vallavalitsus ning lillebuketid SK Tääksi. Sügisel ootab ees sama korraldustoimkonna poolt organiseeritav Viljandi maakonna sulgpalli meistrivõistluste individuaalturniir. Loodame rohkelt osavõttu ja soovime siniks sulgpalluritele head harjutamist ja rohkelt järellkasvu!

Mati Adamson
Suure-Jaani valla spordi-
ja noorsootöö nõunik

Suure-Jaani valla sulgpallimeistrid noorte ja paarismängude arvestuses

Sulgpall on muutunud kahe viimase aasta jooksul meie vallas väga populaarseks spordialaks. Harrastajate arv on pidevalt tõusnud ja seetõttu on plaanis ka vajalike vahendite muretsemine sulgpalli mängimiseks kõikidesse valla võimlatesse.

Suure-Jaani valla I meistrivõistlused sulgpallis noortele lõppesid alljärgnevate tulemustega:

Kuni 12-aastased
1. Annemai Mutso

2. Teele Toomsalu
3. Lilyan Leppik

Kuni 15-aastased
1. Liis Kingisepp
2. Triinu Toomsalu
3. Terje Soopa

Valla meistrid segapaarismängus

1. Virge Pesti - Toomas Aavasalu
2. Tiina Aule - Heino Johanson
3. Anneli Kundla - Hando-

Renee Uuetoa

Naispaarismängus

1. Reet Mutso - Tiina Aule
2. Virge Pesti - Anneli Kundla

Meespaarismängus

1. Heiki Adamson - Toomas Aavasalu
2. Madis Mutso - Heino Johanson
3. Veiko Sepp - Hando-Renee Uuetoa

Mati Adamson

Viljandimaa valdade võrkpalli
meistrivõistluste
paremusjärjestus

Naiskonnad: 1. Tarvastu; 2. Pärsti; 3. Suure-Jaani teine esindus; 4. Suure-Jaani esimene esindus; 5. Abja; 6. Halliste.

Meeskonnad: 1. Tarvastu; 2. Pärsti; 3. Suure-Jaani esimene esindus; 4. Halliste; 5. Kõpu; 6. Kõo; 7. Suure-Jaani teine esindus; 8. Saarepeedi; 9.

Vas te mõisa (Suure-Jaani vald); 10. Tääksi (Suure-Jaani vald).

Nagu varasematelgi aastatel, kandis korraldamise koormat Suure-Jaani vald. Naiste turniiri peakohtunik oli Heino Poska ja meeste mõõduvõtul Arne Miilen. Autasude eest hoolitses Suure-Jaani vald.

Maakonna
meistrivõistlused
võrkpallis

Viljandimaa meeste võrkpalli meistrivõistlused lõppesid järgmiselt: 1. Morganfeld; 2. Veteranid; 3. Pärsti vald/Kaare kool; 4. Suur Vend; 5. Tarvastu vald; 6. Spordikool; 7. Suure-Jaani vald.

Lauatennis

Ka lauatennis on ala, millega Suure-Jaani vallas juba aastaid väga heal tasemel tegeletakse. Suure-Jaani valla GP, mida korraldati sel aastal juba 4. korda, on väga populaarseks muutunud. Sel korral oli osalejaid kokku 68 - Eesti erinevaist paigust. Viiest etapist koosneva võistluse esikolmik oli järgmine:

I	Aavo Kovaljov	Viljandi
II	Kalle Edula	Viljandi
III	Heiko Kraaner	Sürgavere.

Ülejäänud võistlusklasside parimad:

T12	Noorem Tüdruk	
Merilyn Enders	Suure-Jaani	
P12	Noorem poiss	
Tanel Stern	Suure-Jaani	
T18	Vanemtüdruk	
Getter Eltermaa	Suure-Jaani	
P18	Vanempoiss	
Tauri Tiirmaa	Võhma	
Parimnaine		
Valve Sengbusch	Koidama	
Parimveteran		
Vladimir Valejev	Põltsamaa	
Suure-Jaani valla võistkond	osa-	

les sellel aastal Eesti võistkondlikel meistrivõistlustel lauatennisel III liigas, 11 võistkonna seas saavutati neljas koht. Finaalvõistlus peeti Suure-Jaani Gümnaasiumi võimlas. Korraldusliku poole pealt jäädigi meiega väga rahule, mis tõestab meie valmidust ka lauatennisel vabariiklikke võistlusi organiseerida. Võistkonnas osalesid läbi pika hooaja A. Evert, R. Roman, R. Karu, H. Kraaner, K. Sengbusch, T. Sengbusch, E. Adamson ja T. Stern.

Suure-Jaani lapsed - M. Enders, T. Stern ja R. Karu - osalesid 18.-20. mail Helsingis toimunud rahvusvahelisel tugevakoosseisulise lauatennisevõistlusel. Alagrupis saadi küll häid võite, kuid need kahjuks põhivõistlustele edasi ei viinud. Suvel on meie noortel lauatennisemängijatel plaanis osaleda erinevates treeninglaagrites Lätis, Poolas ja Eestis. Suure-Jaani lauatennisemängijad tänavad vallavalitsust ja gümnaasiumi, kes on olnud abiks läbi hooaja.

Antti Evert
treener

Tennis

Suure-Jaani valla tennisel meistrivõistlustel on sel aastal rekordarv osalejaid - 48. Kõigis liigades pole veel mängud lõppenud, siinkohal toome ära need tulemused, mis tänaseks on teada.

Tüdrukute I liiga

1. Annemai Mutso
2. Getter Eltermaa
3. Liis Toomsalu

Tüdrukute II liiga

1. Joriine Pilkes
2. Anna-Kaisa Adamson
3. Marta Mikkor

Meeste II liiga

1. Heiko Kraaner
2. Arne Miilen
3. Lauri Sepp

Mati Adamson

Eesti koondise vibusportlastega Egiptuses

Minu tee spordi juurde sai alguse juba 4 aastat tagasi. Kuna olen loomult rahuliku meelega, hakkasin oma kasuvanemate soovitusel kätt ja silma proovima vibuspordis. Trennis käin Viljandis viiel päeval nädalas. Minu treeneriks on endisaegne tuntud vibusportlane Aune Varik. Tema abikaasa Tõnu Varik hoolitseb aga selle eest, et vibud oleksid alati töökorras.

Tänu neile hakkasid peagi tulema ka arvestatavad tulemused erinevates vanuseklassides. Olen Eesti meister vibuspordis ning mitmekordne karikavõitja nii noorte kui ka täiskasvanute hulgas.

Tänu sellele saingi kutse 8. aprillil alanud Eesti koondise vibulaagrisse Egiptuses, kus peale minu viibisid veel 11 parimat poissi-tüdrukut kogu Eestist ning treenerid Raul Kivilo ja Aune Varik.

Lend kulges marsruudil Tallinn-Amsterdam-Kairo. Kairosse jõudes olin üllatunud, kui erinev võib olla meie väikene maailm oma kultuuri ja kliima poolest. Kui meil oli ärasõidu päeval sooja vaid mõni kraad, siis Kairos tõusis kraadiklaasi näit mõnel päeval isegi üle +30°C.

Egiptuse pealinnas võttis meid vastu kohaliku spordiklubi WADI DEGLA esindaja. Elukohaks oli spordiklubi hotell. Vibutreeninguid juhendas rahvusvahelise sertifikaadiga vibutreener Kim Hyung-Tak Koreast.

Treeningud algasid hommikul kell pool seitse ja kestsid kaks ja pool tundi. Seejärel läksime hommiku-söögile. Pärast väikest puhkust algas uus treening, mis kestis lõunasöögini ja kella neljast kuni kella seitsmeni toimus meil öhtune treening. Peale selle veel igasugused jõuharjutused ning jooksud - ja nii iga päev. Kell kaheks öhtul oli meil öhtusöök, mille järel me päev ühtlasi ka lõppes. Erandiks oli vaid 14. aprill, mis oli meie ainukeseks puhkepäevaks ja mõeldud Kairo vaatamisväärsustega tutvumiseks.

Külastasime Egiptuse vaarao inseneri ja tema poja hauakambreid, Cheopsi püramiidi, papüüruse muuseumi ning ratsutasime kaamelite ja ho-

bustega. Kuigi Kairo ei jätnud just kõige puhtama linna muljet, olid sealsed inimesed väga sõbralikud ning kõik sujus hästi. Treeninglaagris viibis sportlasi ka teistest välisriikidest, sealhulgas Iraagist.

Oli väga kahju lahkuda Egiptusest ja tulla tagasi põhjamaisesse Eestisse. Olen väga tänulik Suure-Jaani Vallavalitsusele ja Mati Adamsonile, kelle toetuseta oluks laager Kairos mõeldamatu. Veel tänan Suure-Jaani Gümnaasiumi, treener Aune Varikut ja oma kasuvanemaid mõistva suhtumise ja suure abi eest ürituse õnnestumisel.

Andres Oss
Suure-Jaani Gümnaasiumi
10. a klassi õpilane

Jalkakarjääri algaastad ja tipud, mida olen suutnud aja jooksul vallutada

Mõned kuud veel ja saabki juba 11 aastat mööda sellest ajast, mil esimest korda oma butsa paclad kinni sidusin ning seejärel oma esimese varbalöögi värava poole teele saatsin. Mäletan, et öde tõi „secondhand“ kauplusest mulle minu esimesed putsad, need olid mingid kirjud Pumad. Mõni päev pärast putsade saamist nägin koolis täiesti juhuslikult stendil rippumas kuulutust, et tegutsema hakkab jalgpallitreener ning sinna oodatakse poisse. Minu õnnetuks oli tulevaste treenitavate nõutav vanus kaks aastat kõrgem kui minul, ent siiski otsustasin, et lähen proovin õnne. Olin siis alles üsna väike teise klassi mudilane. Nagu öeldakse: „Julge pealehakkamine on pool võitu“, nii oli see ka minu puhul. Läksin trenni kohale ja minu õnneks mind sealt koju ei saadetudki.

Esimene aasta kujunes minu jaoks üsna hulluks - võiks öelda, et suisa õudusunenäoks. Olin kõigi teiste seas ainuke väike ning seetõttu ka trenni ainuke „peksupoiss“. Aja möödudes asi siiski paranes, mida aeg edasi, seda paremini sain trennis hakkama ning varsti olin ma teistele oma oskuste poolest juba järgi jõudnud. Esimeseks treeneriks minu ränkraskel karjääri redelil oli Indrek Jegorov. Trennikaaslastest on kõige paremini meelde jäänud Taavi Turner, kellega olen veel praegugi koos staadionil harjutamas käinud. Pidasin teda väiksenäo oma trenni poiste seast iidoliks.

Läks mööda aasta või kaks sellest ajast, kui ma jalgpalli mängimist alustasin, ja juba sain ma esimest korda ka liigamängus murule astuda - see tunne oli midagi erakordset. Liigamängudes sain üha rohkem kogemusi ja peagi sündis ka mu elu esimene (võistlustel löödud) värav. Kaug-

löögid olid kunagi minu leivakad, poolelt platsilt pall väravasse suunata polnud tollal minu jaoks mingi probleem. Omasin enda vanuse poisi kohta üsna tugevat lööki.

Olin kaks aastat mänginud oma esimese koduklubi SK Kirmi ridades, enne kui tegin oma karjääri ühe määrava käigu - otsustasin minna Viljandisse trenni. Esmalt proovisin Viljandi SK nimelises meeskonnas õnne, aga seal ma kaua vastu ei pidanud. Olin teistest aasta noorem ja seetõttu ei pidanud treener eriti suureks võimalust, et ma võiksin liigamängudes platsile saada. Treeneriks oli mul siis Jaak Luhakooder, kes suunas mind Leo Ira juhendamata värvase Viljandi Tulevikku, 89-ndal aastal sündinud poiste jalgpallitreeneri. Seal võeti mind väga soojalt vastu, leidsin endale kiirelt väga head sõbrad ning koos nendega treenimine oli puhas lust. Seoses minu siirdumisega Viljandi Tuleviku ridadesse toimus ka minu esimene välismaine võistlus - Soomes. Osalesin noorte jalgpalliturniiril Kokkola Cup. Mäletan, et see läks mul üsna aia taha, kuna mänguaega ma eriti palju ei saanud, ja mis siin salata, olin ju alles suhteliselt kogematu mängija. Terveks eluks jääb mulle kindlasti meelde meie tollase väravavahi poolt minule karjutud lause: „Pehka, kui sa koke korralikult mängima ei hakka, siis ma tapan su ära!“. See lause sai minu trennikäigu hüppelauaks, alates sellest hetkest hakkasin trenni väga tõsiselt suhtuma. Vanemaks saades muutusid trennid raskemaks ning seetõttu olin mõningates raskustes, kuna tehniliselt olid kaaslastel minust peajagu üle. Siiski aja möödudes asi paranes ning peagi olin ma juba oma meeskonnas vaieldamatu põhikoosseisu mängija. Esime-

seks positsiooniks oli mul seal keskkaitsja, kuna olin teistest veidi suurema kasvuga ja tugevama löögiga. Tuleviku poiste meeskonnas mängisin ma üsna mitu aastat, meil oli väga hea meeskond, suutsime hävitada ka kõige tugevamad vastased, kes meil tollal olid.

Aastat 2006 võin ma lugeda siiani oma karjääri kõige säravamaks. Oli täiesti tavaline liigamäng Tallinna Jalgpalli Klubi 89-ndal aastal sündinud poiste vastu, olgu öeldud, et viibisin sama Tallinna meeskonnaga antud aasta suvel maailma suurimal noorte jalgpalliturniiril Gothia Cup-il Rootsis. Kaotasime omavahelise mängu tallinlaste vastu küll 2:1, kuid sellest hoolimata tuli pärast mängu minu juurde Viljandi Tuleviku duubelmeeskonna treener Mati Jürisson ja palus, et ma eesoleval nädalavahetusel meeste esiliiga mängule kohale ilmuksin. Algselt lubati mulle vaid 20-30 minutit mänguaega anda. Mängule kohale minnes tabas mind justkui välg selgest taevast. Meeskonna peatreener Aivar Lillevere tuli riietusruumi ja lausus minu jaoks siiani veel unustamatud sõnad: „Raid, sa lähed täna põhikoosseisus väljakule“. See oli minu jaoks tol hetkel midagi hõmmastavat. Esimeseks vastaseks oli meeste esiliigas FC Levadia meeskonna duubel. Minu hõmminguks sain ma mängida terve mängu ning peale mängu teenisin nii mõneltki pealtvaatajalt paar kiidusõna. Sellel samal hooajal jõudsin ma veel kahe olulise sündmuseni. Kõigepealt suutsime oma üsna noore meeskonnaga Eesti karikasarjast välja lülitada Eesti meeste meistriliigas mängiva JK Tartu Tammeka meeskonna. See oli uskumatu võit - ja suuresti tänu sellele suutsime ka edaspidi võidelda ning kukkusime karikasarjast alles poolfinaalis, kus vas-

taseks praegusel hetkel meistri liigat dikteeriv JK Narva Trans.

Mälestusväärseimaks hetkeks oma karjääris pean aga FC TVMK duubelmeeskonna vastu löödud kübaratrikki (kolm väravat ühes mängus ühe mängija poolt). Kusjuures sekkusin mängu vahetusest ja treener oli mulle enne minekut öelnud, et tee ründes nii palju musta tööd, kui suudad, mingeid imesid me sinult ei oota. Aga võta näpust, olin mänginud vaid neli minutit, kui võrk esimest korda sahis. Kaks minutit pärast esimest lisasin oma teise värava, kusjuures see oli meeskonna 50nes värav antud hooajal. Kolm minutit pärast oma teist väravat suutsin TVMK võrku lüüa ka oma kolmanda värava ja sellega kirjutasin

ma end Viljandi Tuleviku duubelmeeskonna ajal ukku, kuna trennikaaslaste ütluste järgi pole veel ükski mängija suutnud meie meeskonna eest kübaratrikki teha. Mängu lõppresultaadiks oli meile vägagi magus võit tulemusega 5:2. Pärast mängu koju minnes olin ülimalt õnnelik ega mõelnud millegi muu kui ainult neile kolmele löödud väravale. Tõesti, minu karjääri tipp!

Täna kõiki oma endisi ja praegusi jalgpallitreenereid, kes on mulle nende ligi 11 aasta jooksul metsikult palju toeks olnud: Indrek Jegorovit, Jaak Luhakoodrit, Leo Irat, Mati Jürissoni ning Aivar Lilleveret.

Rauno Raid

Suure-Jaani valla arengukavast

Arengu kavandamine ja arendustegevus kohalikus omavalitsuses on protsess, millel ei ole ettenähtavat lõppu. Seetõttu peavad arendustegevuses osalejad juba alusest peale teadvustama, et lühiajalistele või kitsastele huvidele keskendumine ei too edu. Kogu arendustegevust tuleb strateegilise juhtimise kontekstis käsitleda pikaajalise ja ühishuvidest lähtuva. Suure-Jaani valla arengukava koostades ongi ehk kõige keerulisem olnud selgitada vajadust lähitule valla kui terviku tasakaalustatud arengust.

Valla arengukava koostamisel on aluseks võetud kohaliku omavalitsuse korralduse seadus, Suure-Jaani valla põhimäärus ning Suure-Jaani linna, Suure-Jaani valla ja Olustvere valla ühise arengukava lähtetekst (edaspidi OSJ lähtetekst), mis valmis 2001. aasta lõpuks EV Siseministri, OÜ Geomedia ja FIE Garri Raagmaa koostööna. Arvestatud on Euroopa kohaliku omavalitsuse harta nõudeid.

Arengukava tööprojektiga tegeles juhtgrupp, mille tööd juhatasid Suure-Jaani Vallavalitsuse ametnikud, kes kaasasid vallavolikogu ja -valitsuse liikmeid, allasutuste töötajaid ja vallaelanikke. 2006. aasta sügiseni koordineeris töögruppe vallavalitsuse liige Lembit Kruuse, kes algmaterjali koostamiseks küsitles iga teema käsitlemiseks võtmeisikuid institutsioonidest, organisatsioonidest ja ettevõtetest, mis paiknevad valla territooriumil või vallaga piirnevatel aladel. Alates 2007. aasta märtsikuust kuni arengukava vastuvõtmiseni tegeles selle koostamisega projektipõhise tööna FIE Piret

Koorep. Arengukava koostamise koordinaatorid on erimise tegelejad Suure-Jaani valla ametnik Veronika Ringo ja Aino Viinapuu.

Kuna arengukava soovitakse käsitleda valla üldplaneeringu kirjeldava osana, korraldab vallavalitsus 9. mail 2007. a Suure-Jaani Gümnaasiumis nende dokumentide tutvustamiseks arengukonverentsi, millel osales 80 inimest. Konverentsil ja selle järgselt esitati koostatava arengukava osas 78 ettepanekut. Kõiki ettepanekuid kaaluti arengukava töörühma koosolekul, 43 esitatud ettepanekuga on valminud arengukavas ka arvestatud. Laekus ka mitmeid niisuguseid ettepanekuid, mille lahendamiseks tegelevad vallametnikud.

Arengukava struktuuris ja üleshituses on jälgitud OÜ Geomedia poolt väljatöötatud meetodikat.

Suure-Jaani valla arengukava koosneb kahest osast: valdkondlik ülevaade hetkeolukorrast ning arengusuundade ja võtmevaldkondade strateegiline kirjeldus aastateks 2007-2015. Tegevuskava realiseerimiseks on koostatud sama ajavahemikku hõlmav investeeringute kava koos seletuskirjaga. Arengudokument esitab valla visiooni ja missiooni, seob eri valdkonnad, toob välja strateegilised eesmärgid koos lähiaastate üldise tegevuskavaga, arvestades läbivalt tasakaalustatuse printsiibi, valdkondlike vajaduste ning Suure-Jaani valla lähiaastate finantsprognosidest tulenevate võimalustega.

Arengukava on aluseks omavalitsuse eelarve koostamisele, projektide kavandamisele, investeeringute planeerimisele, laenu

võtmisele ja kohaliku omavalitsuse tegevuse valdkondlike arengukavade koostamisele.

Arengukava korrigeeritakse igal aastal, menetluse käigus valmib ka detailsem investeeringute kava järgmiseks aastaks. Arengukavas püstitatud eesmärkide täitmise käigust koostatakse igal aastal kirjeldav ülevaade seletava kokkuvõtliku tekstina, mille üheks osaks on valla eelarve kasutamise aruanne arengukavas püstitatud tegevuste täitmise elluviimisest. Arengukava ja tegevuskava täitmise aruanne esitatakse enne 1. oktoobrit toimunud viimasel volikogu istungil. Ettepanekuid menetletakse vastavalt valla arengukava menetlemise korrale. Arengukava ajakohastamise käigus hinnatakse arengustrateegia elluviimise edukust ja

toimunud edasiminekut, vajadusel täpsustatakse arengueesmäärke ja -ülesandeid. Seejärel seatakse järgneva aasta tegevuseelised ning koostatakse ja täpsustatakse valla lähiaasta(te) tegevuskava.

Arengukava esimene osa on üldisõnaline, luues nõ avatud võimaluse projektitoetuste taotlemiseks ka Euroopa Liidu struktuurifondide vahenditest. Investeeringute tabelis on valdkondade kaupa nimetatud objektid, mille ehitamise, renoveerimise, korrastamise vm maksumus tänastes hindades ületab 100 000.- krooni piiri. Investeeringute kavas on arvestatud lisaks valla eelarvele lisarahadega (rahvusvahelised/siseriiklikud abiprogrammid, riigieelarve, erakapital jms).

Arengukava ning investeeringute

gute tabel pole kindlasti lõplikult valmis - igal aastal koos eelarve tegemisega vaadatakse vastavalt tekkinud võimalustele ja kujunenud vajadustele kogu arengukava, investeeringute tabeli kaasa arvatud, uuesti üle, tehakse vajalikke täiendusi ja parandusi. Ilmselgelt ei suuda me täna kõike aastal 2015 tegelikult toimuvat ja näiteks kasvõi võimalikku uute finantseerimisvõimaluste avanemist ette näha.

Suur tänu kõigile, kes on arengukava koostamisel kaasa aidanud, oma arvamus avaldanud või hea sõnaga toetanud. Valminud arengukava pole tegelikult sugugi valmis - eesootab väga suur töö kavandatu elluviimiseks.

Aino Viinapuu

Suure-Jaani haldushoone

FOTO: Leili Kuusk

Järgnevalt väljavõtte arengukava eelnõust. Arengukava eelnõu teravikustega saate tutvuda valla kodulehel või vallamajas.

1. SUURE-JAANI VALD 2007: SEISUND, MUUTUSED JA TULEVIKUVÄLJAVÄÄTAD

1.1 ASEND JA ISELOOMUSTUS

Suure-Jaani valla territooriumil oli Muinas-Eesti tuntuima vana ja sõjapealiku Lembitu kants, Lõhavere linnus, mis on vaeeldamatult eestlaste ajaloo üks tähtsaid mälestisi ja muistse vabadusvõitluse sümboliteid.

Suure-Jaani vald paikneb Viljandimaa loode- ja põhjaosas, valla pindala on 746,61 km². Suure-Jaani on territooriumi poolest suurim Viljandimaa ning Eestis teisel kohal, suurem on vaid Märjamaa vald.

Maakonnakeskusesse Viljandisse on vallakeskusest Suure-Jaani linnast 25 km, valla piirilt vähem kui 7 kilomeetrit. Idast läände on vald rohkem kui 47 kilomeetrit ja põhjast lõunasse 28,5 kilomeetrit lai.

Suure-Jaani vald on ajalooliselt ja sotsiaal-majanduslikult omavahel integreeritud piirkond (nn Põhja-Viljandimaa). Maakondlikul omavalitsuste koostööpiirkondadeks jagunemisel kuuluvad sellesse alasse ka Võhma linn ja Kõo vald.

Suure-Jaani vald omab ühispire järgmiste Viljandimaa omavalitsustega: Kõpu vald, Pärsti vald, Saarepeedi vald, Kolga-Jaani vald ja Kõo vald ning Võhma linn. Pärnumaa omavalitsustest ollakse naabris Vändra ja Tori vallale ning Järvamaalt Türi vallale.

Suure-Jaani vald moodustus pä-

rast 2005. a 16. oktoobril toimunud kohalike omavalitsuste volikogude valimistulemuste väljakuulutamist endiste omavalitsuste - Suure-Jaani linn, Suure-Jaani vald, Olustvere vald ja Vastemõisa vald - ühinemise tulemusel.

Ühinemise kinnitas Eesti Vabariigi Valitsus 22. oktoobril 2005 oma otsusega, mis tegi võimalikuks haldusterritoriaalse korralduse muutmise eelnimetatud omavalitsuste ühinemise teel.

Enne ühinemist eraldi tegutsenud omavalitsusüksustel on ühine kultuurilis-ajalooline taust: nad moodustavad endise Suure-Jaani kihelkonna tuumala. Piirkonna keskus on erinevate haldusjaotuste aegadel asunud Suure-Jaani linnas. Olustvere ja Vastemõisa on vallasisesed keskused.

Valda läbivatest maanteedest on olulisem Tallinn-Imavere-Viljandi maantee. Valda läbib ka Tallinn-Lelle-Viljandi raudtee. Vallakeskus Suure-Jaani, kuid ka Olustvere ja Vastemõisa asuvad Tallinn-Imavere-Viljandi maanteest 5-7 km mahaõitute kaugusel, seega transiitliiklus keskusi ei mõjuta. Valda läbib Mudiste-Suure-Jaani-Vändra tugimaantee.

Valla geograafiline asend pakub häid võimalusi regionaalseks arenguks - maakonnalinnad Pärnu ja Viljandi on läheduses. Paljud vallaelanikud käivad tööle Viljandisse, Pärnumaal tööle käivad Suure-Jaani valla elanikke on vähem. Tallinn asub vallakeskusest 150 km kaugusel. Ühis-transportivõimalusi peetakse rahuldavaks.

1.2 RAIHVASTIK JA ASUSTUS

Suure-Jaani vallas elab 14.05.2007 seisuga 6129 elanik-

ku, sealhulgas 3005 meest ning 3124 naist. See on 11% Viljandimaa elanikest. Valla elanikkonnast on 66 % tööealised (16-64-aastased), 19 % pensionialised, 9 % põhikoolialised (7-15 a) ja 6 % lapsed vanuses 0-6 a.

Valla keskmine asustustihedus on 8,45 inimest ruutkilomeetri kohta.

Kõige rohkem inimesi elab Suure-Jaani linnas (1198 inimest), kõige vähem Karjasoo külas (7 inimest). 2007. aasta esimese nelja kuu jooksul on Suure-Jaani vallas sündinud 21 last.

Suure-Jaani vald jaguneb asulateks, milleks on vallasisene linn Suure-Jaani, Olustvere alevik ja 46 küla: Aimala, Arjadi, Epra, Ilbaku, Ivaski, Jaska, Jälevere, Kabila, Karjasoo, Kerita, Kibaru, Kildu, Kobruvere, Kotsi, Kuhjavere, Kuiavere, Kurnuvere, Kärevere, Kõidama, Lahmuse, Lemmakõnnu, Lõhavere, Metsküla, Mudiste, Munsu, Mäeküla, Navesti, Nutre, Paelama, Põhjaka, Päraküla, Reegoldi, Riiasaare, Rääka, Sandra, Sürgavere, Taevere, Tällevere, Tääksi, Vastemõisa, Vihi, Võhmassaare, Võivaku, Võlli, Ängi ja Ülde.

Tihedaim asustus on Suure-Jaani linnas (554,76 in/km²), Olustvere alevikus (274,28 in/km²), Kõidama külas (180,86 in/km²), Munsu külas (64,37 in/km²) ja Päraküla külas (58,48 in/km²). Hõrekülad on Karjasoo (0,13 in/km²), Sandra (0,17 in/km²), Kibaru (0,47 in/km²), Paelama (0,82 in/km²) ja Kurnuvere (0,92 in/km²).

Territooriumilt suurimas Sandra külas (173,02 km²) elab vaid 29 inimest. Sandra on Eesti suurim küla, mille territoorium on

suurem rohkem kui poolestajast Eestimaa vallast ja Tallinna linnastki. Külast suure osa hõlmab Valgeraba raba.

2.2 ARENGU VÕTMEVALDKONNAD

Suure-Jaani valla arengu oluliseimateks väljakutseteks on tasakaalustatud struktuuri ning initsiatiivika elanikkonna osakaaluga rahvastiku, ajaloolis-kultuurilise omanõulisuse ning ühinemissünergia läbi majandusliku elujõu ja konkurentsivõime loomine, säilitamine ja suurendamine.

Suure-Jaani valla arendamise võtmevaldkonnad:

1. Sotsiaal-majanduslikku tõmme omava aja- ja kultuurilooliselt tuntud turvalise elukeskkonna väljarendamine.
2. Valla majandusliku arenguaru kasutuselevõtmine ettevõtluskeskkonna ligimeelitavuse suurendamiseks.
3. Valla inimekapitali ning selle kogukondliku koostöö ühishuvide arendamine.

Toetavad ja läbivad meetmed:

1. Haldussuutliku juhtimissüsteemi väljarendamine.
2. Vallasisese integratsiooni suurendamine kommunikatsioonivõrgustike (teed, tänavad, ühistransport, infotehnoloogia) edasiarendamise kaudu.
3. Tasakaalustatud asustus- ja teenindusstruktuuri väljarendamine.
4. Valla omapära leidmine ja maine väljakujundamine.

Valla arengukava võtmevaldkonnad esitavad seostatult valla aren-

gu teemapõhised juhtivad eesmärgid ja tegevused, mis on vajalikud Suure-Jaani valla arenguvisioni ja üldeesmärgi saavutamiseks.

VÕTMEVALDKOND 1: Sotsiaal-majanduslikku tõmme omava aja- ja kultuurilooliselt tuntud turvalise elukeskkonna väljarendamine

Valdkond 1.1 HARIDUS Eesmärgid

1. Kvaliteetset haridust pakkuva, valla elanike ja ettevõtjate huve arvestav haridusasutuste võrgustik.
2. Haridusasutuste hooned ja rajatised vastavad kaasaja turva- ja tervisekaitse nõuetele.
3. Haridusasutuste inventar on kaasajastatud.
4. Valla õpilastransport on optimaalselt korraldatud.
5. Haridusasutuste omanõulisus ja hea maine on tagatud läbi süsteemse juhtimise ja õppekava arendusprotsessi.
6. Haridusasutustes töötavad oma tööle pühendunud õpetajad ja töötajad.
7. Tugisüsteemid erivajadustega lastele on läbimõeldud ja optimeeritud.
8. Koostöö erinevate haridusasutuste vahel toimib vastastikuseid huve arvestaval viisil.
9. Valla huvialakoolis on võimalik õppida erinevate huvidega lastel.
10. Teave valla haridusasutustest on kättesaadav igale soovijale.
11. Suure-Jaani Gümnaasium on kohaliku täiskasvanuhariduse keskus.

Tegevused/lahendused

1. Lastesündivuse ja lasteaegade ning koolide suuruste ana-

- lõusimine.
- Olustvere lasteaia ehitamine.
- Suure-Jaani lasteaia juurde söimerühma ruumide rajamine.
- Toiduainete tehnoloogia õppekorpusse hoonete ehitamine Olustvere TMK juurde.
- Õpilaskodu rajamine Suure-Jaani.
- Lasteaedade suvise lahtioleku süsteemi väljatöötamine.
- Kõidama lasteaia juurde liiklusväljaku ja terviseraja rajamine.
- Lasteaedade hoonete korrastamine, ruumide ja mänguväljakute muutmine nõuetele vastavaks. Uute mängu- või liiklusväljakute rajamine.
- Suure-Jaani Gümnaasiumi hoone rekonstrueerimine ja kaasajastamine, katuse vahetus.
- Suure-Jaani staadioni rekonstrueerimine ja uute mänguväljakute rajamine.
- Kildu kooli territooriumi horisontaalplaneeringu lõpetamine.
- Kildu koolihoone fassaadide, vundamendi remontimine ja akende vahetamine.
- Kildu kooli jalgpallväljaku rajamine.
- Sürgavere kooli spordiväljaku korrastamine (jooksu-, hüppe- ja tõukepaigad jm), mängude väljaku planeerimine ja tööde alustamine.
- Hooldustööd Sürgavere parkis (hooldusraie, uute puude istutamine).
- Sürgavere uue spordiväljaku rajamine.
- Sürgavere kooli söökla remont.
- Tääksi koolihoone ja ruumide rekonstrueerimine ja kaasajastamine ning ajaloolise arhitektuurilise eripära säilitamine.
- Tääksi koolimaja esise, parkla ja kooliümbruse tee tolmu- ja porivabaks muutmine.
- Tääksi kooli juurde uue puurkaevu ehitamine, mis rahuldab kooli ja Tääksi küla elanike veetarbimisvajaduse.
- Tääksi kooli spordi- ja mänguväljakute rekonstrueerimine.
- Koolide juurde õuesõppeks vajalike rajatiste ehitamine.
- Olustvere Põhikooli hoone remont (katus ja fassaad) ja klassiruumide ning abiruumide remont ja kaasajastamine koostöös Olustvere TMK-ga.
- Olustvere staadioni korrastamine.
- Parkimiseplatseri ja minne Olustvere kooli juurde.
- Suure-Jaani Gümnaasiumi juures autode parkimisprobleemi lahendamine.
- Lahmuse koolihoone kompleksremondi toetamine.
- Lahmuse kooli õpilaskodu väljaehitamine.
- Olustvere TMK hoonete ja parki renoveerimisele ja korrastamisele kaasaitamine.
- Lasteaedade ja koolide õppevahendite kaasajastamine.
- Lasteaedadesse ja koolidesse nõuetele vastav inventari soetamine ja infotehnoloogia alase baasi arendamine.
- Õpilastranspordi vajaduste kaardistamine.
- Haridusasutuste arengukavade ja õppekavade koostamisel panna erilise rõhku asutuse omanäolisuse säilitamisele ja arendamisele.
- Erinevate õpilasi huvitavate

- valikainete kasutamine õppetöös.
- Soomaa Rahvuspargi kasutamine keskkonnateadlikkuse arendamisel.
- Hariduse ümarlaudade järjepidev korraldamine.
- Asutuste juhtide pidev koolitamine.
- Õpilaste tunnustamise süsteemi väljatöötamine.
- Lasteaedade ja koolide personali täiendkoolituse jätkuv toetamine.
- Haridusasutuste palgasüsteemi väljatöötamine ja rakendamine.
- Koolide ja lasteasutuste personali koosseisu optimeerimine.
- Õpetajate tunnustamissüsteemi väljatöötamine ja rakendamine.
- Tugisüsteemide ühtlustamine ja arendamine lasteaedades ja koolides.
- Suure-Jaani Gümnaasiumi propageerimine valla põhikoolides.
- Lasteaia- ja koolide algklassiõpetajate tihe koostöö.
- Valla haridusasutuste ühisürituste arendamine.
- Suure-Jaani valla huvikooli asutamine.
- Kaugemate piirkondade laste huviringidest osavõtu transpordiprobleemide lahendamine.
- Asutuste kodulehekülgede väljatöötamine ja arendamine.
- Oma tegemiste kajastamine erinevates massiteabevahendites.
- Ühinemine e-kooliga.
- Suure-Jaani Gümnaasiumi juurde täiskasvanute koolituskeskuse loomine.
- Kohapealsete koolituste ja seminaride korraldamine koostöös haridusasutuste ja mittetulundusühingutega.
- Olustvere TMK kujundamine üleeestiliseks rahvusvaheliselt aksepteeritud kutseõppe- ja täiendkoolituskeskuseks.

Valdkond 1.2 KULTUUR Eesmärgid

- Suure-Jaani valla mitmekülgset kultuurilist meelelahutust pakkuv piirkond.
- Kultuuriasutuste töötab kaasaegsetes töötingimustes motiveeritud personal.
- Suure-Jaani valla kultuuriobjektid on renoveeritud ja heas korras.
- Rahvakultuuri tähtsustamine ning traditsioonide hoidmine on prioriteetseteks valdkondadeks.
- Koostöö kultuurielu arendamisel erinevate huvigruppidega on heal järjel.

Tegevused/lahendused

- Kultuuriasutuste ruumidele maksimaalse rakenduse leidmine.
- Suure-Jaani Kultuurimaja renoveerimine.
- Suure-Jaani Kultuurimaja parkla rajamine.
- Vastemõisa Rahvamaja hoone soojustamine.
- Vastemõisa Rahvamaja välitreppide renoveerimine.
- Sürgavere Vabaajakeskuse ehitamine.
- Paala Rahvamaja renoveerimine.
- Paala Rahvamaja ümbruse heakorrastamine.
- Sürgavere Raamatukogu re-

- montimine.
- Vastemõisa Raamatukogu remontimine.
- Suure-Jaani laululava väljaehitamine.
- Heliloojate Kappide majamuuseumi II korruse renoveerimine.
- Vastemõisa Rahvamaja keldrikorruse renoveerimine.
- Hüpassaare Majamuuseumi renoveerimine.
- Olustvere Raamatukogu ruumipuuduse lahendamine.
- Inimesi huvitavate ettevõtete korraldamine ja vahendamine.
- Kvalifitseeritud ringijuhituste leidmine.
- Kultuuritöötajate koolitamine ja täiendkoolitamine.
- Kultuuriasutuste töötajate töötasu suurendamine.
- Rahvamajade ja kultuurimajade varustamine kaasajastatud heli- ja valgustehnikaga.
- Uute pillide ja vormirõivaste soetamine.
- Rahvakultuuriga tegelevatele kollektiividele rahvarõivaste soetamine.
- Kultuuriasutuste kulude optimeerimine.
- Suure-Jaani valla esindusürituste jätkuv korraldamine.
- Koostöö arendamine valla kultuuriasutuste vahel.
- Valla territooriumil asuvate muuseumite omandivormi lahendamine.
- Koostöö arendamine Suure-Jaani vallas tegutsevate mittetulundusühendustega.
- Koostöö jätkamine Rahvusvahelise Artur Kapp'i Ühingu.
- Koostöös Rahvusvahelise Artur Kapp'i Ühingu Muusikute Majale (Kõleri 2) rakenduse leidmine ja hoone renoveerimine.
- Asutuste kodulehekülgede väljatöötamine ja arendamine.
- Vallas asuvate kultuurimälestiste ja -objektide tähistamine.

Valdkond 1.3 SPORT

Piirkonnas tugivate ja mitmekülgsete sporditraditsioonide hoidmiseks on valdkonna arengu visioon sporditöös:

Kõigil Suure-Jaani valla erinevate vajadustega elanikegruppidel on olemas tingimused ja võimalused spordiga tegelemiseks.

Eesmärgid

- Kogu valla territooriumil on elanike vajadusi rahuldav korraldatud spordiobjektide võrgustik.
- Kõik spordiobjektid on pasistatud.
- Piirkondlike, vabariiklike ning rahvusvaheliste võistluste ja treeninglaagrite ning muude spordiürituste läbiviimine on heal tasemel ja inimeste huve arvestav.
- Erinevate huvigruppide vahel toimib vastastikku toetav koostöö.
- Valla esindusvõistkondadel on korralik võistlusvorm.
- Kvalifitseeritud treenerite olemasolu.
- Valla sportlastel on aktiivsed rahvusvahelised kontaktid.
- Valla noorte- ja harrastussportlaste tervislik seisund on hea.
- Tervisesport on populaarne ning harrastussportlaste arv suureneb.

Tegevused/lahendused

- Suure-Jaani valla iga-aastase spordikalendri koostamine kõikide alade arengut silmas pidades ja spordiürituste organiseerimine sellele vastavalt.
- Pidev eelarveliste vahendite olemasolu spordirajatiste ja objektide korramiseks ja vastavalt vajadusele uute objektide, sealhulgas terviseradade, rajamiseks.
- Koostöös spordiklubidega erinevate tervisespordiürituste ja kampaaniate läbiviimine liikumisharrastuse ja harrastusspordi propageerimiseks.
- Hästi toimiv koostöö ettevõtjatega.
- Treenerite motiveerimine ja toetamine treeneriliitseni omandamiseks.
- Tihe koostöö kehalise kasvatusõpetajatega, treeneritega, spordiklubidega, Viljandi Spordikoliga, Viljandi Spordidiliduga noortespordi eelisarendamiseks.
- Piisavate rahaliste vahendite planeerimine eelarves ja sponsorite leidmine Suure-Jaani valla esindusvõistkondadele võistlusvormide muutmiseks.
- Erinevate piirkondlike, vabariiklike ja rahvusvaheliste spordivõistluste ning treeninglaagrite organiseerimine.
- Suure-Jaani valla esindusvõistkondadele võistlusvormide hankimine.
- Valla spordirajatiste ja objektide passistamine.
- Noorte- ja harrastussportlaste järjepidev tervisekontrolli suunamine.

Valdkond 1.4 NOORSOOTÖÖ

Valdkonna arengu visioon:

Kõigil Suure-Jaani valla noortel on tingimused ja võimalused olemaks aktiivne, sportlik ja kultuurne noor.

Eesmärgid

- Toimiv suvine valla lastelaagrite süsteem rahuldab erinevas eas noori.
- Noored osalevad ise aktiivselt oma vaba aja korraldamises.
- Noortele oma vallas pakutav huviharidus on tasemel ja noorte soove arvestav.
- Koostöö valla ettevõtjatega noorsooprobleemide lahendamisel on heal tasemel.
- Vallas on aktiivselt toimivad noortekeskused.
- Rahvusvahelised sidemed sõprusomavalitsuse noortega on heal tasemel.

Tegevused/lahendused

- Noorsootöösse kaasatud noorte arvu suurendamine.
- Piirkonnadesse noorsootöötajatest liidrite leidmine.
- Koostöö parandamine koolide huvijuhtidega ja lapsevanematega.
- Info parema leviku tagamine noortele.
- Suure-Jaani noortevolikogu töö koordineerimine ja toetamine.
- Noorteühenduste tegevuse toetamine ja võimaluste leidmine noortejuhtide motiveerimiseks.
- Huvikoolides õppivate laste toetamise jätkamine.
- Noorte õigusrikkumisi ennetavates preventiivsetes programmides osalemine.
- Programmis Euroopa Noored aktiivne osalemine ja koostöö

- laendamine olemasolevate sõpruspartneritega noorsootöö valdkonnas.
- Kaasfinatseeringu piisavate vahendite leidmine suveprogrammi elluviimiseks.
- Valla ettevõtjate ja Viljandi Noortekeskusega koostöö aktiveerimine.
- Karjäärinõustamise teenuse pakkumine.
- Noortekeskuste ja -tubade renoveerimisplaani pidev ja eesmärgistatud elluviimine.

Valdkond 1.5 SOTSIAALHOOLEKANNE JA TERVISHOID

SOTSIAALHOOLEKANNE Eesmärgid

- Suure-Jaani vallas on tagatud kõigile sotsiaalhoolekande sihtrühmadele sotsiaalne turvalisus ja toimetulek.
- Kättesaadavad on kaasaegsed, iseseisvat toimetulekut soodustavad sotsiaalhoolekande- ja tervishoiuteenused.

Tegevused/lahendused

Lastega pered ja noored

- Suure-Jaani valla lastele valla koolides tasuta koolitoidu ja töövihikute tagamine.
- Kõikides valla koolides koolipsühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenuse võimaldamine.
- Koolist väljalangemise vältimiseks koolide ja lastevanematega koostöö tegemine.
- Haridusasutuste, lastevanemate ja kasuperede koolitusprojektide toetamine.
- Lastekodust elluminevate noorte haridustee jätkamiseks ja elu alustamiseks koostöö tegemine lastekodudega.
- Suure-Jaani linna õpilaskodu ehitamine.

Eakad ja puudega inimesed

- Suure-Jaani linna sotsiaal- ja tervisekeskuse väljaehitamine (sh vajalikud ruumid päevakeskusele, perearstile, huvitegevusteks ja vajalike sotsiaalteenuste arendamiseks).
- Suure-Jaani ravikeskuse renoveerimine ja laiendamine, kvaliteetse statsionaarse ja ambulatoorse hooldusteenuse ning hooldekodu teenuse osutamiseks.
- Abivajajatele sotsiaalkorterite soetamine ja väljaehitamine.
- Eakate vabatahtlike organisatsioonide loomise ja tegevuse toetamine valla eelarvest.
- Eakatele ja puudega isikutele võrdsete võimaluste loomine asjaajamisteks vallamajas (vallavalitsuse hoonesse lifti ehitamine).
- Sürgavere spordihoone, Vastemõisa rahvamaja ja Paala rahvamaja renoveerimis- ning ehitustööde käigus pesupesemisvõimaluste loomine ja duširuumide väljaehitamine.
- Kliendi vajadustel põhinevate ja toimetulekut soodustavate avahooldusteenuste osutamise laiendamine.

Töötud ja pikaajalised töötud

- Koostöös tööturuameti ja kolmanda sektoriga projektide elluviimine töötute, pikaajaliste töötute ja kinnipidamiskohtadest vabanenud isikute aktiveerimiseks, koolitamiseks ja nende elukvaliteedi parandamiseks.
- Kohalike ettevõtete koostöö tegemine tööjõuvajaduste väl-

jaselgitamiseks ja vajalike töötajate tööle rakendamiseks.

TERVISHOID

Eesmärgid

1. Suure-Jaani valla tervishoiuteenuse arendamiseks ja elanikkonna hooldekodukohtadega kindlustamiseks on olemasoleva ravikeskuse hoone rekonstrueeritud ja rajatud kaasagne juurdeehitus. Olemasoleva hoone rekonstrueerimise ja uusehituse valmimise järel on ravikeskuses 80 kohta.
2. Suure-Jaani Ravikeskuses osutatakse patsiendile/kliendile parima võimaliku elukvaliteedi saavutamiseks või säilitamiseks kvaliteetset teenust.
3. Suure-Jaani vallas on tervislik elukeskkond, arenenud terviseedenduslik tegevus ja vajalik arstiabi kõigile kättesaadav.

Tegevused/lahendused

1. Ravikeskuse uusehituse ja rekonstrueerimisprojekti rahastamiseks koostöö tegemine naaberomavalitsuste ja riigistruktuuridega, kaasrahastajate leidmiseks projektide koostamine.
2. Olmetingimuste pidev parandamine.
3. Personali kvalifikatsioonitõstmine.
4. Kvaliteetsete teenuste osutamine.
5. Eakatele ja abivajajatele päevase õendusteenuse osutamine.
6. Hoolealustele võimetekohase ja meelepärase tegevuse võimaldamine.
7. Pearingimuste teostamine ravikindlustusega hõlmamata isikutele raviteenuste osutamisel.
8. Meditsiiniteenuse osutamiseks sobilike tööruumide võimaldamine.
9. Elanikkonna hulgas haiguste ennetamiseks ja tervise edendamiseks koostöö tegemine mittetulundusühendustega, spordi- ja noorsootöötajatega, külaseltsidega.

Valdkond 1.6 TEED, TÄNAVAD JA ÜHISTRANSPOORT

Eesmärk

Suure-Jaani vallas on kaasagne ja kvaliteetne, kogu piirkonna vajadusi arvestav teedevõrgustik ja ühistranspordikorraldus.

Tegevused/lahendused

1. Toimub sihipärane investeerimine infrastruktuuriobjektidesse (teed, tänavad, tänavavalgustus).
2. Igaastase tehnikakava koostamine, mille alusel teostatakse jooksvalt teede renoveerimis- ja parandustöid.
3. Teede tolmuvabaks muutmine nii valla tiheasustusega aladel kui ka koostöös Maanteeametiga riigimaanteedel.
4. Teemaade piiritlemine, omandi täpsustamine ja registris fikseerimine.
5. Kergliiklusteede ehitamine.
6. Bussiootekodade paigaldamine.
7. Teede märgistamine, suunaviitade paigaldamine.
8. Erinevate sihtgruppide ja paikkondade vajadusi arvestava ühtse ühistranspordikorralduse (ühis-, õpilas-, sotsiaaltransport) toimise tagamine kogu valla territooriumil.

riiumil.

Valdkond 1.7 ELAMUMAJANDUS

Korrastatud ja piisav elamufond on valla rahvastiku stabiilsuse alus, mistõttu on valdkonna arengu visioon:

Suure-Jaani vallas on kaasagne ja piisav sotsiaalelamufond ning sobivad võimalused oma kodu loomiseks noortele peredele.

Eesmärgid

1. Korrusmajad on korrastatud.
2. Sotsiaalelamufond on renoveeritud ning hajutatud.
3. Uutes individuaalelamurajoonides on tagatud kommunikatsioonide kättesaadavus.

Tegevused/lahendused

1. Korteriühistute moodustamise toetamine.
2. Valla omandis olevate, kuid omavalitsuse jaoks mittevajalike korteriomandite võrandamine.
3. Valla sotsiaalelamufondi perspektiivse vajaduse ja arendamise kava välja töötamine.
4. Munitsipaalhoonete ja elamute välisilme korrastamine, energiaauditite teostamine toetamine ja korraldamine.
5. Elamualade planeerimine kaasagne elukeskkonna kvaliteedi nõuetele vastavate kommunikatsioonidega.
6. Elamualade detailplaneeringute koostamine vastavalt üldplaneeringule koostöös omanike ning arendajatega.

Valdkond 1.8 KESKKOND

Keskonna miljöövärtus, keskkonnapuhtus, säilitatud looduslik mitmekesisus, samuti heakorrastatud linn, küla, kortermaja või ühepereelamu on väärtusliku elukeskkonna tunnused, mistõttu on valdkonna arengu visioon:

Aastal 2015 on Suure-Jaani valla heakorrastatud ja meeldiva elukeskkonnaga ning säästva arengu põhimõtete järgiv piirkond.

Eesmärgid

1. Valla üldkasutatavad haljasalad on hooldatud.
2. Toimib kaasagne ja keskkonnasõbralik, kõiki valla ettevõteteid, asutusi ja majapidamisi haarav jäätmeäritussüsteem.
3. Reostusallikad on korrastatud, toimib looduskeskkonna jätkusuutlik kasutus ning tagatud on loodusväärtuste säilimine.
4. Tagatud on veekogude hea seisund.
5. Valla arenguks vajalike maade munitsipaliseerimine.

Tegevused/lahendused

1. Haljasalade inventariseerimine ja vastava andmebaasi koostamine.
2. Suure-Jaani valla parkide ja puhkealade, sotsiaalobjektide rajamiseks ning arendamiseks vajalike alade munitsipaalomandisse taotlemine.
3. Suure-Jaani linna haljastuskava väljatöötamine ja linna haljastamine selle alusel.
4. Parkidele haljastusprojektide koostamine ning nende rakendamise.
5. Küla keskuste ühisplatside ühtse hooldussüsteemi loomine regulaarse hoolduse tagamiseks.
6. Haljasalade rekonstrueerimiseks.

misprojektide ja teostamise tellimine lähtuvalt valla haljastusalastest prioriteetidest.

7. Hooldustöid teostavatele firmadele ühtsete nõuete väljatöötamine.
8. Vallas asuvate kalmistute hooldamine, kalmisturegistri loomine.
9. Heakorrastatud kaudselt kinnistute omanike tunnustamine.
10. Säästva arengu põhimõteteid ning haljastusalast teavet propageerivate ürituste ja institutsioonide toetamine.
11. Kõigile elanikkonna gruppidele suunatud keskkonnateadlikkust suurendavate tegevuste toetamine.
12. Suure-Jaani jäätmejaama ehitamine ja väljaarendamine.
13. Jäätme punktide täiustamine Olustveres, Sürgaveres ja Vastemõisas.
14. Taaskasutatavate jäätmete kogumispunktide võrgustiku laiendamine vastavalt jäätmelekkavale.
15. Vastemõisa, Sürgavere, Lõhaveres ja Suure-Jaani elamutsoonide gaasihoidlate likvideerimine.
16. Jaska ABT ja Suure-Jaani linna meierei katlamaja jääkreostuse likvideerimine.
17. Natura 2000 võrgustiku põhimõtete elluviimine.
18. Maavarade kaevandamisel tegevuse keskkonnasäästlikkuse jälgimine.
19. Kasutusest välja langenuid puurkaevude sulgemine.
20. Purgimissõlmede ehitamine elanikkonnalt reovee kogumiseks.
21. Lahmuse, Suure-Jaani ja Vastemõisa paisjärve saneerimisprojektide koostamine ja teostamine.

Valdkond 1.9 TURVALISUS

Eesmärgid

1. Suure-Jaani vallas on ametkondlike pädevuste ja elanike hulgas tehtava ennetustegevuse mõjul tagatud üldturvalisuse hea tase.
2. Elukeskkonna parandamise ja ohtude miinimumini viimise tagajärjel on elukeskkond muutunud ohutumaks ja inimsõbralikumaks.
3. Päästeteenistuse ennetustööle suunatud tegevuse tagajärjel on ühiskond teadlik ümbritsevatest ohtudest ja inimesed käituvad ohte ennetavalt ning kaaskodanikke toetavalt.

Tegevused/lahendused

1. Valla pädevusse kuuluvate avalikkude korda reguleerivate õigusaktide väljatöötamine ja koostöös politseiga nende rakendamise.
2. Koostöös politseiga nende ametkondade ja poliitikutega politseisüsteemi korrastamine.
3. Tänavavalgustuse väljaehitamine avalikes kohtades (bussipeatused jms).
4. Kriminogeense kontingendi kogunemise vältimiseks pimedate ja heakorrastamata alade heakorrastamine.
5. Valla toetuste maksimine abipolitseinike patrullteenistuse rakendamiseks ja avalikkude korda kaitsvate politseiametnike premeerimiseks.
6. Alaealistele alkoholi kättesaadavuse vähendamine ja narkomaania leviku ennetamine.
7. Koostöös elanikkonnaga

naabrivalvega hõivatud piirkondade loomine.

8. Koostöös politseiga liikluskorralduskava väljatöötamine.
9. Hädalukordadest tingitud reostuskoormuse vältimiseks reageeritakse tekkinud ohtudele pädevalt.
10. Suure-Jaani piirkonda tänapäevane päästekomando hoone ehitamiseks vajaliku maaala reserveerimine.
11. Suure-Jaani Päästekomando tegevusele ja arengule kaasaitamine.
12. Koostöös päästeteenistusega valla ohtliku olukorra riskianalüüsi teostamine ja tegevusplaanide koostamine (sh. turbatootmisrabade-, seene- ja marjametsade paiknemine, ohtlike ainetegevelevate ja suure töökollektiiviga ettevõtete, koolide, lasteaedade, tanklate, puudutõljetite, haigla jms. paiknemine).
13. Päästeteenistuse info põhjal veehoidlate ja hüdrantide korraldus- ja nendele juurdepääsu tagamine ning teede olukorra parandamine.
14. Valla pädevusse kuuluvate õigusaktide (nt metsamineku keeld ohuperioodil) väljatöötamine koostöös päästeametiga.
15. Õppepäevade ja teavituskampaniate korraldamine (tuleohutusnõuete, ilmastikust tulenevate ohtude ja nende ennetamise võimaluste selgitamine ja omavastutuse osakaalu teadvustamine).
16. Meedia osakaalu suurendamine elanikkonna turvalisuse alase teadlikkuse tõstmiseks: artiklid valla lehes „Leole” ja info valla veebilehel.

VÕTMEVALDKOND 2:

Valla majandusliku arenguvaru kasutuselevõtmine ettevõtluskeskkonna ligimeelitavuse suurendamiseks.

Valdkond 2.1

ETTEVÕTLUSKESKKONNA ARENG

Arvestades piirkonna suhteliselt madalat ettevõtlusaktiivsust, on tegevusvaldkonna arenguvisioon: **Suure-Jaani vallas on väljaarendatud kaasagne ning keskkonnasäästlik elu- ja ettevõtlustegevuseks vajalik tehniline infrastruktuur.**

Eesmärgid

1. Tihealade vee- ja kanalisatsioonisüsteemid on rekonstrueeritud ja rajatud vastavalt Suure-Jaani valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arengukavale.
2. Standarditele vastav joogivesi on kättesaadav ka hajaasustatud alade elanikele.
3. Kvaliteetne interneti püsivõrk ja telefonisüsteemid on kättesaadav kõigile valla elanikele.
4. Toimivad kaasagesed ja keskkonnasõbralikud küttesüsteemid.
5. Silmas pidades kvaliteetse elukeskkonna ja miljöövärtuse säilimist on oluline piirkonna teemaplaneeringute koostamine, mis piiritleb ja suunab ettevõtluse arengut keskkonnasäästlikult ning arvestades piirkonna erinevate looduslike ning infrastruktuuriliste eeldustega.

6. Piirkonna haritav maa on aktiivses kasutuses, põllumajandustootmine on spetsialiseerunud, tegeletakse ka alternatiivse põllumajandusega.

Tegevused/lahendused

1. Koostöös potentsiaalsete ettevõtjatega tegeletakse ettevõtlusalade ettevalmistamisega keskkonnamõjude uurimise, planeeringute kehtestamine, infrastruktuuri väljaarendamine.
2. Kogu valla territooriumil arvestatavate ligipääsu teede, vee- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimise ning ehitamisel ettevõtjate vajadustega.
3. Tühjana seisvate elamispiindade omandiküsimuste lahendamisel peetakse silmas nende rakendamist perspektiivse lisanduva tööjõu elamispaikadena, toetades nende korrastamist.
4. Olustvere Teenindus- ja Maaajanduskooli baasil pakutakse efektiivset, ettevõtjate vajadusi arvestavat täiendkoolitust.
5. Suure-Jaani linna vee- ja kanalisatsioonivõrgu väljaehitamine.
6. Olustvere aleviku, Ülde küla ja Vastemõisa küla vee- ning kanalisatsioonitorustike ja puurkaevpumpade renoveerimine ning veetöötuse rakendamise.
7. Viljandi maakonna veemajandusprojekti (ISPA Tehnilise Abi projekti) elluviimine.
8. Võimaluste loomine kvaliteetse joogiveega varustatuse parandamiseks hajaasustusega piirkondades.
9. Tuletõrjevõtukohtade loomine, rekonstrueerimine ja viidastamine.
10. Reostusallikate likvideerimine Pärnu alamvesikonna veemajanduskava meetmeplaanil alusel.
11. Valla energeetika sektorarengukava väljatöötamine ja elluviimine.
12. Kaugküttesüsteemide renoveerimine.
13. Munitsipaalhoonete lokaalsüsteemide renoveerimise küttekulude optimeerimiseks.
14. Traditsioonilise põllumajanduse ja maaelu maine tõstmine ning Eesti maatoidu populariseerimine.

Valla tegevused ettevõtluse ergutajana

1. Vald on huvitatud ühisprojektide koostamisest ettevõtjatega, ettevõtjate projektide osalemisest, informatsiooni vahendamisest.
2. Vald töötab välja ettevõtjate toetamise/soodustamise põhimõtete süsteemi.
3. Vald kogub arengusuundadest lähtuvalt ettevõtlusalase andmebaasi (vabad krundid, rendipinnad, kommunikatsioonid, kaardimaterjal jms).
4. Vald käivitab tegevusi, mis arendavad edasi Suure-Jaani ja sõpruslinnade (valdade) ettevõtjate vahelisi otsekontaktide.

Valla ettevõtjatele soovitatavad tegevused

1. Vallas tegutsevad ettevõtted on taotlenud ja saanud abi odavamate sisendite/ressurside leidmisel, nende väärtustamisel Eestis ja uutele turgu-

- dele sisenemisel.
- Mitmed vallas tegutsevad ettevõtted tegelevad rahvusvahelistumise ja selleks taotleatakse ja saadakse turundusabi, et edukamalt siseneda välisriikidele.
  - Mitmed vallas tegutsevad ettevõtted osalevad välismessidel.
  - Paljud valla ettevõtjad tegelevad tehnoloogilise uueningega: kaasatakse innovaatilisi äriideid, ollakse arendusvõimelised, tootlikkus kasvab.
  - Paljud vallas tegutsevad ettevõtted on huvitatud ja tegelevad kvalifitseeritud spetsialistide ja arendustöötajate värbamisega.
  - Paljud vallas tegutsevad ettevõtted koolitavad oma töötajaid ja kasutavad ettevõtete nõustamisteenuseid.
  - Paljud vallas tegutsevad ettevõtted tegelevad keskkonnasäästlike tehnoloogiate arendamisega, uute tehnoloogiate rakendamise (investeeringutoetused ja töötajate koolitus).

Valdkond 2.2 TURISM

Valdkonnaarengu visioon:

Suure-Jaani vald on atraktiivne nii sise- kui välituristidele.

Eesmärgid

- Suure-Jaani vald on tuntud loodus- ja kultuuriturismi sihtkoht.
- Valla vaatamisväärsused on korrastatud ja hooldatud ning meid külastavate turistide arv on kasvanud.

Tegevused/lahendused

- Koostöö jätkamine MTÜga Viljandimaa Turism, osaledes reklaamtrükiste väljaandmisel, koolitustel ja messidel.
- Turismialase koostöö jätkamine MTÜga Rohelise Jõemaa Koostöökoguga.
- Valla esindusürituste korraldamise jätkamine (Suure-Jaani Muusikafestival, Hüpassaare laulupäev jt), toetatakse ka erinevatele sihtgruppidele mõeldud ürituste (kalapüügiüritused, jäärajasõit, võistlus Vanad Olümpia-alad jms) korraldamist.
- Valla peamisi turismiobjekte tutvustavate infomaterjalide väljaandmine.
- Valla peamiste turismiobjektide infostendidega tähistamine.
- Turismiobjektide juurde viivatele teedele täiendavate viitade paigaldamine.
- Oluliste turismiobjektide pidev hooldamine.

VÕTMEVALDKOND 3:

Valla inimkapitali ning selle kogukondliku koostöö ühishuvide arendamine.

Valdkond 3.1

KÜLALIIKUMINE

Kasutamaks senisest enam Suure-Jaani ühisevalla mainelist tuntuust ning selle teenuseid, elukestva õppe võimalusi, kogukondlikku üksteise toetamist ning mitmekesise agara seltsitegevuse eeliseid, on tegevusvaldkonna arengu visiooniks:

Suure-Jaani vallas on aktiivne külaliikumine ja seltsielu, mis tugineb kohalikul identiteedil, traditsioonidel ning kogukonna ühtsusel ja vastutustundel.

Eesmärgid

- Külaliikumine ja muu mittetulunduslik tegevus on kaardistatud ja haarab kogu Suure-Jaani valla territooriumi.
- Külaliikumist juhib valla külade ümarlaud, mison registree-ritud, aktsepteeritud, toetatud ja toimiv mittetulundussektori ühendav ühendus.
- Suure-Jaani vallas on vastu võetud külavanemate statuut, enamikus küladeg tegutsevad külavanemad, liikumine on arengukavas ja sektorialse-tes arendusdokumendis eesmärgistatud, talle on stabiilne vallaelarveline toetus.
- Külaliikumine ergutab elanike oma valla tunnet ja toetab valla positiivse maine kujundamist.
- Külade kaupa ja külalüeselt toimiv külaliikumine teeb koostööd teiste mittetulundusühendustega ja sulandab ühte põlvest põlve Suure-Jaani kandis elanud inimesi siia kanti elama tulnutega.
- Külaliikumine on omavalitsusega ja ettevõtjatega partnerlussuhetes.
- Mittetulundussektor on alustanud piirkonniti ja valdkonniti elanikele, ettevõtjatele ja omavalitsusele lepingute alusel vajalike teenuste pakku-mist.
- Omavalitsus ergutab, tunnustab ja toetab külaliikumist ja külaliikujaid piisavalt.
- Noored on külaliikumise-est informeeritud ja tegevustesse kaasatud.

Tegevused/lahendused

- Külaliikumise andme panga loomine.
- Külaseltsidele ja -vanematele väljatöötatud korra alusel igaaastase tegevustoetuse maks-mine.
- Mittetulundusühingute ümar-laua juriidiline määratlemine ja tegevuse eesmärgistamine.
- Külavanema statuudi koosta-mine ning külavanemate vali-mine.
- Külade heakorrastamine (sh viidastamine), heakorrakon-kursside läbiviimine.
- Kooskäämislohtade (küla-plats, -maja) rajamine ja hal-damine.
- Aasta Küla valimine ja külaliigutajate igaaastane tunnusta-mine.
- Koostöö valla- ja riigisiseste ning piiriüleste ühendustega.
- Kogukonnateenuste vajaduse kaardistamine ja teenuste pakku-mine.
- Õppepäevade ja -reisi korraldamine, küla-, pere-, spordi-, rahvakalendri- jms päevade läbiviimine.
- Külaliikumise info kajasta-mine valla kodulehel, ajalehes jm infokandjates, külade info-listi loomine, kord aastas kü-lade lehe väljaandmine.

Valdkond 3.2

INIMRESSURSIARENG

Valdkonna arengu visioon:

Suure-Jaani valda iseloomustab töövoimelise elanikkonna hea tööhoive, kvaliteetsed elukestva õppimise võimalused, pidev inimressursi areng.

Eesmärgid

- Suure-Jaani valla elanike arv suureneb, väärtustatakse peresid.
- Toimib aktiivne seltsitegevus, väärtustatakse haridust, toe-

tatakse kodanikeühendust te-gutsemist.

Tegevused/lahendused

- Sünni- ja kooli alustamise toe-tuste ning huvikoolitoetuste maksimise jätkamine.
- Külaliikumise ja seltsitege-vuse toetamine, elukestva õppimise ja haritud inimeste väärtustamine.
- Võimaluste loomine koostöös vallas asuvate haridusasutus-te ja tegutsevate mittetulun-dusühingutega täiend- ja va-bahariduse omandamiseks.

Valdkond 3.3

VÄLIS- JA KOOSTÖÖSUHTED

Vallaasutuste ning juhtimisorganite avatud ning laiapõhjalised koostöösuhted toimivad valla siseselt, maakondlikult, riigi tasandil ning välismaal, mistõttu on valdkonna arengu visioon:

Suurvald Suure-Jaani on suhtlusaldis ning soodsale koostööle avatud.

Eesmärgid

- Suure-Jaani vald on tuntud ka Eestist kaugemal ning meie inimestel, sh noortel on rahvusvahelise suhtlemise kogemus.
- Vallast suuremate piirkonda-de koostööd eeldavate tege-vuste korraldamiseks (turism, jäätmemajandus jm) osaletakse omavalitsuste või erinevate sektorite ühistege-vuses.

Tegevused/lahendused

- Sõlmitud koostöölepingute täitmise jätkamine ja laienda-mine, viies koostöö koolide, teiste valla allasutuste ja mit-tetulundusühingute tasandi-le, kaasates suuremat hulka inimesi.
- Teiste omavalitsustega koostöö jätkamine ja mittetulun-dusühingute töös osalemine.
- Vajadusel liitumine koostöö-organisatsioonidega või uute mittetulundusühingute asuta-mine.

Valdkond 3.4 MEEDIA- JA AVALIKUD SUHTED

Eesmärk

Vallal on hea imid, mis tõstab siin elavate inimeste enesehin-nangut.

Tegevused/lahendused

- Jätkatakse valla ajalehe välja-andmist ja tagatakse selle ta-suta jõudmine iga valla pereni.
- Kaasatakse valla tegijate hul-gast uusi lehele kirjutajaid.
- Koolitatakse ja tunnustatakse valla lehele kirjutajaid.
- Jätkatakse valla esindusüri-tuste (Suure-Jaani Muusika-festival, puhkpillimuusika päev, valla laulu- ja tantsu-pidu) läbiviimist.
- Iga viie aasta tagant arvamusuuringu läbiviimine valla mai-ne ja selle muutumise välja-selgitamiseks.
- Valla kodulehe edasiarenda-mine.
- Allasutuste kodulehete toi-metajate koolitamine, et taga-da nende iseseisev toimetulek toimetamisega.
- Ärgitatakse allasutusi, kellel kodulehte veel ei ole, kodulehti looma.
- Valladokumentide registri otsin-gu osa parandamine.
- Vallavalitsuse ja -volikogu töö läbipaistvamaks muutmiseks

otsuste ja määruste menetle-jate poolt kommenteeritud eelnõude avalikustamise korraldamine valla dokumendire-gistris enne nende istungil arutamist.

4. TOETAVAD JA LÄBIVAD MEETMED

Valdkond 4.1 JUHTIMINE JA HALDUSSUUTLIKKUS

Valdkonna arengu visioon:

Suure-Jaani valda iseloomustab positiivne maine, hea haldussuutlikkus, tegus omavalit-susasutus ning säästlik, kuid arendav finantsjuhtimine.

Üldpoliitilised põhimõtted

Valla arengus on keskne roll kohaliku omavalitsuse võimuorganitel. Vallavolikogu on omavalitsus-üksuse esinduskogu, mis valitakse valla hääleõiguslike elanike poolt kohaliku omavalitsuse voli-kogu valimise seaduse alusel. Vallavalitsus on kohalik omavalitsus-üksus, vallavolikogu moodusta-tud täitevorgan. Volikogu ja valit-sus koostavad ja viivad ellu arengukava, samuti teevad kogu valda puudutavaid otsuseid. Seetõttu la-sub avalikul võimul suur vastutus vallas toimuva ees.

Kohaliku omavalitsuse tegevus-põhimõtted:

- Otsused langetatakse demo-kraatlikult, arvestades võimalikult paljude kohalike elanike taht ja huve.
- Tegevus on avalik, otsused argu-menteeritud, ametnike vastutus konkreetne.
- Vallavalitsuse töö on otstarbe-kalt korraldatud.
- Ametnikkond komplekteeritakse pädevatest, vastutus-tundlikest ja arenemisvõime-listest spetsialistidest.
- Vallaelu juhtimiseks tehakse aktiivset koostööd seltside, ühingute jt kodanikeühendust-ega ning võimalikult paljude erinevate huvigruppide esin-dajatega.
- Valla juhtimisel lähtutakse ta-sakaalustatud arengu põhi-mõtetest, seades esiplaanile üldised huvid.
- Kvaliteetse ja asjatundliku teenuse osutamiseks tegelevad ametnikud järjepidevalt enesearandamisega täiend-koolituse kaudu.
- Pidevalt aktualiseeritakse valla arengudokumente, koostatakse valdkondlikke arengukavasid (sotsiaalvaldkonnas, spordi valdkonnas, kultuuri-, külaliikumise ning seltsitegevuses jne) ja jälgi-takse nende täitmist, analüü-sitakse valla asutuste põhi-määruste vastavust seadus-tele ning nende järgimist.
- Koostatakse tehoiukava ja teedevõrgu pikaajaline arengukava.
- Analüüsitakse ühistranspor-disüsteemi ning kujundatakse selle tulemusi arvestades välja optimaalne ühistrans-pordisüsteem.
- Jät kuv alt kaa sajast ata kse energeetika arengukava.
- Koostatakse ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengukava.

Eesmärgid

- Valda iseloomustab positiiv-ne imago, kõrge haldussuut-likkus, toimiv efektiivne val-lavalitsus ning tõhus finants-juhtimine.

- Tagatud on munitsipaalasu-tuste töö tõhusus.
- Vald areneb arengukavas ka-vandatud tegevusi ja priori-teete järgides ühtse strateegia alusel.
- Maakasutus on optimeeritud ning vastab valla arenguava-jadustele, toimib tasakaalus-tatud asustus- ja teenindus-struktuur.
- Valla erinevates piirkondades on tekkinud kogukonna-tunne.

Tegevused/lahendused

- Spetsialistide ja hallatavate asutuste juhtide osalemine ametiülesannete täitmisega seonduvatel koolitustel.
- Hallatavate asutuste töö analüüsimine ja koostööd optimeerimine.
- Ettevõtjatele atraktiivse ette-võtluskeskkonna loomine.
- Valla üldplaneeringu koosta-mine.
- Valla maineürituste kontsept-siooni väljatöötamine.
- Inimsõbraliku elukeskkonna loomine.
- Elanike jaoks oluliste avalike teenuste kvaliteetne pakku-mine.
- Vallasise koostöö tõhusta-mine erinevate sektorite vahel osapoolte kaasamise kaudu.
- Vajalike arengukavade koostamine ja muutmine koos vas-tava valdkonna asjatundjate ning huvilistega.
- Koostöös sideoperaatoritega võimaluste leidmine sidela-henduste (internet, telefon) ühenduse kvaliteedi paranda-miseks hajaasustusega piir-kondades.
- Valda tutvustavate trükiste (sh valla raamat) ja meenete väljatöötamine ja tellimine.

Arengukava finantsplaani elluviimise põhimõtted:

- Arengukava määrab põhi-joontes pikaajalise investeeringute plaani, mis sisaldab järgnevate aastate investeeringuid. Arengukava korregeeritakse igal aastal, mille käigus valmib ka detailsem investeeringute kava järgmiseks aastaks.
- Vald kasutab pikaajalisi laene ainult arengukavas toodud investeeringute finantseerimiseks.
- Tagatakse investeeringute stabiilsus ja järjepidevus.
- Prioriteetideks on:
  - Poolleilovate projektide lõpetamine.
  - Projektide finantseerimine, kus valla osalus toob kaasa kaasfinantseeringu.
  - Projektide kohandamine Euroopa Liidu rahastamisprojektide võimalustega.
  - Isetasuvate projektide finantseerimine.
  - Lasteaiastele ja kooliõpilastele kaasage se kasvu- ja õpi-keskkonna loomine.

Finantsjuhtimise põhimõtted:

- Investeeringute kavas on läh-tatud valla eelarve olemasoleva tulubaasi kujunemise struktuurist;
- Uute laenude võtmisel lähtu-takse kandva põhimõttena sotsiaalse ja tehnilise infra-struktuuri arendamisest;
- Arengukava elluviimiseks kaasatakse erinevaid katteal-likaid (rahvusvahelised/sise-riiklikud abiprogrammid, riigieelarve, erakapital jms).

8. Sakala mängud

Üks Sakala mängude mahu-kamaid mõõduvõtte, kergejõustikuvõistlus leidis aset Viljandi staadionil. Ühtlasi selgitati seal tänavused maakonna meistrid. Suure-Jaani valda esindas 35 kergejõustiklast, kes kahel pikal võistluspäeval staadionil oma parima andsid. Parimate tulemuste eest hoolitsesid veteranide klassis osalenud, kes mitmeid medaleid võitsid - Salme Velleste, Meinhard Kirm, Eye Rink, Malle Poska, Margus Mikkor, Silja Mikk. Naiste arvestuses jõudsid pjedestaalile Helen Tammiste ja Pille-Riin Vendelin, meeste seas Kristjan Rajamäe ja Lauri Soolo. Kiitust väärib ka naiste vanuseklassis väga südilt esinenud ja häid tulemusi näidanud 5. klassi tüdruk Liisi Kala.

Võrkpallis selgitati paremaid nii meeste kui naiste arvestuses. 11 meeskonna konkurentsist saavutas Suure-Jaani valla võistkond 2. koha. Kuue naiskonna vahelises mõõduvõttes saime samuti hõbe-medali.

Veteranide ehk üle 40-aastaste meeste korvpalliturniiril osales seitse võistkonda, 2 neist meie vallast. Suure-Jaani I võistkond pidi poolfinaalis napilt alla vanduma Viljandi esindusele. Kolmandat ja neljandat kohta selgitavas vastasseisus alistas Suure-Jaani esimene koosseis 38:22 Karksi. Suure-Jaani valla II võistkond saavutas ülimalt võitlusliku mängu tulemusena kokkuvõttes 5. koha.

Jalgpalliturniiril võttis mõõtu üheksa 1996. aastal ja hiljem sündinud poiste võistkonda. Pika ja palava võistluspäeva tulemusena saavutasid Suure-Jaani poisid 5. koha.

Osavõtjaterohke vabamaadlus-

turniiri kokkuvõttes, kus võeti mõõtu 13 kaalu- ja vanusekategorias, sai Suure-Jaani vald 6. koha.

Maleturniiril osales kümme võistkonda. Parimana kogus Viljandi esindus 12 punkti, Suure-Jaani vald oli 9 punktiga teine. Suure-Jaani maletajad mängisid koosseisus Aivo Hommik, Jüri Hansen, Hugo Hommik ja Tiia Ainsalu.

Käsi- ja jalgpalliturniiril selgitasid parimusjärjestuse 1990. aastal sündinud noormeeste esindused. Suure-Jaani esinduse jaoks lõppes võistlus viienda kohaga.

Seitsme võistkonna osavõtul peetud kabeturniiril kogus võitnud Viljandi esindus 34 punkti, mida oli punkti võrra enam kui teise koha saavutanud Suure-Jaanil. Suure-Jaani valda esindasid Hugo Hommik, Paul Sillaots, Hillar Kuhu ja Eha Sepp.

Reedel Viljandi kultuurimajas kavas olnud mälumäng osutus osavõtjaterohkeks: võistlustules oli 14 esindust. Suure-Jaani vald lõpetas 5. kohaga. Võistkonnas osalesid Hugo Hommik, Aadu Kase, Ülo Kõst, Andres Ibrus ja Alar Silm.

Viiratsi väljakutel korraldatud kurnimängijate mõõduvõtul osutus kaheksast võistkonnast parimaks Põltsamaa valla tandem. Suure-Jaanit esindasid väga heal tasemel ja lõpetasid 2. kohaga Taivo Teder ja Romeo Mukk.

Lauatennise mõõduvõtul oli kolmeliikmelise võistkonnaga esindatud üheksa omavalitsust, neist Suure-Jaani oli välja pannud kaks koosseisu. Kolmanda koha saavutanud Suure-Jaani I võistkonnas mängisid Heiko Kraaner, Aavo Kovaljov ja Marju Tiisler.

Sakala mängude avalana kavas olnud juhtide mitmevõistlusel osalesid meie vallajuhid Maie Käba ja Arnold Pastak.

Koroonas saavutati kaasa tei-

nud kümne võistkonna seas 4. koht. Suure-Jaani valda esindasid Erla Soots, Hillar Kuhu ja Rein Teder.

Viljandi lossimägedes korraldatud jalgrattakrossil oli võistkondlikult parim Viljandi Suure-Jaani ja Karksi ees. Suure-Jaani vallale tõi rattakrossis võidupunkti M-18 võitja Mihkel Ronimois, klassis M-14 saavutas Josten Vaidem 3. koha, klassis M-16 Markus Paas 2. koha. Tubli panuse üldarvestuses andsid ka Aivar Paas ja Jaan Reiner.

Tõstmises esindas Suure-Jaani valda Aadu Kase, kes saavutas 2.

koha.

Mõisakülas peetud sangpommi mitmevõistlusel oli esindatud seitse omavalitsust. Võistkondlikult pälvis alavõidu Suure-Jaani vald. Paremaid selgitati kuues täiskasvanute ja kahes noorte kaalukategoorias. Esi kohapunktid tõi Suure-Jaani vallale Egert Kikre, Eero Animägi, Aadu Kase, Meelis Aule ja Silver Simuste, 2. koha saavutas Jaan Reiner. Noored Harder Kink ja Heldur Loode esinesid samuti tublilt.

Suure-Jaani vald osales 8. Sakala mängudel 17 alal 18st - enam kui ükski teine omavalitsus.

Kui arvesse oleks läinud kõik alad, pälvinuksime võidukarika. (reglemendi järgi läks arvesse kaheksa parimat tulemust - Toim).

Lõppjärjestus 8 parema ala kokkuvõttes

Rohkem kui 3000 elanikuga omavalitsused

1. Viljandi linn - 216 punkti
2. Suure-Jaani vald - 202 punkti
3. Karksi vald - 199 punkti
4. Pärsti vald - 198 punkti
5. Tarvastu vald - 191 punkti
6. Viiratsi vald - 180 punkti
7. Põltsamaa vald - 118 punkti
8. Põltsamaa linn - 65 punkti

Mati Adamson

Pronksmedal korvpallis. Vasakult püsti seisavad Antti Evert, Arvi Hindriks, Tambet Sova, Olavi Udam, Jüri Sulg, Mati Seppo. Esireas vasakult Mati Adamson, Rein Murik, Mati Ilves, Margus Mikkor

Lehola-Lembitu mängude juhend 2007. a

I EESMÄRK

1. Jätkata Lehola-Lembitu mängude traditsiooni.
2. Populariseerida sportlikke eluviise Suure-Jaani valla elanike seas.
3. Selgitada välja paremad individuaalselt ja võistkondlikult mängude kavast olevatel aladel.
4. Selgitada välja paremad külade esindused Lehola-Lembitu mängude üldkokkuvõttes.

II ETTEVALMISTAMINE JA LÄBIVIIMINE

Lehola-Lembitu mängud viib läbi Suure-Jaani vallavalitsuse poolt kinnitatud kohtunikekogu.

III VÕISTLUSALAD, VÕISTKONDADE SUURUSED JA ARVESSE MINEVATE ALADE ARV

1. MALE
Võistkond piiramata, arvesse 1 N + 1 M
2. KABE
Võistkond piiramata, arvesse 1 N + 1 M
3. LAUATENNIS
Võistkond piiramata, arvesse 1 N + 1 M
4. RANNAVOLLE NAISTELE
Võistkonnas 2
5. RANNAVOLLE MEESTELE
Võistkonnas 2
6. TÄNAVAKORVPALL MEESTELE
Võistkonnas 3 + 1 varu
7. SAALJALGPALL MEESTELE
Võistkonnas 8
8. KALAPÜÜK

Võistkond piiramata, arvesse 1 N + 1 M

9. ÕHUPÜSSIST LASKMINE

Võistkond piiramata, arvesse 1 N + 1 M

10. JALGRATTA MAASTIKUSÖIT

Võistkond piiramata, arvesse 1 N + 1 M

11. VÕRKPALL NAISTELE

Võistkonnas 4, väljakul 3 mängijat

12. VÕRKPALL MEESTELE

Võistkonnas 8

13. SUUSATAMINE

Võistkonnas 2 naist + 2 meest

14. KERGEJÕUSTIK

Võistkond piiramata

15. SULGPALL

Võistkond piiramata 1N + 1 M

16. SUVEPÄEV KÜLADELE

Võistkond piiramata

IV OSAVÕTJAD

Mängudest võivad osa võtta kõik Suure-Jaani vallas alaliselt elavad kodanikud ja nende lapsed. Küla võib mängudel osaleda piiramata arvu võistlejate ja võistkondadega.

Iga võistleja vastutab oma tervisliku seisundi eest ise.

V MÄNGUDE ÜLDARVESTUS

1. SUURED KÜLAD Elanike arvuga 201 ja rohkem (Olustvere alevik - 513; Koidama - 219; Metsküla - 222; Reegoldi - 251; Sürgavere - 440; Vastemõisa - 445; Ülde - 215; Suure-Jaani põhjapiirkond ja Suure-Jaani lõunapiirkond)
2. VÄIKESED KÜLAD elanike arvuga kuni 200. Väikesed omavahel piirnevad külad võivad liituda ja moodustada ühisvõist-

konna nii, et liitumise tulemusena ei moodustuks üle 200 inimesega piirkonda või moodustub üle 200 inimesega piirkond ning võisteldakse suurte külade arvestuses. Tekkinud ühisvõistkond eksisteerib kogu mängude aja kõikidel võistlusaladel. Mängude kestel võistkonna vahetamine ei ole lubatud.

3. Mängude üldarvestusse läheb igal külal 16 aast 10 paremat tulemust.

4. Igal võistlusalal saab võitja võistkond kummaski grupis 33 p, II koht 31p, III koht 29 p, 4. koht 27 p, 5. koht 26 p, jne. Mitme võistkonnaga esinemise puhul läheb arvesse paremini esinenud võistkond ja mitte arvesse läinud võistkond hoiab kohapunktid kinni.

VI AEG JA KOHT

1. SUUSATAMINE
11. märts kell 10.00 Kildu Põhikool
2. KERGEJÕUSTIK
09. juuni Suure-Jaani Gümnaasiumi staadion
3. SUVEPÄEV KÜLADELE
21. juuli Linnamäel
4. RANNAVOLLE MEESTELE
11. august kell 10.00 Suure-Jaani järve ääres
5. RANNAVOLLE NAISTELE
12. august kell 10.00 Suure-Jaani järve ääres
6. KALAPÜÜK
25. august Suure-Jaani paisjärvel. Registreerimine kell 7.00-8.00. Võistluse aeg 8.00-11.00
7. TÄNAVAKORVPALL MEESTELE
01. september kell 10.00

Sürgaveres

8. JALGRATTA MAASTIKUSÖIT

09. september kell 12.00. Kogunemine Suure-Jaanis "Arturi juures"

9. ÕHUPÜSSIST LASKMINE

22. septembril kell 10.00 Kildu Põhikoolis

10. SULGPALL

13. oktoober kell 11.00 Tääksi võimla

11. LAUATENNIS

21. oktoober kell 10.00 Suure-Jaani Gümnaasiumis

12. VÕRKPALL NAISTELE

17.-18. oktoober kell 18.00 Suure-Jaani Gümnaasiumis

13. SAALJALGPALL MEESTELE

10 - 11. novembril kell 10.00 Suure-Jaanis

14. MALE

17. novembril kell 10.00 Suure-Jaani vallavalitsuse saalis

15. VÕRKPALL MEESTELE

24. november kell 11.00 Sürgavere Spordihoonel

16. KABE

8. detsember kell 10.00 Suure-Jaani vallavalitsuse saalis

VII VÕISTLUSTINGIMUSED JA TULEMUSTE ARVESTAMINE

Male, kabe, lauatennis, kalapüük, jalgratta maastikusõit, õhupüssist laskmine, kergejõustik, sulgpall, suusatamine.

Võistlused nii naistele kui meestele on individuaalsed. Osavõtjate arv on piiramata. Parima küla selgitamiseks liidetakse 1 paremini esinenud naise ja 1 paremini esinenud mehe kohapunktid, kusjuures I koht 33 p, II koht 29 p, III koht 27 p, 4. koht 26 p jne.

Võistlussüsteem ja tingimused alade juhendis. Naiste rannavolles, meeste rannavolles, tänavakorvpallis, saaljalgpallis, naiste võrkpallis ja meeste võrkpallis loositakse väikeste ja suurte külade võistkonnad eraldi alagruppidesse.

VIII AUTASUSTAMINE

Võitjat individuaalaladel autasustatakse medali ja diplomiga, II ja III koha saavutanuid diplomiga. Kergejõustikuvõistlustel toimub autasustamine igas vanusegrupis eraldi.

Võistkondliku ala võitnud võistkonda mõlemas grupis autasustatakse diplomiga, võistkonna liikmeid medali ja diplomiga; II ja III koha saavutanud võistkondi ja nende liikmeid autasustatakse diplomitega.

ÜLDARVESTUSES autasustatakse mõlemas grupis parimat küla (külade ühisvõistkonda) rändauhinna KILBI ja MÕÖGAGA.

IX VÕISTLUSTEKS REGISTREERIMINE

Mängude kavast olevatest spordialadest osavõtuks täidetakse korraldajate poolt välja antud eelregistreerimisleht, kus märgitakse küla (külade ühisvõistkonda) nimi ja orienteeruv osavõtjate arv spordialade kaupa. 3 päeva enne algust kindlasti esitada mängude peasekretärile täpsustatud osavõtjate arv.

X Kõik juhendis määratlemata küsimused lahendab enne võistlusi ja võistluste ajal mängude kohtunikekogu koos peakohtunikuuga.

SUVELAAGRID JA -ÜRITUSED NOORTELE 2007

Kui päike juba kõrgelt käib, siis kodus lihtsalt igav näib. Kõik sõbrad kaasa võta sa - teid suvelaagrid kutsuvad!

Suure-Jaani Vallavalitsus ootab teid taas veetma seiklusrikast ja põnevat suvevaheajaega koos sõpradega. Suveprogramm pakub võimalust osaleda erinevates laagrites, sportida, laulda, rännata, veeta vaheaeg toredate kaaslaste seas uusi ja vahvaid elamusi kogedes. Sellest saab teie suvi osalege ja tundke puhkusest rõõmu!

JUUNI

1. juuni kl 17.30 LASTEKAITSEPÄEV

Suure-Jaani vallavolikogu versus Suure-Jaani noortevolikogu - JALGPALLIÕISTLUS SUURE-JAANI GÜMNAASIUMISTAADIONIL

01. juuni

Suvealguse vabaõhuüritus noortele „Ohutsoon 2007” Arturi Juures. Esineb tüdrukutebänd Dynamint. Peaesineja DJ Infekto aka Bomfunk MC's (Soome). Flaieriga 50.-, flaierita 75.-. Algus kell 19. Ohutu suvi algab ohutsoonil!

01. - 03. juuni

Noorkotkaste ja Kodutütarde rühmalaager Viljandimaal
Põnev suveprogramm algab ka Noorkotkaste ja Kodutütarde jaoks.

09. juuni

Viljandimaa puhkpillimuusikapäev Suure-Jaanis

09. juuni

Lehola-Lembitu mängude kergete jõustikuvõistlus Suure-Jaani Gümnaasiumi staadionil

10. juuni

Kampaania „Vallarahvas liikuma” raames üritus „Spordipisik nakatab” algusega kell 11 Suure-Jaani laululaval
Terve vaim on vaid terves kehas - liikuma, liikuma, liikuma!

11. - 15. juuni

PUHKELAAGER

Vähekindlustatud perede lastele (osalejad valib valla sotsiaalkomisjon).

Laager toimub Vanaõue Puhkebaasis. Ööbitakse kämpingutes, laagriprogramm sisaldab palju põnevat tegevust, huvitavaid väljasõite, sporti, laulu ja tantsu. Soovitatav vanusele 7-11 a. Osalustasu 100.- krooni.

Laagriülem Marlen Silm (telefon 5656 0903).

15. - 16. juuni

Noorkotkaste Mini-Erna

Raskused karastavad! Tegu on tõeliselt katsumusterohke retkega.

18. - 22. juuni

PUHKELAAGER

Laager toimub Vanaõue Puhkebaasis ja on mõeldud lastele vanuses 7-11 a. Ööbimine kämpingutes. Programmis on palju põnevat tegevust, huvitavaid väljasõite, sporti, laulu ja tantsu. Osalustasu 400.- krooni.

Laagriülem Marlen Silm (telefon 5656 0903).

18. - 29. juuni

TÖÖLAAGER „NOORTELT NOORTELE” Sürgaveres

Esimesena saavad käised üles käärida Sürgavere töökad noored, kellel vanust vähemalt 13 aastat. Abikäed on oodatud spordiplatsidel, koristus- ja haljastustöödel.

LÕPUAKTUSED

16. juuni

Suure-Jaani Gümnaasiumi 9.

klassi lõpuaktus algusega kell 12

16. juuni

Sürgavere Põhikooli 9. klassi lõpuaktus algusega kell 14

16. juuni

Tääksi Põhikooli 9. klassi lõpuaktus algusega kell 16

17. juuni

Olustvere Põhikooli 9. klassi lõpuaktus algusega kell 14

19. juuni

Kildu Põhikooli 9. klassi lõpuaktus algusega kell 18

22. juuni

Suure-Jaani Gümnaasiumi 12. klassi lõpuaktus algusega kell 15

ÖNNITLEMET, NOORED ELLUASTUJAD!
KÕIK ILUS ON TEIL VEEL EES. KODUVALD OOTAB TEID TAGASI!

16. - 23. juuni

X Suure-Jaani Muusikafestival
Võrratud muusikaclamused tulevad koju kätte, ärge magage seda võimalust maha!

21. - 29. juuni

Lauatenniselaager Poolas

29. juuni - 01. juuli

X NOORTE LAULU- JA TANTSUPIDU

Ka meie valla noorte esinemist saab nautida laulu- ja tantsupeol!

JUULI

02. - 12. juuli

Lauatennis suvelaager Läti Vabariigis Drustis

Valda esindavad treeningutel silma paistnud lauatennistid.

07. juuli

Paintballi EPL III etapp kell 9 Suure-Jaani Kultuurimaja esisel platsil

08. juuli

Olustvere Pargipidu

Traditsiooniline pargipidu toimub ka sellel aastal, mõisaprouad ja -härrad ning lossipreilid on oodatud!

10. - 13. -juuli

Kodutütarde ja Noorkotkaste suvine suurlaager Pärnumaal

12. - 16. juuli

KITARRILAAGER OLUSTVERES

Laager toimub Olustveres, ööbimine Olustvere Põhikoolis või kodus. Osalustasu 500.- krooni. Laagri korraldab Kalev Saarva (telefon 5208397).

15. juuli

„JÄRVEROCK” Olustveres Papiorus. Lisaks peaesinejale palju teisi suurepäraseid bände. NB! Jälgige reklaami!

02. - 13. juuli

TÖÖLAAGER „NOORTELT NOORTELE”

Töö ootab noori, kellel vanust vähemalt 13 aastat. Igas rühmas on 12 noort. Paala/Olustvere koondrühm, Tääksi, Suure-Jaani I ja Suure-Jaani II rühm töötavad oma kodukandis spordiobjektidel, heakorradöödel ja piirkonna ettevõtjaid abistades. Kes ei tööta, see ei söö! Töö kiidab tegijat! Osalustasu 120.- krooni.

17. - 19. juuli

Kodutütarde ja Noorkotkaste maleva laager Tuhalaanes

18. - 20. juuli

TENNISEKOOLI SUVELAAGER

Mängitakse tennist, tutvutakse tennisemängimise võimalustega ja loomulikult on õhtuprogrammid ja meelelahutusüritusedki kavas. Ootame talvistel treeningutel osalenud lapsi. Laagri treener Reet

Mutso (tele fon. 5661 6987). Osalustasu 100.- krooni. Laagri avamine kell 11, kogunemine kell 10.30.

23. - 27. juuli

JALGPALLILAAGER

Linnalaagri stiilis spordilaagris on põhirõhk jalgpalli treeningutel. Päevast toimub 2 treeningut erinevatel piirkonna palliplatsidel. Laagrisse on oodatud lapsed sünniaastaga 93 ja nooremad. NB! Väga oodatud on ka päris algajad algklassialised poisid! Treeningute vahel lõunasöök ja meelelahutus. Laager lõpeb ühise väljasõiduga. Ööbimine kodus. Korraldajad tagavad transpordi laagrisse ja koju. Osalustasu 120.- krooni. Treeninguid juhendab Sergei Vassiljev (telefon 5191 3293).

29. - 31. juuli

Noorkotkaste ja Kodutütarde suurlaager Pilstveres

Suure-Jaani parimad noorkotkad ja kodutütred hoivavad kõrgel meie valla au!

30. juuli - 03. august

KORVPALLILAAGER

Tegemist on tõsise spordilaagriga, kus peacesmärk on korvpallioskuste lihvimine. Lisaks pallimängule pannakse rõhku ka meelelahutusele. Laagrisse on oodatud 40 korvpallihuvilist vanuses 9-16 eluaastat. Väga oodatud on ka kõik korvpallitõrked. Laager toimub Sürgavere Spordihoones, vastavalt vanusele ja soole jagunetakse kolme gruppi. Majutus Sürgavere Spordihoones voodikohtadega tubades. Osalustasu 150.- krooni. Treenerid: Mart Saar, Eero Metsvahi, Vello Rits, oodata on ka külalistreenereid. Laagriülem Mati Adamson (telefon 503 9071).

AUGUST

1. - 3. august

KUNSTILAAGER Kõleri sünnikohas Lujassaarel.

Laager on mõeldud kõigile loovatele kunstihuvilistele lastele ja noortele. Toitlustus ja majutus kohapeal. Juhendaja Riina Neeme (telefon 5347 0785).

1. - 4. august

Kodutütarde pealinnalaager Tallinnas

4. august

Viljandimaa lahtised meistri-võistlused kiikingis Suure-Jaanis

Suure-Jaani laululava kõrval oleval staadionil algusega kell 11. Võistlejatele lisaks on ka kõigil noortel uljaspeadel võimalus ise

üle võlli kiikuda. See on julgete noorte ala, andke minna! Järjekordselt on ohus Guinnessi rekordid!

4. august

Vanad Olümpiaalad

Pikkade traditsioonidega võistlusest on võimalik osa võtta ka Teil, noored!

Tulge ja pange end proovile! Võistluse korraldaja Hugo Hommik (telefon 5690 8877).

4. august

Suure-Jaani 47. järvepidu

Kaunis suvepidu saab imelise lõpu ilutulestikuga.

6. - 10. august

Lauatennis suvelaager Viljandis

Laagris saavad osaleda hoolsalt treeningutel harjutanud noored lauatenнисe mängijad.

6. - 10. august

TEAN, ET SUUDAN (seiklusaager)

Igavuse alternatiiv on seiklus! Seiklusaager toimub Vanaõue Puhkebaasis. Tegemist on telklaagriga, milles osalejad peavad olema valmis tõepoolest oma võimeid proovile panema. Programm sisaldab seiklusi ja põnevaid ettevõtmisi (kanuumatk, paintballi turniir, seiklusaeg, väljasõidud ja mõnedki üllatused). Osalustasu 350.- krooni.

Laagri programm juhitud Mati Adamson (telefon 503 9071).

11. august

Lehola-Lembitu rannavolle meeste arvestuses algusega kell 10 Suure-Jaani järve ääres

12. august

Lehola-Lembitu rannavolle naiste arvestuses algusega kell 10 Suure-Jaani järve ääres

14. - 16. august

Töömalevate kokkutulek Uljel

Enne töö, pärast lõbu! Nähtud vaev ja valatud higi saavad nüüd kuhjaga tasutud - tulemas on puhkus ja pidu! Suvepäevad täis sporti, meelelahutust ja omavahelist mõõduvõttu. Loomulikult oleme kohal ja anname omapoolse panuse kokkutuleku õnnestumisele!

18. august

Jalgsimatk „LEMBITU RADADEL”, kampaania „Vallarahvas liikuma” viimane üritus marsruudil Suure-Jaani vallavalitsus - Lõhavare linnamägi - Paala rahvamaja, algusega kell 11.

25. august

Lehola-Lembitu kalapüügi-võist-

lus algusega kell 8 Suure-Jaani paisjärve ääres (registreerimine kell 7.00-8.00).

1. september

Lehola-Lembitu tänavakorvpall meeste arvestuses algusega kell 10 Sürgaveres

SUVELGI OOTAVAD TEID VASTAVALT OMA PROGRAMMIDELE:

SÜRGAVERE AVATUD NOORTEKESKUS

PAALA AVATUD NOORTEKESKUS

VASTEMÕISA AVATUD NOORTEKESKUS

SUURE-JAANI NOORTEKESKUS - „Noortekeskus kui Varaait”.

MITMED EELPOOL NIMETAMATA ÜRITUSED - JÄLGIGE REKLAAMI!

NB! ÜLDINFO

Laagritesse võetakse igast piirkonnast teatud hulk noori. Tihti kehtib reegel - kes ees, see sees!

LAAGRITESSE REGISTREERIMINE ALATES 8. JUUNIST (VÄLJA ARVATUD 11.-15. juuni puhkelaager, milles osalejad määravad valla sotsiaalkomisjon)

Aili Adamson (Suure-Jaani Vallavalitsus, telefon 435 5444)

Laagrist osavõtumaks on võimalik tasuda Suure-Jaani valla arvelduskontole 1120223591 (palume selgituse märkida lapse nime ja laagri nimi) või Suure-Jaani valla raamatupidamisse Lembitu pst 42, II korrus, tuba 209.

ÜKSKI FILM, ARVUTIMÄNG EGA RAAMAT EI SAA OLLA PÕNEVAM KUI ELU ISE. TULGE JAVEENDUGE!

SUUREPÄRAST JA MEELDEJÄÄVAT SUVE SOOVIDES

Mati Adamson

SUVE AITAVAD SISUKAKS MUUTA:

OÜ Silindia

AS Eerung

OÜ Rammstein

AS Hõovelliist

LX Motors

AS Tefire

OÜ Rääka Puukool

Eesti Punane Rist

Suure-Jaani Vallavalitsus

Hasartmängumaksu Nõukogu

Kultuurkapitali Viljandimaa ekspertgrupp

Komisjoni Maavalitsus ja alaealiste komisjon

Eesti Noorsootöö Keskus ja Haridus- ja Teadusministeerium

(“Varaait”)

FOTO: Marlen Silm

Eelmise suve Mürsikute puhkelaagri lapsed koos lövi Leoga politseiautot uudistamas.